

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЧЫМ ЗДЗІЎЛЯЕ
БЕЛАРУСЬ
НА ВЫСТАВЕ
Ў ДУБАІ

6

ФАНТОМНЫ
БОЛЬ
МАСТАКА
САВІЦКАГА

19

ЗВЯЗДА

18 ЛЮТАГА 2022 г.
ПЯТНІЦА
№ 33 (29655)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ
+TV ПРАГРАМА

КОРАТКА

- Міжнародны форум ТІВО-2022 перанесены на чэрвень.
- БМЗ мае намер экспартаваць металапрадукцыю на \$1,6 млрд у 2022 годзе.
- Сістэма кантролю сярэдняй хуткасці руху аўтамабіляў пачала працаваць у Мінскай вобласці.
- Сушветны жаночы хакейны матч упершыню пройдзе ў Беларусі.
- Беларусь лідзіруе ў ЕАЭС па вытворчасці на душу насельніцтва мяса і малака.
- Беларусь уводзіць ліцэнзаванне вывазу цукру.
- Нацыянальная экспазіцыя Беларусі будзе прадстаўлена на Vietnam Expro ў красавіку.
- Продаж цэменту на ўнутраным рынку пераводзіцца на БУТБ.
- Брэсцкія мытнікі спынілі ўвоз цягача з перабітым VIN-нумарам

«Гэта наша зямля, наша тэрыторыя. Мы тут працуем, вучымся і будзем далей вучыцца»

Фота: БелТА

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка наведваў палігон Асіповіцкі, дзе праходзіць сумеснае аператыўнае вучэнне «Саюзная рашучасць — 2022»

На палігоне галоўнакамандуючаму далажылі аб ходзе вучэнняў, размяшчэнні сумеснай групойкі войскаў, манеўрах, праведзеных рознымі падраздзяленнямі ўзброеных сіл Беларусі і Расіі. Кіраўнік дзяржавы заслахаў даклады аб дзеяннях ракетных войскаў Беларусі і Расіі і стварэнні сумеснай групойкі ракетных войскаў, у склад якой увайшла і расійская аператыўна-тактычная ракетная комплекс «Іскандэр». Сумесная групойка ракетных войскаў выканала электронны пуск ракет. На палігоне быў таксама разыграны тактычны эпізод з удзелам ракетных войскаў і артылерыі, авіяцыі Саюзнай дзяржавы, а таксама падраздзяленняў паветрана-дэсантных войскаў Узброеных Сіл Расіі.

СТАР. 2

Камунальныя стасункі

ВАДА ВЯЛІКАГА ГОРАДА

Аб чым трэба памятаць, каб не плаціць за водазабеспячэнне значна больш, чым іншыя

Сеткі водазабеспячэння сталічнага водаканала маюць працягласць больш за 3,1 тысячы кіламетраў, каналізацыі — каля 2 тысяч кіламетраў. Максімальны дыяметр труб — 1,4 метра. Кожныя суткі ў горад з іх дапамогай падаецца 450 тысяч кубічных метраў вады. Каб яна паступала ў шматпавярховую забудову, выкарыстоўваюцца спецыяльныя помпавыя станцыі. Іх агульная колькасць у горадзе — 431, уключаючы лакальныя і больш буйныя раённыя. Пра гэта паведаміў першы намеснік дырэктара УП «Мінскводаканал» Антон ГАЛАСКОК.

КАЛІ ЯКАСЦЬ НЕ ПУСТЫ ГУК

Для надзейнай работы водаправода штогод перакладваецца каля 3 % ад агульнай працягласці сетак. Гэта камунікацыі са звышнарматыўным зносам. Па водаправодзе таксама праводзіцца абследаванне сетак з дапамогай сучаснага абсталявання для выяўлення схаваных пашкоджанняў. Штогод абследаецца тысяч кіламетраў металічных трубаправодаў.

«У гэтым кірунку «Мінскводаканал» актыўна рухаецца, даволі вялікі фінансавы рэсурс вылучаецца для таго, каб забяспечыць перакладку сетак са звышнарматыўным зносам, і гэтая работа будзе працягнута, — сказаў Антон

Галаскок. — Для выключэння чалавечага фактару і павышэння надзейнасці водазабеспячэння ўкараняюцца сродкі аўтаматызацыі. Частку магутных помпавых станцый у гэтым годзе аўтаматызуем, пасля чаго яны змогуць працаваць без пастаяннай прысутнасці персаналу».

Ці мае патрэбу водаправодная вада ў сталіцы ў даачыстцы з дапамогай праточных і іншых фільтраў? На гэтае пытанне спецыяліст адказаў досыць ёміста. На яго погляд, задача «Мінскводаканала» — забяспечыць падачу спажываемай вады з якасцю, якая адпавядае санітарным правілам і нормам. Гэта патрабаванне выконваецца. Далейшае даачышчэнне — рашэнне кожнага канкрэтнага спажывацця.

СТАР. 4

ЦЫТАТА ДНЯ

Ігар СЕРГЕЕНКА, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта:

«Пытанне харчовай бяспекі ў краіне паспяхова вырашаецца. Такой праблемы няма. Сельская гаспадарка развіваецца такімі тэмпамі, што мы выходзім на сусветны ўзровень: забяспечваем харчаваннем не толькі сваю краіну, але актыўна працуем і на знешніх рынках. Пра гэта гавораць лічыбы. Выйдзем і на больш высокія паказчыкі. Сёння дзякуючы такім гаспадаркам, як ААТ «Парахонскае» і іншым буйным і памешчым, вытворчая бяспека забяспечана. Таму нашым грамадзянам перажываць няма чаго».

МАРШРУТ ЗАПРАШАЕ

Куды паехаць у Год гістарычнай памяці?

З 2021 года ва ўсіх рэгіёнах краіны распачаты пілотныя праекты, накіраваныя на тое, каб прыцягнуць увагу да мясцін, якія раней турысты не адорвалі ўвагай. Ствараюцца новыя кластары, у абслугоўванне туріндустрыі ўцягваюцца разнастайныя ініцыятывы, нараджаюцца адметныя праекты і маршруты. З самымі цікавымі мы і пазнаёмім сёння сваіх чытачоў.

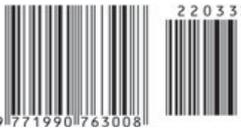
ВАЛОШКІ ПАДКАЖУЦЬ

Сёлета Віцебшчына збіраецца ўраджаць гасцей самым-самым. Ці ведалі вы, што тут знаходзіцца адзіная ў Беларусі плячора, адзіныя вадаспад і плывучы востраў, самыя вялікія арэлі? Наша «паўночная губерня» прэтэндуе на званне самай фестывальнай вобласці, а яшчэ яна ўвайшла ў еўрапейскую сетку кулінарных аб'ектаў, таму тут чакаюць гасцей на майстар-класы, дзе можна павучыцца гатаваць аўтэнтчныя стравы.

А яшчэ Віцебшчына ператворыцца ў «Васільковы край». Менавіта так называецца пілотны праект, у які будзе ўцягнута 12 раёнаў вобласці з найбольш прывабнымі турпатэнцыяламі.

СТАР. 5

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«Гэта наша зямля, наша тэрыторыя. Мы тут працуем, вучымся і будзем далей вучыцца»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Пасля азнамялення з ходам вучэння Аляксандр Лукашэнка адказаў на пытанні беларускіх і замежных журналістаў. У прыватнасці, Прэзідэнт расказаў, што пятніцу і суботу будзе знаходзіцца з візітам у Расію, дзе з расійскім калегам Уладзімірам Пуціным яны абмяркуюць далейшае размяшчэнне войскаў.

«Учора ў 13 гадзін мы пагаварылі з ім, абгаварылі план дзеянняў на пятніцу-суботу, таму што вучэнні ў нас працягнуцца і ў суботу. Якая будзе форма гэтых вучэнняў і дзе мы з Пуціным будзем прысутнічаць у вучэннях, праінфармуе расійскі бок», — расказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што амерыканскае кіраўніцтва камандуе сваімі ваеннымі за тысячы кіламетраў, таму яму не зусім разумелы прэтэнзіі аб знаходжанні расійскіх Узброеных Сіл у Беларусі. **«Прымем рашэнне — выведзем за суткі. Прымем рашэнне месяц — будучы стаяць месяц. Столькі, колькі трэба, будучы знаходзіцца тут Узброеныя Сілы. Гэта наша зямля, наша тэрыторыя. Мы тут працуем, вучымся і будзем далей вучыцца»**, — заявіў ён.

ДА АБОРОНЫ ГОТОВЫЯ

Аляксандр Лукашэнка таксама адказаў на пытанне, ці трэба пакінуць у Беларусі пасля заканчэння вучэнняў частку расійскіх ваенна-служачых. «Калі будзе сэнс прытрымаць тут расійскія войскі, мы і будзем трымаць столькі, колькі трэба. Яшчэ раз падкрэсліваю: гэта наша тэрыторыя і мы будзем прымаць рашэнне. Паралельна амерыканцы ў Польшчы перакідаюць тысячы сваіх вайскоўцаў, за тысячы кіламетраў. Яны дазвол у

каго пытаюцца — у нас, у расіянаў? Не. Чаму мы ў кагосьці павінны пытацца? Колькі трэба, столькі і будучы тут стаяць войскі Беларусі і Расіі. Колькі нам трэба для таго, каб абараніць нашу тэрыторыю і паказаць усім, што мы да гэтай абароны гатовыя», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы.

Прадстаўнікі замежных СМІ пацкаваліся ў Прэзідэнта, ці ёсць пагроза нападу на Украіну з боку Беларусі. «Вы да гэтага часу верыце, што мы будзем адсюль нападаць на Украіну ці ў вас ужо, прабачце, па-народнаму скажу, гэты «бздкы» прайшоў?» — задаў сустрэчнае пытанне Аляксандр Лукашэнка. Ён звярнуў увагу на тое, што афіцыйны пункт гледжання ўлад ЗША на вучэнні агульнавядомы, яго транспіруе шэраг заходніх СМІ. Але ў Беларусі і Расіі свае пазіцыі, якой яны і кіруюцца. «У нас ёсць беларуска-расійскі дагавор, у нас фактычна створана тут адзінная беларуска-расійская групоўка, гэта значыць, лічыце, адзіная армія. І вось гэта — наша афіцыйная пазіцыя. І вы, калі ласка, гэту пазіцыю ўлічвайце так, як мы ўлічваем вашу пазіцыю», — сказаў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што амерыканскія спецыялісты прысутнічаюць у многіх краінах, у тым ліку размешчаных далёка ад ЗША і блізка ад Беларусі і Расіі, напрыклад, у Польшчы, Украіне, Літве, Латвіі, Эстоніі.

«Што вам рабіць тут, за тысячы кіламетраў? Таму **нас папракаць не трэба, у Канадзе і Мексіцы нашы Узброеныя Сілы няма. Таму супакойцеся. Вы павінны прызнаць перад усёй сусветнай супольнасцю, калі ў вас ёсць сумленне, што вы працягнулі, — вы вінаватыя Расію і Беларусь, што мы ўварвёмся ўчора ва Украіну. Не ўварваліся. Значыць, ваша**

разведка і мільярды долараў, якія вы траціце, нікчэмныя. Прызнайце хоць бы гэта», — заявіў ён.

Па словах беларускага лідара, у самой Украіне, зразумейшы, якімі эканамічнымі наступствамі пагражае ваенная істэрыя і нагнятанне абстаноўкі, гэта казаць, што вайны не будзе. «Стала проста была клаўнада. І Захаду разам з кіраўніцтвам Украіны трэба прызнаць, што яны селі ў лужыну, мякка кажучы, зганьбіліся», — сказаў ён.

«МЭТА АДНА — МІР НА ДАМБАСЕ»

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што аб канфлікце ў паўднёва-ўсходняй частцы Украіны можна было б даўно забыцца, калі б таго хацела кіраўніцтва гэтай краіны. Ён падкрэсліў, што калі пра гэта не як свідка, а як уцягнутага чалавек. «Калі б хацелі, усё б зрабілі. **Што мы можам зрабіць? Ёсць Прэзідэнт Пуцін, ёсць Прэзідэнт Яўленскі. Усё, што яны захочуць, мы зробім. Мэта адна — мір на Данбасе, каб больш не гінулі людзі і не бяліся гледаць у неба. Мы гатовы зрабіць усё.** Ад гэтага нікуды не падзець», — заявіў беларускі лідар.

Журналісты пацкаваліся гатоўнасцю беларускага боку прызнаць ДНР і ЛНР. Некалькі дзён таму ў Дзяржаўную Думу Расіі быў унесены праект звароту ніжняй палаты парламента да Прэзідэнта Уладзіміра Пуціна аб неабходнасці прызнання Расіяй самаабвешчаных ДНР і ЛНР. «Мы дамовімся з Пуціным, як нам зрабіць, каб было лепш для Расіі і для Беларусі. Але гэта будзе сумеснае рашэнне», — адказаў Аляксандр Лукашэнка. Таксама Прэзідэнт падкрэсліў, што Беларусь акажа Расіі падтрымку, калі яна вырашыць прысціць у дапамогу самаабвешчаным рэспублікам. Таксама беларускі бок

будзе гатовы падзяліцца апошнім кавалкам хлеба з пакутнікамі на Данбасе, з чарнігаўцамі і іншымі, каму будзе патрэбная дапамога.

«НАША АРМІЯ ЗНАХОДЗІЦЦА НА ВАСТРЫІ»

Адказаваючы на пытанне журналіста аб верагоднасці стварэння расійскіх ваенных баз на тэрыторыі Беларусі, Прэзідэнт падкрэсліў: ён неаднаразова заўважыў аб адсутнасці такой неабходнасці. І падкрэсліў, што справа не толькі ў «не хочам ці баймаём». З ваеннага пункту гледжання, гэтыя базы тут не патрэбны. Падчас вучэнняў было прадманстравана, як літаральна за 10—12 дзён з Далёкага Усходу перакінулі вялізную колькасць войскаў і тэхнікі ў Беларусь. Акрамя таго, у рамках дагавора аб Саюзнай дзяржаве ёсць сумесная групоўка войскаў, у аснове якой — беларуская армія, гэта 65 тысяч чалавек, плюс можна мабілізаваць 200 тысяч чалавек і дадаць тэрытарыяльныя войскі, тады ў агульнай колькасці атрымаецца каля паўмільёна. «Заходнія часці Расійскай Федэрацыі нас падтрымваюць тут — гэта суткі-двое. Навошта тут траціць мільярды долараў і ствараць дадатковыя базы?» — задаў пытанне Прэзідэнт.

Ствараць базы Ваенна-паветраных сіл — гэта, на думку Аляксандра Лукашэнка, увогуле поўнае глупства. «Перамяшчаць самалёты, верталёты і іншае і ставіць іх пад прыцэл да граніцы Саюзнай дзяржавы? Няма неабходнасці», — растлумачыў ён. Тое ж датычыцца і ракетных войскаў — яны, як і паўтрабучаца, сканцэнтраваны на тэрыторыі як Расіі, так і Беларусі.

Аляксандр Лукашэнка расказаў, што паміж беларускім і расійскім бакамі дасягнуты дамоўленасці аб стварэнні некалькіх навучальных цэнтраў для авасення сучаснай

зброі. «Наша армія знаходзіцца на вастрыі, яна павінна валодаць самай сучаснай зброяй. Мы або я будзем купляць, або расіяне нам будуць па-стаўляць нешта за свой кошт, таму што армія агульная», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ужо створаны тры навучальныя цэнтры. У планах — стварэнне навучальнага цэнтра, дзе беларускія вайскоўцы пры дапамозе расійскіх калег будуць асвойваць «Іскандэры». Таксама ён дадаў, што Беларусь зацікаўлена, каб у Калінінградзе ці Мурманску рыхтавалі сваіх маракоў, якія потым будуць служыць у сумесных часцях.

У размове з журналістамі Прэзідэнт заявіў, што ядзерная зброя будзе размешчана ў Беларусі толькі ў выпадку пагроз з боку Захаду. **«У выпадку неабходнасці, калі такія бязглуздыя, дурныя крокі зробіць нашы праціўнікі і сапернікі, мы размесцім не толькі ядзерную зброю, але яшчэ і звыш'ядзерную, перспектыўную, для таго каб абараніць сваю тэрыторыю»**, — заявіў Аляксандр Лукашэнка. Ён звярнуў увагу, што калі для Беларусі не будзе сыходзіць ніякіх пагроз з боку недружалюбных краін, то ядзерная зброя тут «100 гадоў не патрэбна».

Журналісты таксама пацкаваліся ўмовамі, пры якіх Аляксандр Лукашэнка гатовы пакінуць пасада Прэзідэнта. «Калі калектывны Захад, перш за ўсё амерыканцы, здымуць Беларусь з мужкі прыцэла і не стануць пераварочваць у нас тут усялякімі спосабамі, як было ў 2020 годзе, усё будзе законна, акуратна і будзе раней, чым вы хочаце ці яны хочуць», — адказаў беларускі лідар. Але, падкрэсліў кіраўнік дзяржавы, калі Захад працягне паранейшаму атакаваць Беларусь, ён будзе «вечным Прэзідэнтам».

Паводле прэс-службы Прэзідэнта.

Раман ГАЛОЎЧАНКА, прэм'ер-міністр:

«НАША ЭКАНОМІКА АДЧУВАЕ СЯБЕ ЎПЭЎНЕНА»

Беларуская эканоміка адчувае сябе ўпэўнена, працягваецца рост попыту на нашу прадукцыю, заявіў прэм'ер-міністр Раман Галоўчанка ў час наведвання ААТ «Гродна Азот».

«Мы адчуваем сябе ўпэўнена. Той жа «Гродна Азот» у мінулым годзе атрымаў рэкордную экспартную выручку, гэтак жа спрацавала большасць беларускіх прадпрыемстваў, якія з'яўляюцца буйнымі вытворцамі. Драйвер, які апрацоўвае прамысловасць набыла ў мінулым годзе, яна захавала ў першыя два месяцы гэтага года. У студзені ВУП сфарміраваўшы вышэй за прагноз. Працягваецца рост попыту на беларускую прадукцыю. Таму экспартная кан'юнктура таксама выгадна адпрацоўвае для нашых прадпрыемстваў», — падкрэсліў Раман Галоўчанка.

Як было адзначана, інфляцыя застаецца адной з галоўных эканамічных праблем не толькі для Беларусі, але і ўсяго свету. Яна сёння б'е рэкорды па ўсім свеце.

«Калі адкрытая эканоміка Беларусі церпіць ад сусветнага росту цен, урад прымае пэўныя меры разам з Нацбанкам, каб утрымліваць інфляцыю, асабліва на спажывецкім рынку. Таму прыняты жорсткія рашэнні, да якіх мы раней не звярталіся. У тым ліку па абмежаванні цен на папулярныя прадукты пладаагародніннай групы. На шэраг пазіцый мы зафіксавалі граничныя цэны вытворцаў і цэны на прылаўках. Усё робіцца на аснове эканамічных разлікаў: былі ўлічаны абгрунтаваныя рэнтабельнасць вытворцаў, затраты на вытворчасць і захоўванне прадукцыі. Крыху зрэзалі маржынальнасць, каб яна не перакладалася на кашалькі спажываўца», — адзначыў прэм'ер-міністр.

Медыяпрастора

НАСТАЎ ЧАС МАДЭРНІЗАВАЦЬ ІНФАРМАЦЫЙНУЮ СФЭРУ

Аб гэтым падчас пасяджэння калегіі Міністэрства інфармацыі ўчора заявіў кіраўнік ведамства

Уладзімір ПЯРЦОЎ таксама адзначыў, што год быў вельмі няпросты: «І ў плане санкцыйнага ціску на краіну, на нашу галіну ў тым ліку, і ў плане пандэміі каранавіруса, які на многія прадпрыемствы нашай сістэмы аказавае істотны эканамічны ўплыў. У цэлым галіна спрацавала надзвычайна. Ёсць станоўчая дынаміка. Мы рэалізавалі праекты, якія намяцілі ў папярэднія гады. Адзін з іх — сістэма медыявымярэння ў радыё- і тэлеасяродку. Спэцыяльна, што ў наступным годзе наша галіна выйдзе на поўнаасцю бяспрытны рэйкі».

Падчас калегіі былі падведзены вынікі работы Міністэрства інфармацыі за мінулы год і вызначаны перспектывы далейшага развіцця. Абмеркавалі асноўныя тэндэнцыі ў журналістыцы, шляхі іх укаранення ў сучасную медыяпрасторы. Акцэнт зроблены на развіцці сацыяльных сетак і месенджараў сродкаў масавай інфармацыі, абарону інфармацыйнай прасторы на заканадаўчым узроўні, развіцці аўтарскага журналістыкі, захаванні нацыянальнага кнігавядання.

Адказаваючы на пытанні журналістаў, Уладзімір Пярцюў заявіў, што інфармацыйная вайна не скончылася. «Вы знаходзіцеся на перадавой гэтай інфармацыйнай вайны, і налягзяддні рэфармуем гэтае супрацьборства павялічылася, — канстатаваў Уладзімір Пярцюў. — Былі

вылучаны грошы, гэта відаць па прасоўванні дэструктыўнага кантэнту, хлусні на ўсіх лічбавых платформах. Дзякуй богу, мы сталі крыху больш загартаванымі ў гэтым плане. Людзі сталі мудрыяшымі, кіруючыся жыццёвым вопытам, зразумелі, што усё, аб чым нам у 2020-м годзе трыбілі і выдавалі за сенсацыйную праду, аказалася хлуснёй. І ўжо давер да такіх фэйкамэтаў у нашым грамадстве дастаткова нізкі. Да таго ж мы бачылі дастаткова рэзкае зніжэнне спажывання падліска на альтэрнатыўныя СМІ. Гэта добрая тэндэнцыя, магчыма, даволі бачнага, але здароўе вылучэння грамадства, атрымання такога антыдоту тым фэйкам у эпоху постпраўды, якую мы назіраем».

— Самае галоўнае, што дзяржаўныя СМІ задаюць

парадак дня, — звярнуў увагу **намеснік кіраўнікі Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар ЛУЦКІ**. — Мы цяпер не азіраемся, глядзім толькі ўперад. Гэты рух дазваляе нам у пэўнай меры аб'ектыўна прагназаваць на перспектыву сітуацыю, якая ў тым ліку адбываецца і на знешніх кантрах, і ўнутры краіны. Аўтарская журналістыка слабе апраўдала. З нашых журналістаў атрымліваюцца добрыя грамадскія лідары меркаванняў. У гэтым сэнсе беларуская журналістыка сур'ёзна падрасла.

Ігар Лутцкі анансаваў фінал рэспубліканскай асветніцкай акцыі «У рожыме праўды», які адбудзецца ў суботу ў Палацы спорту. «Мы прадставім

аўтарскія тэлевізійныя праекты, — паведаміў Ігар Лутцкі. — Нашы журналісты, аўтары выйдучы ў прамы кантакт з аўдыторыяй. Можна будзе выказаць свой пункт гледжання. Акцыя праходзіць у межах рэспубліканскага рэфэрэндуму па ўнясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю. Кожны зможа выказаць свой пункт гледжання як у межах гэтай акцыі, так і галасавання, якое пройдзе 27 лютага. Мы павінны падтрымаць тую пазітыўную змену, якая ўносяцца ў дзеючы Асноўны Закон. Мы разам павінны рухацца ў будучыню. Абноўлена, дапоўненая Канстытуцыя дазволіць гэта зрабіць».

Вераніка КАНЮТА.

«Канстытуцыя — платформа прававога жыцця дзяржавы, на якой трэба стаяць упэўнена»

Да работы над праектам змяненняў Канстытуцыі летась далучыліся шматлікія ўстановы. Адна з іх — Нацыянальны цэнтр заканадаўства і прававых даследаванняў (НЦЗПД), што аб'ядноўвае спецыялістаў розных галін права. Яго дырэктар Вадзім ІПАТАЎ са сваімі калегамі па НЦЗПД ажыццяўляў юрыдыка-тэхнічнае суправаджэнне дзейнасці работнай групы па ўдасканаленні фінальнага праекта змяненняў Канстытуцыі, адшліфоўчы норм для іхкладнага тлумачэння. Напярэдадні рэферэндуму ў інтэрв'ю «Звяздзе» Вадзім Дзімітрыевіч падвёў вынікі карпатлівай працы над абноўленым Асноўным Законом.

— На якім этапе падрыхтоўкі новай рэдакцыі Канстытуцыі Ваш цэнтр далучыўся да работы?

— Работа над абнаўленнем Канстытуцыі пачалася яшчэ ў 2016 годзе. Тады, выступаючы перад парламентам, Прэзідэнт адзначыў неабходнасць вызначыць, што ў Асноўным Заcone не адпавядае сучасным грамадскім адносінам, прааналізаваць, як працуюць нормы, і вылучыць тыя, якія неабходна скараціраваць для руху наперад. Ужо тады Нацыянальны цэнтр заканадаўства і прававых даследаванняў пачаў вывучаць міжнародны вопыт у сферы канстытуцыйнага рэфармавання, то-бок назіпаваць веды.

Калі звярнуцца да леташняй работы, мы ўважліва назіралі за дзейнасцю спецыяльнай Канстытуцыйнай камісіі. Падчас яе работы праводзіліся шматлікія дыялогавыя пляцоўкі з шырокім колам удзельнікаў, дзе гучалі прапановы аб неабходных навацыях. На іх падставе Канстытуцыйная камісія сфарміравала першапачатковы праект змяненняў Асноўнага Закона. Пасля яго прадстаўлення кіраўнік дзяржавы прыняў рашэнне аб стварэнні работнай групы з юрыстаў і прадстаўнікоў іншых галін дзейнасці, якія адшліфоўвалі праект. Наш цэнтр далучыўся да гэтай работы ў плане юрыдыка-тэхнічнай апрацоўкі прапановы. Але на працягу ўсіх этапаў мы мелі дачыненне да абмеркаванняў канстытуцыйных прапанов.

— Да назначэння рэферэндуму прайшла беспрэцэдэнтная работа па народным абмеркаванні праекта. Якая колькасць прапанов паступіла ад грамадзянаў?

— Абмеркаванне ўмоўна можна падзяліць на дзве стадыі. Першая — калі праект змяненняў Канстытуцыі быў абнародаваны, і грамадзяне мелі магчымасць амаль месяц уносіць свае прапановы. Яна скончылася, калі быў выдадзены Указ Прэзідэнта аб назначэнні рэспубліканскага рэферэндуму. За гэты час ад грамадзян паступіла каля 9000 прапанов.

Але і пасля людзі дасылалі свае водгукі і пажаданні на канстытуцыйнай форумі. І гэта таксама каштоўны вопыт, бо насельніцтва працягвае асэнсоўваць, што сабою ўяўляе праект карэкціроўкаў Асноўнага Закона. Дарчы, акумуляваюць усе звароты грамадзян Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі. НЦЗПД таксама падключыўся да гэтай работы, каб прааналізаваць прапановы па змяненні на экспертным узроўні і на іх падставе выпрацаваць канстытуцыйныя палажэнні.

— На Ваш погляд, грамадзяне правялі зацікаўленасць да сумеснай работы над канчатковым праектам змяненняў Канстытуцыі? Дзесяць тысяч водгукаў — гэта многа ці мала?

— Дзесяць тысяч — гэта колькасць прапановы, якая зафіксавана па выніках усенароднага абмеркавання праекта змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі. Але неабход-

Фота: center.gov.by

на ўлічваць і папярэдняе абмеркаванне на дыялогавыя пляцоўках, і прапановы, што там паступалі. Я гадваў пра 2016 год, калі пачалася першапачатковая работа. На працягу ўсяго гэтага часу людзі звярталіся ў Канстытуцыйны Суд, у парламент, у нашу ўстанову са сваімі прапановамі. Апошні год быў асабліва насычаны такой работай.

У міжнароднай юрыдычнай практыцы таксама існуе грамадскае абмеркаванне важных законапраектаў, але наш вопыт унікальны маштабам. Былі задзейнічаны рознастайныя механізмы: сустрэчы ў працоўных калектывах, дыялогавыя пляцоўкі, падключэнне экспертаў, абмеркаванне ў ВНУ, маладзёжнай супольнасці і г. д.

Увогуле можна сказаць, што грамадзяне былі вельмі зацікаўлены ідэяй канстытуцыйнай рэформы. Гэта зразумела: Канстытуцыя — закон, які з'яўляецца прававой, эканамічнай і ідэалагічнай асновай нашай краіны. Усё грамадства існуе на пэўных законах, а Канстытуцыя — гэта платформа прававога жыцця дзяржавы, на якой трэба стаяць упэўнена.

— Якія нормы праекта выклікалі найбольшы інтарэс у грамадзян?

— Асабліва зацікаўленасць у людзей выклікала замацаванне ў Канстытуцыі статусу Усебеларускага народнага сходу. Большасць прапановы, што паступіла падчас грамадскага абмеркавання, пацвярджаюць: беларусы успрынялі гэту ідэю і абмяркоўвалі яе для ўдасканалення кампетэнцый, шляху фарміравання сходу, абрання яго дэлегатаў. У гэтым плане ў краіне ўжо ёсць вопыт шасці УНС. І яго можна выкарыстоўваць пры арганізацыі далейшай работы. Таксама на працягу года пасля ўступлення ў сілу змяненняў Канстытуцыі з'явіцца закон, што будзе рэгуляваць дзейнасць УНС.

Акрамя таго, актыўна абмяркоўваліся нормы, што датычацца сацыяльнага статусу нашай дзяржавы. Людзей цікавіла, ці захавала краіна свае падыходы да сацыяльных гарантый у плане абароны мацярняства і дзяцінства, падтрымкі асоб з абмежаванымі магчымасцямі, ветэранаў вайны і працы.

Грамадства таксама хвалююць пытанні будучыні беларускай дзяржаўнасці: замацаванне асноў дзяржаўнай ідэалогіі, захаванне гістарычнай праўды і памяці аб Вялікай Айчыннай вайне.

Актыўна абмяркоўваліся нормы, што апісваюць шлюб як саюз мужчыны і жанчыны.

Ахвятаж выклікала пытанне аб канстытуцыйным абавязку кожнага захоўваць уласнае здароўе. Людзі ўбачылі ў гэтай норме небяспеку, звязаную з уварэннем платнай медыцыны, прымусовай вакцынацыяй ва ўмовах пандэміі. Але ўсё гэта неабгрунтавана і не мае падстаў для хвалявання. Норма была прапанавана Канстытуцыйнай

камісіяй як ідэалагема. Мелася на ўвазе, што дзяржава забяспечвае неабходны ўзровень медыцынскіх паслуг, а грамадзянін павінен у адказ прымаць меры для захавання свайго здароўя.

У канчатковым варыянце норма скараціравана. Згодна з праектам, што вынесены на рэферэндум, кожны грамадзянін клапаціцца аб захаванні ўласнага здароўя.

Асобна падкрэслілі нормы, што закранаюць выхаванне дзяцей. У праекце змяненняў Канстытуцыі адзначана, што дзяржава звяртае асаблівую ўвагу на сямейнае выхаванне дзяцей. То-бок мы імкнёмся сыходзіць ад выхавання хлопчыкаў і дзяўчынак у дзіцячых дамах, інтэрнатах і аддаём прыярытэт выхаванню іх у сям'ях: вяртаем у бялагічную або ўладкоўваем у прыёмную.

— Адно з дыскусійных прапанов было трактаванне сямі і як саюза мужчыны і жанчыны па нараджэнні. Чаму марэтка «па нараджэнні» не была ўлічана ў канчатковым праекце?

— Норма выклікала бурнае абмеркаванне. Распрацоўшчыкі праекта зыходзілі з таго, што неабходна ацаніць, як гэта норма можа паўплываць на грамадства і на людзей, якіх яна закране. Грамадзянін, што змянілі пол, у нас няшмат. У краіне ўжо 30 гадоў робяцца аперацыі па змене полу, і карыстаюцца такой магчымасцю каля 4-5 чалавек у год. Перад тым як зрабіць аперацыю, пацыент праходзіць складаную працэдуру для атрымання дазволу, абследаўца ў медыаў, псіхалагаў. Змена полу ажыццяўляецца выключна па медыцынскіх паказаннях. З такіх людзей выдзяляем працэнт тых, хто ўступіў у шлюб, будзе яшчэ меншая колькасць.

Гэта ўдакладненне «па нараджэнні» напярэдняе абмеркаванне сферы асабістых інтарэсаў такіх людзей, пазбавіла іх магчымасці ўступаць у шлюб. Наколькі правільна гэта рабіць у сучасным грамадстве? Сёння гэта права для іх неабмежавана. Таму прынята рашэнне аб яго захаванні і ў будучыні.

— Якая частка прапановы была ўлічана распрацоўшчыкамі і замацавана ў Асноўным Заcone?

— Пасля народнага абмеркавання ўвогуле было дапрацавана 38 артыкулаў і больш за 50 нормаў Канстытуцыі. Але яшчэ раз нагадаю, што нормы, падрыхтаваныя Канстытуцыйнай камісіяй, таксама адлюстроўваюць прапановы грамадзян, атрыманыя раней.

— Журналісты, эксперты называюць Канстытуцыю-2022 новай. З юрыдычнага пункту гледжання колькі карэктна так называць праект, што абмяркоўваецца?

— Новая Канстытуцыя — тая, што поўнасцю змяняе дзяржаўны лад, таму ў нас не новая Канстытуцыя. З самага пачатку распрацоўшчыкі праекта зыходзілі з таго, што неабходна забяспечыць пераімальнасць улады, і напрамку пабудовы суверэннай дзяржавы. Таму казаць, што гэта новая Канстытуцыя, няправільна. Верагодна, тэрмін «абноўленая» будзе больш трапна.

Звярніце ўвагу на Указ Прэзідэнта аб назначэнні рэспубліканскага рэферэндуму. Там гаворыцца аб Праекце змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь. Гэта ўжо падкрэслівае, што яна не новая, а скараціраваная з улікам нашага гістарычнага развіцця, і сучасны грамадскі адносіны.

— Якія нормы Вы, як адзін з выбітных юрыстаў краіны, можаце вызначыць як найбольш прагрэсіўныя і важныя ў праекце?

— Вядома ж, гэта нормы пра Усебеларускі народны сход. Уводзячы іх у Кансты-

туцыю, мы ўзмацняем прынцып народаўладдзя.

Адначасу таксама нормы, звязаныя з захаваннем традыцыйных маральных каштоўнасцяў, нашай гістарычнай памяці аб подзвігу беларускага народа ў часы Вялікай Айчыннай вайны.

На мой погляд, актуальнасць у час барацьбы з пандэміяй для нас мае прыняцце мер па захаванні здароўя грамадзян. Дзяржава такім чынам яшчэ раз падкрэслівае асаблівае стаўленне да здароўя людзей.

Важнае значэнне для забяспячэння палітычнай раўнавагі і грамадскага спакою маюць нормы па размеркаванні паўнамоцтваў паміж Прэзідэнтам, парламентам і УНС. Мы бачым, што змяняецца парадок фарміравання Канстытуцыйнага Суда, Вярхоўнага Суда, Цэнтральнай выбарчай камісіі.

— Вы выказвалі меркаванне, што знаёміцца са зменамі ў Канстытуцыю неспрэчна на выбарчым участку непрадукцыйна. Які парадок дзеянняў вам бачыцца ідэальным для свядомага грамадзяніна пры падрыхтоўцы да рэферэндуму?

— Што такое праект змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю? Калі параўнаць дзеючы Асноўны Закон і абноўлены праект, то фактычна ў кожную норму ўносяцца змяненні. Нават юрысты бытаюцца. Звычайнаму грамадзяніну разабрацца, упершыню адкрыўшы праект на ўчастку для галасавання, будзе складана. Таму трэба загадзя знаёміцца з праектам. Сёння можна знайсці шмат публікацый, меркаванняў, выступленняў наконт змен Канстытуцыі. Важна паглядзець іх, каб усвядоміць дух праекта. Толькі так можна зрабіць свядомы выбар.

«Канстытуцыя — закон, які з'яўляецца прававой, эканамічнай і ідэалагічнай асновай нашай краіны. Усё грамадства існуе на пэўных законах, а Канстытуцыя — гэта платформа прававога жыцця дзяржавы, на якой трэба стаяць упэўнена».

— У міжнароднай юрыдычнай практыцы бываюць выпадкі, калі змены ў Канстытуцыю прымаюцца выключна парламентам. Чаму ў нашай краіне ўзнікла неабходнасць правядзення рэферэндуму?

— Дзеючая Канстытуцыя прадураджвае, што асабліва важная яе палажэнні аб дзяржаўным ладзе, канстытуцыйных правах і абавязках грамадзян, парадку фарміравання вышэйшых органаў улады могуць быць зменены толькі шляхам рэферэндуму. Справа ў тым, што праект змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю закранае ўсё яе раздзелы. Змяняюцца нормы, што могуць быць скараціраваны парламентам, і нормы, што змяняюцца толькі на рэферэндуме.

— Якім чынам змяненне Канстытуцыі паўплывае на жыццё звычайнага беларуса? Многія эксперты заўважаюць, што нейкі эффект будзе відаць у далёкай перспектыве.

— Калі людзі прымаюць праект, то большасцю галасоў пацвярджаюць прыхільнасць таму, што Асноўны Закон неабходна выкласці такім чынам. Далей ідзе змяненне законаў, іншых прававых актаў, абнаўленне дзейнасці органаў улады, поглядаў людзей на жыццё — гэта доўгатэрміновы эффект рэформы.

— Якімі трыма словамі можаце апісаць праект змяненняў Асноўнага Закона краіны?

— Суверэнітэт, адзінства, развіццё.

Марыя ДАДАЛКА.

МАРШРУТ ЗАПРАШАЕ

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)**

Распрацоўваецца мабільны дадатак, на кавярнях, прыпынках, помніках будучы размяшчацца падказкі — валожкі, падарожнікам трэба толькі сканаваць QR-код, каб атрымаць інфармацыю пра аб'екты і маршруты. Таксама на прыпынках можна будзе знаёміцца з картамі, дзе пазначаны найбліжэйшыя мясціны, помнікі, храмы. Такая навігацыя больш разлічана на індывідуальных турыстаў. Нават людзі, што будучы проста ехаць на адпачынак на азёры, змогуць на сваім шляху адкрыць дадатковыя звесткі пра рэгіён.

Распрацаваны ў вобласці і пазл-магніт, які можна сабраць, калі пакалясць па ўсіх 12 раёнах «Васільковага краю» — у кожным з іх у інфармацыйна-турыстычных цэнтрах, музеях можна сплатна атрымаць дэталі. Таксама раёны такія ж пазлы распрацоўваюць на сваіх праграмах.

ПАДРАСТАЕ ЗМЕНА

На Год гістарычнай памяці Магілёўшчына рытуе вялікую колькасць патрыятычных маршрутаў, да справы актыўна падключваюцца мясцовыя ўпраўленні адукацыі. У вобласці праведзены конкурсы, дзе школьнікі падзяліліся сваімі ідэямі арганізацыі падарожжаў па Прыдняпроўі. Ідэі прааналізаваны, скампанаваны і пакладзены ў маршруты, якія сапраўды варты таго, каб школы туды выправілі сваіх навучэнцаў. «Усходні рубеж», «Партызанскімі сцежкамі», «Абарона Магілёва» — самі назвы падказваюць, якую інфармацыю атрымаюць дзеці падчас такіх ваяжаў. Маршруты насычаны інтэрактывам, напрыклад, на ўзроўне партызанскіх лагераў дзяцей сустракаюць афіцэры і з дапамогай інсценіровак знаёмяць з рэальнымі гістарычнымі фактамі і партызанскімі аперацыямі.

У планах — арганізацыя падарожжа на цягніку Перамогі па дарозе Магілёў — Брэст з брэндзіраваннем вагонаў, падключэннем творчых калектываў. Па дарозе дзеці будучы спяваць песні ваенных гадоў, паўдзельнічаюць у митьгу на тэрыторыі Брэсцкай крэпасці.

Музей народнай архітэктуры і побыту ў вёсцы Строчыцы.

Таксама Магілёўшчына будзе чакаць юных гасцей з іншых куткоў Беларусі на Буйніцкім полі. Да іх далучацца мясцовыя школьнікі, і разам яны згадаюць гістарычныя падзеі, якія тут адбываліся.

У некаторых праграмах будучы задзейнічаны школьнікі, якія возьмуць на сябе часткі маршруту і самастойна правядуць экскурсіі для ровеснікаў.

Адкрыццём для турыстаў на Магілёўшчыне можа стаць Чыгрынскае вадасховішча, менавіта з ім звязаны пилотны праект, які зараз актыўна развіваецца ў вобласці, тут плануецца стварыць экалага-турыстычны кластар «Чыгрынка».

ПРАПАНОВА ДЛЯ МІНЧАН І НЕ ТОЛЬКІ

Прыродны і культурны патэнцыял Міншчыны сапраўды ўражае. У Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў уключана 680 аб'ектаў вобласці, створана адпаведная інфраструктура: больш за 120 гасцініц і аналагічных сродкаў размяшчэння, 148 санаторна-курортных, аздараўленчых арганізацый, 31 паляўнічы комплекс, больш за дзве тысячы аб'ектаў грамадскага харчавання (з іх каля 200 — прыдарожныя сэрвісы), больш за тысячу аградзяб, 24 музеі. Як паведаміў намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення спорту і турызму Мінскаблвыканкома Уладзімір Губарэвіч, у вобласці ўдзяляецца вялікая ўвага развіццю турыстычнай галіны: толькі за апошнія пяць гадоў адкрыўся 301 аб'ект харчавання; распрацавана

477 турыстычных і 560 экскурсійных маршрутаў, 90 зялёных. З мэтай прыцягнення турыстаў мадэрнізуюцца маршруты і экскурсіі. Распрацоўваюцца інклюзійныя праграмы, праекты для школьнікаў.

Натуральна, такая багатая інфраструктура і суседства са сталіцай паспрыялі зараджэнню і хуткай раскрутцы пилотнага праекта «Прысталічка». Ствараецца кластар, у які ўваходзяць аб'екты рознай формы ўласнасці. Да распрацоўкі эканамічнай мадэлі падключыліся Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт, спартыўна-тэхнічнае таварыства ДТСААФ, гаспадары аградзяб. Ужо створаны лагатып і банеры з інфармацыяй пра турпаўнёўніцкі «Прысталічка», якія будучы ўстанавіваюцца на Мінскай кальцавой. Літаральна пад бокам, у Мінскім раёне, для гасцей сталіцы будучы праводзіцца майстар-класы, экскурсіі, фестывалі, святы.

У ГОСЦІ ДА БЕЛАЙ ЧАПЛІ

Прыпяцкае Палессе, бяспрэчна, — адзін з самых цікавых, але пакуль яшчэ недастаткова раскручаных рэгіёнаў Брэсцчыны. Ён уключае Лунінецкі, Драгічынскі, Іванаўскі раёны і горад Пінск — і ўсюды турыстаў гатовы ўраджаць гісторыяй, самабытнай культурай, традыцыямі. Стварэнне сістэмы маршрутаў і інфармацыйнай структуры, якія дазваляць у гэты рэгіён прыцягнуць турыстаў, і стала мэтай абласнога пилотнага праекта. Начальнік аддзела турызму ўпраўлення спорту і турызму Брэсцкага аблвыканкома Алена Космач паведаміла, што ў вобласці плануецца стварыць турыстычныя інфармацыйныя цэнтры на базе краязнаўчых музеяў, асабліва ахоўваемых прыродных тэрыторый, цэнтраў турызму і краязнаўства. У Пінскім раёне ўжо пачалася работа па стварэнні турыстычнага кластара «Белая чапля», распрацоўваюцца сайт і мабільныя дадаткі для падарожнікаў.

ІНТЭРНЭТ У ДАПАМОГУ

Сучасныя тэхналогіі могуць зрабіць пазнавальнае не толькі ў

Беларусі, нават у свеце, і невядлікія гарады Беларусі. Так, у Кобрыне была створана турыстычная платформа, якая не проста знаёміць з гісторыка-культурнай спадчынай і пазнавальным патэнцыялам горада і раёна, але і аўтаматычна выбудоўвае графікі і паказвае, якія аб'екты найбольш зацікавілі гасцей, з якіх краін сюды зазіралі наведвальнікі і колькі часу патрэбна на тое, каб паспець паглядзець пэўныя мясціны.

За два гады, што дзейнічае праект, створаны інтэрактыўныя карты і аўдыягіды, віртуальны тур, адсканаваны архіўныя дакументы. Для паляпшэння старых фатаграфій, якія дрэнна захаваліся, была распрацавана свая нейронная сетка, якая паляпшае здымкі і дазваляе чорна-белыя кадры пераводзіць у колер. На помніках у горадзе размешчаны QR-коды, што дазваляюць атрымаць цікавыя звесткі. Кіраўнік турыстычнага праекта «Пазнай Кобрын» настаўнік матэматыкі сярэдняй школы № 6 Віктар Лагвіновіч заўважаў, што вялікая ўвага аддавалася стварэнню якасных фота- і відэаматэрыялаў. Ён упэўнены, што толькі якасныя малюнкi прыцягваюць прыехаць паглядзець пэўныя мясціны. Таксама вяртаецца памяць пра знакі-тэх выхадцаў з Кобрыншчыны, як вынік — прыезджалі нават групы турыстаў, якіх цікавіць спадчына пэўных вучоных. У гэтым годзе запланавана міжнародная анлайн-канферэнцыя (пандэмія не дазвала налагодзіць сустрэчу ўжывую), якая збярэ вядомых матэматыкаў з усяго свету.

На сёння гэты самы маштабны праект у Беларусі, прысвечаны асобнаму рэгіёну, — з колькасцю наведвальнікаў 4 тысячы ў дзень! Дзякуючы сацыяльным сеткам (паўмільёна падпісчыкаў) аўдыторыя праекта ў разы перавышае колькасць жыхароў Кобрына. На базе навігацыйнага турыстычнага партала можна рабіць інтэрнэт-прадукцыю, прысвечаную іншым рэгіёнам.

ІМПУЛЬС ПАТРЫЯТЫЗМУ

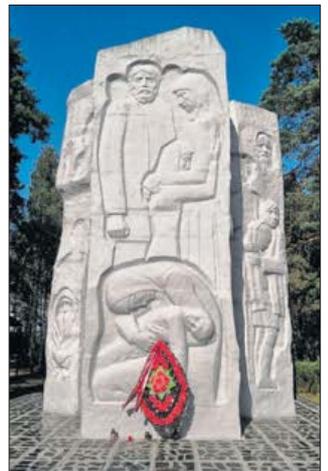
На Гомельшчыне вялікая ўвага ўдзяляецца выхаванню дзяцей і моладзі. Менавіта на гэту катэгорыю распрацоўваюцца разнастайныя маршруты, аб'яднаныя пилотным праектам «Патрыятычны імпульс». У яго рамках праведзена і рэканструкцыя партызанскага кластара «Белая чапля», распрацоўваюцца сайт і мабільныя дадаткі для падарожнікаў.

У праграме для дзяцей і моладзі — наведанне мемарыялаў

Гомеля, алеі герояў, дзе па QR-кодах выводзяцца звесткі і фатаграфіі ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, мемарыяла Ала, дзе былі забіты 1758 чалавек, мясцін бабў за Дняпр. Тут асобную праграму ладзіць Лоеўскі музей.

Развіваецца маршрут «Па дарозе памяці і смутку», які знаёміць з трагедыяй канцлагера Азарычы. Плануецца, што на маршруце будзе зроблена маркіроўка. Каб звесткі пра жажлівых падзеі маглі атрымаваць не толькі арганізаваныя групы турыстаў, але і тыя, хто наведвае гэтыя мясціны самастойна. Па перыметры лагера плануюцца ўзвесці вартавыя вежы, каб узнавіць атмасферу вукта, дзе гінулі жанчыны, дзеці і старыя.

Ва ўсіх абласцях краіны надаецца вялікае значэнне навігацый турыстаў, якія з-за пандэміі вырашаюць падарожнічаць толькі з самымі блізкімі. Сярод абласцей, якія ўжо вельмі шмат зрабілі для таго, каб забяспечыць турыстаў неабходнай інфармацыяй, — Гродзенская. Актыўна ствараюцца інфармацыйныя цэнтры, пункты, усталяваюцца знакі, ствараюцца мабільныя гіды і дадаткі, якія дазваляць турыстам атры-

Помнік на месцы былога канцлагера Азарычы.

маць інфармацыю пра аб'екты размяшчэння і харчавання. Гэта паспрыяла таму, што колькасць сем'яў і спантаных падарожнікаў, якія наведваюць рэгіён, стала павялічваюцца.

Унёсак у раскрыццё турыстычнага патэнцыялу краіны і выхаванне падрастаючага пакалення павінны зрабіць і школьныя падарожжы. Як паведаміла дырэктар Дэпартаменту па турызме Міністэрства спорту і турызму Ірына Варановіч, падпісана пастанова аб субсідзіраванні пазездак для старэйшых школьнікаў.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Чыгрынскае вадасховішча.

Надвор'е

Здавалася б, мінулы перыяд лютага парадаваў жыхароў нашай краіны цёплым і ў цэлым спакойным надвор'ем. Тэмпературны фон за гэтыя дні ў цэлым на 3—5 градусаў вышэйшы за кліматычную норму. Але ўжо ў найбліжэйшыя дні будзе парушаць спакой актыўная Атлантыка. Паўночнаатлантычныя цыклёны, соўваючыся адзін за адным праз раёны Балтыкі, будучы ўзмацняць градыенты атмасфернага ціску, што ў сваю чаргу прывядзе да ўзмацнення ветру па тэрыторыі нашай краіны да моцнага парывістага, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра гідраметэаралогіі, кантролю радыяактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Найбольш складаная сітуацыя чакаецца ў суботу, калі прагназуецца соўванне вельмі актыўнага і хуткага цыклону з Даніі на тэрыторыю Латвіі, што выкліча на большай частцы тэрыторыі краіны ўзмацненне ветру парывамі да 15—24 м/с, а ў паўднёва-заходніх раёнах месцамі і да 25—28 м/с. Моцны парывісты вечер захаваецца і ўначы і раніцай у нядзелю, 20 лютага. Пры гэтым моцны парывісты вечер будзе суправаджацца выпадзеннем ападкаў у выглядзе мокрага снегу і дажджу.

У суботу ўначы і раніцай месцамі чакаецца слабы галалёд, на асобных участках да-

рог галалёдзіца. У многіх раёнах прагназуецца ўзмацненне ветру ўначы парывамі да 15—20 м/с, раніцай і ўдзень — да 17—24 м/с, у паўднёва-заходніх раёнах месцамі — да 25—28 м/с. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 4 градусаў да 3 цяпла. Удзень будзе 2—7 градусаў вышэй за нуль, па поўдні — да 9 цяпла.

У нядзелю на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовыя ападкі ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. На асобных участках дарог чакаецца галалёдзіца. Уначы і раніцай у многіх раёнах прагназуецца ўзмацненне ветру парывамі

да 15—22 м/с. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 4 да плюс 3 градусаў, удзень — ад нуля да 7 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у першыя дні наступнага тыдня захаваецца цёплае з ападкамі ў выглядзе мокрага снегу з дажджом надвор'е. У панядзелак часам пройдуць ападкі (мокры снег, дождж). Уначы і раніцай на асобных участках дарог чакаецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 4 градусаў да плюс 3. Удзень будзе ад нуля да плюс 6 градусаў, па поўдні — да 8 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

ЛЮТЫ БУДЗЕ ЗРЫВАЦЬ ШАПКІ

Парывы ветру будучы дасягаць 30 метраў за секунду

«ЭКСПА-2020»

Аб'ядноўваючы розумы, ствараем будучыню

Што такое World Expo 2020 Дубай? Чаму выстава называецца «2020», хоць праходзіць у 2021—2022 гадах? Колькі каштуе білет? Ці патрэбна для наведвальніка прышчэпка ад каранавіруса? На ўсе пытанні адказваем ніжэй.

World Expo Dubai адкрылася 1 кастрычніка 2021 года. І пачалася яна раніцай з поўнай інспекцыі самога шэйха Мухамеда ібн-Рашыда Аль-Мактума (кіраўніка Дубая і віцэ-прэзідэнта ААЭ).

«Экспа» — рэгулярны чэмпіянат свету сярод краін у галіне ідэалагічных і тэхналагічных дасягненняў. Дзяржавы-удзельніцы ўзводзяць у краіне-гаспадыні павільёны і прымаюць у іх наведвальнікаў, паралельна падлісваюць бізнес-кантракты, уключаюцца ў глабальныя праекты і прадаюць «мерч». Праводзяцца такія выставы раз на пяць гадоў. Апошняя была ў Мілане ў 2015-м. 3-за пандэміі цяперашнюю «Экспа» перанеслі на год.

Выстава сапраўды ўладкаваная як горад — цэнтральная плошча, над якой узвышаецца велізарны купал, і праспекты з вуліцамі, што разыходзяцца ў бакі і падзеленыя на тры тэмы: «мабільнасць», «магчымасці» і «устойлівае развіццё». Яны падпарадкоўваюцца адной агульнай тэме, якая гучыць як слоган: «**Аб'ядноўваючы розумы, ствараем будучыню**». Краіны-удзельніцы распрацоўвалі канцэпцыі сваіх павільёнаў у рамках заданых тэматычных кірункаў. І кожная рабіла гэта па-свойму. Хтосьці пайшоў па краязнаўча-патрыятычным шляху, хтосьці глядзеў у бок канцэптуальнага мастацтва, а хтосьці — навукі і тэхналогіі. Некаторыя паспрабавалі сумясціць усё адразу.

КОЛЬКІ КАШТУЕ БІЛЕТ?

Бясplatна праходзіць: дзеці (ад 6 да 18 гадоў), пажылыя (пасля 60 гадоў), студэнты (патрэбен Міжнародны студэнцкі білет), інваліды (суправаджальнікі праходзяць за палову кошту).

Дзеці да 6 гадоў могуць прысціць бясplatна. Але квіты для іх нельга купіць загодзя, а можна толькі аформіць у касах на месцы. Дарослыя квіты (18—59 гадоў).

Квіты і цэны памянсяліся з новага 2022 года. Квіток на адзін дзень — 45 дырхамаў ААЭ (31,36 беларускага рубля);

Квіток на апошнія 3 месяцы выставы (студзень, люты, сакавік) — 195 дырхамаў ААЭ (135,91 беларускага рубля);

Квіток Premium на 1 дзень — 350 дырхамаў ААЭ (243,95 беларускага рубля);

Квіток Premium на ўвесь час выставы — 1750 дырхамаў ААЭ (1219,73 беларускага рубля).

ЦІ ПАТРЕБНА ПРЫШЧЭПКА АД COVID ДЛЯ НАВЕДВАННЯ?

Для наведвальнікаў, старэйшых за 18 гадоў, трэба або прад'явіць доказ вакцынацыі,

або адмоўны тэст на каранавірус даўнаасю не больш за 72 гадзіны. Тэст будуць рабіць бясplatна для ўладальнікаў квіткаў.

Аб патрабаванні тэсту або прышчэпкі было абвешчана 15 верасня дырэктарам выставы спадарыняй Рым Аль-Хашымі. Але цяпер (студзень 2022 года) правілы ўжо новыя. Сёння вакцына павінна быць адобрана адной з краін-удзельніц выставы ці СААЗ. Гэта значыць, фактычна падыходзіць наогул любая вакцына.

БЕЛАРУСЬ НА «ЭКСПА-2020»

Наша краіна прадставіла ўласны павільён на «ЭКСПА-2020». Арганізатарам Нацыянальнай экспазіцыі выступае Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь, апэратарам — Нацыянальны цэнтр маркетингу МЗС Беларусі.

Павільён Рэспублікі Беларусь размяшчаецца ў тэматычнай зоне «спрыяльная магчымасць» (Opportunity) і займае агульную плошчу 1200 квадратных метраў.

Тэма нашага павільёна — «Лес тэхналогій будучыні». Канцэпцыя пабудавана на трох «І» — «Інавацыі. Інвестыцыі. Індывідуум». Яна павінна максімальна раскрыць інвестыцыйны і інавацыйны патэнцыял Беларусі, у цэнтры якога знаходзіцца чалавек.

Удзел Рэспублікі Беларусь у «ЭКСПА-2020» садзейнічае вырашэнню шэрагу найважнейшых стратэгічных задач:

Перш за ўсё — гэта іміджавае мерапрыемства, накіраванае на пазіцыянаванне Беларусі на міжнароднай арэне як перспектыўнага і надзейнага партнёра.

Сусветны форум — гэта добрая магчымасць для пошуку новых рынкаў збыту, стратэгічных партнёраў, прыцягнення інвестыцый у высокатэхналагічныя і навукаёмкія галіны айчынай эканомікі.

Міжнародны праект — гэта заўсёды магчымасць вывучыць і выкарыстаць вопыт іншых удзельнікаў для развіцця новых тэхналогій у сваёй краіне.

Удзел у Сусветнай выставе ў Дубаі спрыяе развіццю навуковага, эканамічнага, палітычнага дыялогу з ААЭ, краінамі — партнёрамі Беларусі па блізкаўсходнім рэгіёне і іншымі зацікаўленымі краінамі.

Прэзентацыя эканамічнага патэнцыялу нашай краіны, найбольш значных інавацыйных напрацовак, тэхналогій у розных сферах, іх высокай якасці, даступнасці, экалагічнасці дазваляе прадэманстраваць канкурэнтаздольнасць айчынных прадуктаў, іх адпаведнасць патрабаванням найлепшых сусветных стандартаў.

Мільёны наведвальнікаў з розных краін свету атрымліваюць магчымасць пазнаёміцца з турыстычным патэнцыялам Беларусі, ацаніць яе нацыянальную самабытнасць, гісторыка-культурную спадчыну, спартыўныя

дасягненні, народнае майстэрства, кухню, традыцыі і г. д.

Тэма беларускага павільёна — «Лес тэхналогій будучыні». Лес з'яўляецца прыродным здабыткам нашай краіны. На тэрыторыі Беларусі захаваліся ўнікальныя лясы масіў Еўропы з шырокімі некранутымі лясамі. Лес сімвалізуе яднанне мноства, якое робіць іх мацнейшымі ў сукупнасці, што адпавядае асноўнай тэме выставы «ЭКСПА-2020» «**Аб'ядноўваючы розумы, ствараем будучыню**». Архітэктара беларускага павільёна распрацаваная на аснове метафарычных вобразаў, навяяных лесам і ўсім, што з ім звязана.

ІНТЭРАКТЫўНЫ КАЛІДОР

Уваходзячы ў павільён, наведвальнікі трапляюць у інтэрактыўны калідор. На адной са сцен размяшчана святлодыёдная панэль з інтэрактыўнымі зубрамі. Зубр — жывёла, якая з'яўляецца сімвалам Беларусі. Інтэрактыўныя зубры вітаюць гасцей, распавядаюць цікавыя факты пра краіну. Чуваць тупат капытоў, цяжкае дыханне зуброў, а таксама іншыя характэрныя гукі беларускага лесу, якія ўзмацняюць эффект прысутнасці.

ЗОНА EXPORT.BY

Для дэманстрацыі экспертнага патэнцыялу краіны выкарыстоўваецца партал Export.by — электронная вітрына беларускіх экспартных тавараў, паслуг, тэхналогій, дзе прадстаўлена больш за 6 тысяч кампаній і 20 тысяч прапанаваных пазіцый.

ЗОНА «ДЗВЕРЫ У БЕЛАРУСЬ»

Вялікі ўвагнуты экран з інтэрактыўнай практычнай выявай «адчыняе» наведвальнікам пяць «дзвярэй» у Беларусь і стварае эффект прысутнасці ў розных яе кутках. Наведвальнікі могуць пазнаёміцца з самабытнасцю і каларытам Беларусі, яе нацыянальнай культурай і прыроднымі багаццямі, мастацкай спадчынай, нацыянальнай кухняй і іншымі элементамі беларускага аўтэнтыкі.

ЗОНА «ІНАВАЦЫІ І ІНВЕСТЫЦЫІ»

У раздзеле «Інавацыі» наведвальнікі могуць пазнаёміцца з самымі сучаснымі распрацоўкамі ў розных галінах эканомікі. Удзельнікі дадзенага раздзела — Дзяржаўны камітэт па навуцы і тэхналогіях і Нацыянальная акадэмія навук Беларусі — прадставілі ў ліку іншага бяспрынтэр новага пакалення, здольны пры дапамозе тэхналогіі 4D-друку праіграваць жыццё клеткі. Раздзітані Парка высокіх тэхналогій прэзентуюць перспектыўныя распрацоўкі ў галіне медыцыны, сельскай гаспадаркі, штурчанага інтэлекту, а таксама ІТ-прадукты забавальнага характару і іншыя ноу-хаў. У раздзеле «Інвестыцыі» Нацыянальнае агенцтва

інвестыцый і прыватызацыі знаёміць гасцей павільёна з інвестыцыйным кліматам Беларусі, прэферэнцыйным рэжымамі, перспектыўнымі бізнес-праектамі, дзелавымі прапановамі беларускіх прадпрыемстваў.

Вядома, што толькі 18 студзеня 2022 года беларускі павільён наведала больш за 600 тысяч чалавек, што з'яўляецца адным з самых высокіх паказчыкаў сярод астатніх краін-удзельніц!

Праграма дзелавых мерапрыемстваў сапраўды ўнікальная і разнастайная. Так, напрыклад, **Дні абласцей краіны і сталіцы горада Мінска** ўключалі ў сябе прэзентацыю эканамічнага, інвестыцыйнага, турыстычнага, культурнага, адукацыйнага патэнцыялу, правядзенне кантактна-кааперацыйнай біржы, дэгустацыю прадукцыі прадпрыемстваў, выступленне фальклорных калектываў, якія прадставілі музычную спадчыну рэгіёнаў, і шмат што іншае.

Нарэшце, **Нацыянальны Дзень Рэспублікі Беларусь** — святкаванне Дня Рэспублікі на Сусветнай выставе «ЭКСПА-2020». Выступленне Дзяржаўнага Акадэмічнага ансамбля танца Беларусі з канцэртнай праграмай «3 Беларусь з любоўю».

Беларускі інвестыцыйны форум, галоўная мэта якога — стварэнне эфектыўнай і арыентаванай на вынік пляноўкі для наладжвання ўзаемадзейня паміж беларускімі і замежнымі кампаніямі з усяго свету ў самых розных сферах.

Экспартныя магчымасці прадпрыемстваў нафтахімічнай галіны Рэспублікі Беларусь — прэзентацыя дзейнасці канцэрна «Белнафтахім» і арганізацыі, якія ўваходзяць у яго склад, а таксама іх прадукцыі.

Дні турызму Рэспублікі Беларусь — прэзентацыя турыстычнага патэнцыялу Рэспублікі Беларусь і В2В-перамовы паміж суб'ектамі турыстычнай індустрыі Рэспублікі Беларусь і ААЭ.

Дні беларускай навукі — прадставілі навуковага патэнцыялу Беларусі, перагаворы ў фармаце В2В.

3 16 да 22 лютага 2022 года на пляцоўцы беларускага павільёна адбудзецца выязны паказ калекцыі маладых дызайнераў Рэспубліканскага фестывалю-конкурсу моды і фота «Млын моды».

Адным з важных элементаў работы нацыянальнай экспазіцыі на выставе «ЭКСПА-2020» з'яўляецца суверэнная крама, асноўная задача якой заключаецца ў садзейнічэнні прасоўванню беларускіх тавараў і брэндаў. У краме прадстаўлена прадукцыя больш як 20 беларускіх вытворцаў, якая карыстаецца вялікім попытам сярод наведвальнікаў выставы.

Удзел нашай краіны ў выставе «ЭКСПА-2020» шырока асвятляецца мясцовымі і беларускімі СМІ.

Данііл ДЗМІТРЫЕЎ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Колькасць загінулых з-за паводкі ў Бразіліі ўзрастае да 104

Колькасць ахвяр моцных дажджоў і выкліканых імі поўзняў і паводкі ў бразільскім Петрыпалісе (горныя раёны штата Рыа-дэ-Жанейра) вырастае да 104, восем загінулых — непальналетнія. Аб гэтым паведамлілі ў выратавальных службах, інфармуе ТАСС са спасылкай на тэлеканал Globo.

Ратавальнікам удалося дастаць з-пад завалаў 24 чалавекі, якім удалося выжыць, прадаўжаюцца пошукі яшчэ 35 чалавек. У пошукавых работах заняты 400 ратавальнікаў, 200 паліцэйскіх, а таксама ваенныя і валанцёры.

Паводле даных экстранных службаў, здарылася амаль 190 апоўзняў і амаль 230 дробных інцыдэнтаў, 80 жылых будынкаў пацярпелі, з іх сама меней 54 поўнасцю разбураныя. Улады горада аб'явілі жалобу і ўвялі рэжым надзвычайнага становішча. На найбліжэйшыя суткі сіноптыкі прагназуюць новыя апады.

Прэзідэнт Бразіліі Жаір Балсанару распарадзіўся аказаць федэральную дапамогу пацярпелым ад удару стыхіі, а таксама ў ліквідацыі наступстваў непагоды, у тым ліку з прыцягненнем ваенных.

Польшча можа прыпыніць унясенне ўзносаў у бюджэт ЕС

Гэта можа адбыцца ў тым выпадку, калі Брусель заблакіруе для краіны выплату сродкаў з еўрапейскага фонду, заявіў намеснік міністра юстыцыі краіны Себасц'ян Калета, паведамляе ТАСС. «Калі Польшчы будуць заблакіраваны фонды, Польшча зможа прыпыніць свае ўзносы», — сказаў Себасц'ян Калета. Такім чынам ён пракаментаваў рашэнне Еўрапейскага суда юстыцыі ў Люксембургу, які адхіліў іскі Венгрыі і Польшчы супраць механізма выдзялення сродкаў з бюджэту Еўрасоюза, адной з умоваў якой з'яўляецца захаванне вяршэнства права краінамі — членамі супольнасці. У канцы 2020 года Савет ЕС і Еўрапарламент дамовіліся лічыць выкананне прынцыпу вяршэнства права вырашальным крытэрыем пры размеркаванні бюджэтных расходаў паміж членамі супольнасці. Гаворка ідзе аб усіх сродках бюджэту ЕС, уключаючы фонд аднаўлення краін Еўрасоюза пасля пандэміі каранавіруса. Польшча і Венгрыя, якія рэгулярна крытыкуюць Еўрасоюзам з-за рознагалоссяў з Бруселем у пытаннях ацэнкі выканання нормаў вяршэнства права, выступалі супраць. З фонду аднаўлення Еўрасоюза Польшча можа атрымаць каля 58 млрд еўра. План размеркавання рэсурсаў Варшава ўжо прадставіла, але ён павінен быць адобраны Еўракамсісіяй. Гэтага пакуль не адбылося.

Блізкая ўлада

Выкананне на сувязі

Практыка правядзення прамых ліній рэгіянальнай вертыкальна працягваецца. Калі ў вас ёсць пытанні або праблемы, якія патрабуюць умяшання органаў улады, тэлефануйце.

Тэлефонныя лініі ў суботу, 19 лютага, з 9.00 да 12.00, правядуць:

- намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Генадзь Іосіфавіч БАРЫСЮК. Тэл. 8 016 221 31 21;
- намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Уладзімір Мікалаевіч БЕЛАУС. Тэл. 8 021 222 22 22;
- намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Андрэй Анатольевіч БАРАНОЎСКІ. Тэл. 8 023 233 12 37;
- першы намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Юрыі Мікалаевіч ВАЛЯВАТЫ. Тэл. 8 015 273 56 44;
- намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Руслан Барысавіч СТРАХАР. Тэл. 8 022 250 18 69;
- кіраўнік СПРА Мінскага аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ГУРЫНОВІЧ. Тэл. 8 017 500 41 60;
- першы намеснік старшыні Мінскага гарвыканкама Дзмітрый Міхайлавіч МІКУЛЕНАК. Тэл. 8 017 222 44 44.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

18 лютага 2022 г. № 6 (642)

ШТОТЫДНЁВЫ
ДАДАТАК
ГАЗЕТЫ
ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ДЗЕНЬ ЗА ДНЁМ

Раўнапраўны дыялог

СТАРШЫНЯ Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА павіншавала Старшыню Народнай Скупшчыны Рэспублікі Сербія Віцу Дачыча з Днём дзяржаўнасці.

У віншаванні спікер выказала ўпэўненасць у тым, што канструктыўнае міжпарламенцкае ўзаемадзеянне з'яўляецца надзейнай асновай доўгатэрміновага партнёрства заканадаўчых органаў дзвюх дзяржаў, а іх паўнаўзаснаваны і раўнапраўны дыялог будзе спрыяць далейшаму збліжэнню народаў.

Стратэгія далягляду

СПІКЕР верхняй палаты парламента павіншавала Беларускаму інстытуту стратэгічных даследаванняў з днём яго стварэння.

У віншавальным адрасе адзначаецца, што сёння гэтая ўстанова па праве карыстаецца рэпутацыяй аднаго з вядучых аналітычных цэнтраў у Беларусі, дзе штогод праводзяцца маштабныя і рэгіянальныя даследаванні, укараняецца метадалогія стратэгічнага аналізу, актыўна вырацоўваюцца інавацыйныя падыходы і ідэі.

«На вас ускладзена вельмі важная і адказная місія — «зазірнуць за далягляды» і сфармуляваць фундаментальныя асновы вобразу будучыні Беларусі. У сучасных імкліва зменных умовах інфармацыйна-аналітычнае забеспячэнне жыццядзейнасці дзяржавы набывае асаблівую каштоўнасць, а патрэба ў выніках вашай работы шматразова ўзрастае», — адзначаецца ў віншаванні.

Старшыня Савета Рэспублікі выказала перакананне, што талент, веды, прафесіяналізм і адданасць абранай справе калектыву БІСД будуць і ў далейшым спрыяць паступальнаму развіццю краіны, умацаванню яе нацыянальнай бяспекі і суверэнітэту.

«Хай дасягнутыя поспехі стануць трывалай асновай для працягу навуковых распрацовак і новых аналітычных праектаў, — падкрэсліла Наталля Качанова і пажадала калектыву ставіць перад сабой амбіцыйныя задачы і эфектыўна вырашаць іх на карысць роднай Беларусі. — Творчага натхнення, высокіх вынікаў, заслужаных узнагарод!»

Крыніца каштоўнасцяў — гістарычная памяць

НАМЕСНІК Старшыні Савета Рэспублікі Леанід ЗАЯЦ правёў рабочую нараду па падрыхтоўцы сумеснага расійска-беларускага праекта «Цяжкія Памяці».

Нагадаем, што адмысловы праект быў ініцыяваны падчас сустрэчы Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качановай са Старшынёй Савета Федэрацыі Валянцінай Мацвіенкай.

— Сёння як ніколі необходимая сумесная дзейнасць нашых дзяржаў па захаванні гістарычнай памяці аб Вялікай Айчыннай вайне і супрацьдзейні перапісванню гісторыі. У Пасланні да беларускага народа і Нацыянальнага сходу кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Крыніца нашых каштоўнасцяў — гістарычная памяць». Бягучы 2022 год праходзіць пад знакам захавання герцайнай спадчыны і праўды аб жыцці беларускага народа, — адзначаў віцэ-спікер.

Удзельнікі нарады абмеркавалі ключавыя пытанні, якія датычацца рэалізацыі праекта, — былі вызначаны адказныя, пералік спадарожных мерапрыемстваў па фінансаванні, адборы ўдзельнікаў, лагістыкі — транспарце, харчаванні, ахове правапарадку і бяспекцы, культурнай праграме, інфармацыйнай падтрымцы і іншыя.

Адзначым, што ў наrade бралі ўдзел старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Віктар Лісковіч, міністр адукацыі Андрэй Іванец, першы намеснік міністра культуры Валерыя Грамада, першы намеснік міністра фінансаў Дзмітрый Кійко, першы намеснік міністра ўнутраных спраў Юры Назаранка, намеснік міністра інфармацыі Ігар Бузюскі, начальнік Беларускай чыгуны Уладзімір Марозаў, першы сакратар ЦК ГА «БРСМ» Аляксандр Лук'янаў і іншыя зацікаўленыя.

ЦІКАВЫ ВОПЫТ

Фота БєнТА.

ЛЯЛЬКА ЯК БРЭНД І «НАСТАЎНІК» ГІСТОРЫІ

На Гомельшчыне на новай мове культурных зносін з турыстамі цяпер вучацца размаўляць жыхары Чачэрска. Гарадок на поўначы Гомельскай вобласці — амаль аднагодка Масквы, уваходзіць у папулярны турыстычны маршрут «Залатое кольца Гомельшчыны». Вабяць турыстаў завітаць сюды — самы незвычайны будынак старажытнай ратушы ў Беларусі і ўнікальны помнік культуры і архітэктуры ў форме рымскага Пантэона — Спаса-Праабражэнская царква. Цяпер у Чачэрску знаёміць турыстаў з мясцовым каларытам імкнучца праз народныя лялькі.

У раённым Цэнтры рамёстваў, фальклору і этнаграфіі ў пачатку года першых наведвальнікаў прыняў «Музей беларускай лялькі». Ідэя яго стварэння нарадзілася з вялізнага жадання аднавіць чачэрскае народнае строі, паказаць праз яго традыцыі раёна. За справу ўзяліся мясцовыя супрацоўнікі, майстрыхі народных мастацкіх рамёстваў. Пасля з'явілася ідэя ўвогуле праз вобразы лялек аднавіць выявы ўсіх беларускіх строю. Сёння ў экспазіцыі больш за 100 прыгажунь ручнай работы: лялькі-абярэгі, абрадавыя, а таксама мадэлі ў касцюмах народных строю з розных рэгіёнаў Беларусі. Усе зробленыя сіламі супрацоўнікаў цэнтру.

«Жывуць» лялькі ў пакоі, стылізаваным пад беларускую хату з печу і покуццю.

Па словах **дырэктара цэнтру Юліі ФЕНІК**, галоўная задача іх музея — перадаць, што лялька — гэта не проста выраб, а сусветны брэнд, які шануецца ва ўсіх кутках планеты. Адначасова гэта і агульны здабытак, і нешта патаемнае, з глыбінным сэнсам, які захоўвае асаблівасці пэўнай мясціны. Чачэрская экспазіцыя лялек стваралася на працягу года. Калекцыя, запэўніла кіраўнік цэнтру, будзе далаўняцца:

— Гарнітуры народных строю шлы па эскізах, якія прадстаўлены ў літаратуры. Лялек у народных вобразях стваралі шэсць майстроў раённага Цэнтру рамёстваў. Работа над адной лялькай у поўны народны строі займае каля месяца. Сёння нашы лялькі перадаюць 23 народныя строі розных рэгіёнаў Беларусі. Плануем зрабіць як мінімум яшчэ дзясятка лялек-мадэляў, — растлумачыла Юлія Фенік.

Асобную экспазіцыю ў музеі складаюць лялькі на абрадавыя тэматыку. Адзін з сімвалічных экспанатаў — рукадзельнае дрэва жыцця з міні-лялькамі ў нацыянальных касцюмах. Побач увабленне каляндарнага цыкла з абярэгамі. Тут і абаронца майстроў — лялька-дзясцічурка — адначасова і памагата гаспа-

дыні, якая паспявае ўсё зрабіць у хаце, пазаймацца дзецьмі, паклапаціцца па гаспадарцы.

— Беларускае касцюм вельмі разнастайны, прыгожы і сімвалічны, з асаблівым арнамантам, — тлумачыць **майстар народных мастацкіх рамёстваў Святлана ЛАТУЦІНА**.

Майстар упершыню прадставіла адноўлены гарнітур краснапольскага строю, да якога адносяць і Чачэрсчыну, на выставах рамесніцкай творчасці абласнага і рэспубліканскага ўзроўняў. Так да творчай дзейнасці чачэрскай майстроў народных мастацкіх рамёстваў абудзіўся інтарэс — а з ім і матывацыя развіцця:

— У адноўленым гарнітуры краснапольскага строю прадстаўлялі сваю экспазіцыю лялек і на розных мерапрыемствах, фестывалях. Калі стваралі строі, лапці прыйшлося доўга шукаць, нейкія рэчы набывалі ў людзей, а вось фартук самі ткалі, кашуля таксама новая. Усё астатняе — аўтэнтычнае. Многае нам перадалі жыхары раёна, — падзялілася Святлана Латуціна.

Цікава распавядае чачэрская майстрыха і аб народным гарнітуры як воеасоблівым этнаграфічным пашпарце.

(Заканчэнне на 17-й стар.)

Чаму гэта важна?

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Наталія ЯКУБЦІКАЯ:

— 27 лютага мы, беларускі народ, выкажам сваю волю па найважнейшым пытанні: на ўсе-наароднае галасаванне будзе вынесены праект змяненняў у Асноўны Закон.

І тут аб'яваць быць не павінна, бо канстытуцыйныя навацыі накіраваны на захаванне дзяржаўнасці і міру, грамадзянскай згоды на беларускай зямлі. Цяпер гэта вельмі неабходна, калі мы хочам зберагчы сваю краіну, бо пагроз не становіцца менш.

Удзельнічаючы ў рэферэндуме па змяненнях Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, мы праўляем сваю ўласную адказнасць за сучаснасць і будучыню Беларусі. Мы будзем самі тварыць далейшую гісторыю сваёй дзяржавы.

Пагадзіцеся, адкажыце, хвалюючы і лёсавызначальны момант.

Мы ўсе разам — за нашу Беларусь

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, старшыня СВК «Азёры» Гродзенскага раёна Аляксандр ШЫШКО:

— Рэферэндум па ўнясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь — гэта гісторыя не апошніх паўтара гадоў, гэта не фіксацыя якіх-небудзь настроў узору 2020 года. Гэта аддзел на будучыню, гэта развіццё нашай дзяржавы, гэта воля народа.

І як бы апазіцыя ні распачынала палеміку — трэба ці не трэба браць удзел у рэферэндуме, мы з вамі свой выбар зрабілі.

Ініцыятыву правядзення рэферэндуму падтрымалі і працоўныя калектывы, і грамадскія арганізацыі, і простыя грамадзяне нашай краіны. А гэта азначае, што мы ўсе разам — за нашу Беларусь, за будучыню нашай краіны, за абноўленую Канстытуцыю.

Кожнаму пад сілу зрабіць важны крок — прыйсці на рэферэндум і аддаць голас за будучыню сваёй краіны.

Кожны павінен скарыстацца правам голасу

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, намеснік начальніка Каардынацыйнага цэнтру «Адукацыя ў інтэгрэсах устойлівага развіцця» БДПУ імя Максіма Танка Марына ІЛЬІНА:

— Рэферэндумы праводзяцца для вырашэння найважнейшых пытанняў дзяржаўнага і грамадскага жыцця. Пры гэтым у рэферэндуме бяруць удзел усе грамадзяне, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь і валодаюць выбарчым правам. Такім чынам насельніцтва самастойна прымае значныя рашэнні, якія ў далейшым будуць уплываць на жыццё грамадзян. Гэтая акалічнасць робіць рэферэндум найважнейшай правай дэмакратыі.

Абноўленая Канстытуцыя будзе адпавядаць патрабаванням сённяшняга часу, забяспечваць далейшае развіццё нашай краіны, мір, згоду і дабрабыт людзей. Так, Артыкул 15 Канстытуцыі дапоўнены палажэннем аб тым, што дзяржава забяспечвае захаванне гістарычнай праўды і памяці аб гераічным подвигу беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Гэта ў найвышэйшай ступені справядліва ў адносінах да таго, што адчула наша краіна, якая выстаяла, перамагла. У адпаведнасці з артыкулам 54 Канстытуцыі права патрыятызму, захаванне гістарычнай памяці аб гераічным мінулым беларускага народа з'яўляюцца абавязкамі кожнага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь. На мой погляд, гэта адна з галоўных навацый.

На рэферэндум будзе вынесена адно пытанне: «Ці прымаеце Вы змяненні і дапаўненні Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь?». Кожны з нас павінен скарыстацца сваім правам голасу — узяць удзел у рэферэндуме, зрабіць правільны выбар на карысць здаровага сэнсу, незалежнай Беларусі, стабільнасці, дакладных арыентаў развіцця, згуртавання нацыі і, вядома ж, упэўненасці ў заўтрашнім дні.

БУДУЧЫНЯ КРАІНЫ — У НАШЫХ РУКАХ

ТЛУМАЧЫМ НЮАНСЫ

Чаму так важна стаць датычным да фарміравання агульных правілаў жыцця ў дзяржаве, раслуцмачыла старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, член Канстытуцыйнай камісіі Таццяна РУНЕЦ.

Суразмоўніца адзначыла, што праект змяненняў і дапаўненняў у Асноўны Закон краіны выклікаў жывую цікавасць у грамадзян. Напрыклад, толькі ў рамках работы грамадскай прыёмнай пры Савеце Рэспублікі паступіла больш за 500 розных прапаноў.

— Гэта сур'ёзная лічба, улічваючы, што ў цэлым па краіне ў рамках грамадскіх абмеркаванняў было сабрана больш за 10 тысяч прапаноў, — звяртае ўвагу сенатар.

Яна з задавальненнем адзначае, што ў працэс будаўніцтва дзяржавы актыўна ўключылася і маладое пакаленне беларусаў.

— Прычым яно не толькі бачыць сябе ў будучыні нашай краіны, але і гатовы ўзяць на сябе адказнасць за лёс Беларусі, — пераканана суразмоўніца.

Таццяна Рунец акцэнтуюе ўвагу на адной важнай дэталі: на сустрэчах з маладымі людзьмі, у якіх яна прымала ўдзел, неаднаразова гучалі прапановы прапісаць у Канстытуцыі паняцце патрыятызму. Яна пераканана: гэта сведчыць аб тым, што юнаму пакаленню беларусаў важна адчуваць сваю датычнасць да фарміравання палітычнага курсу краіны, паўна-вартаснага здаровага грамадства, важна прымаць удзел у заканадаўчым працэсе.

— У любым выпадку, калі ёсць запны на падобную «опцыю», значыць, у будучыні кіраваць у краіне будуць

не выпадковыя людзі і стаўленікі заходняй цывілізацыі, а спраўдныя патрыёты Беларусі, якія выраслі на прыкладзе нацыянальных герояў, якія прысвяцілі свае жыцці безапаважнаму служэнню краіне і яе народу, — упэўнена сенатар.

У гэтай сувязі яна згадала важную асаблівасць такіх сустрэч: маладыя людзі адзначалі такую навацыю, як магчымасць балатавацца на вышэйшую дзяржаўную пасаду краіны асоб, якія не маюць грамадзянства іншых дзяржаў і якіх-небудзь прэферэнцый ад іх.

— Тым самым адзначае той факт, што ў працэсе змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь захаваны сацыяльны вектар.

— Там самым дзяржава падкрэслівае свой абавязак па дананні гарантый насельніцтву ў сферах аховы здароўя, адукацыі, жыллёвай палітыкі, — тлумачыць суразмоўніца і ў якасці прыкладу прыводзіць некалькі красамоўных лічбаў.

Так, бюджэтыныя выдаткі ў сферы аховы здароўя запланаваны ў памеры 8,4 мільярда рублёў, што ў параўнанні з 2019 годам вышэй на амаль тры мільярды рублёў. Пры гэтым на медыкаменты і выраткі медыцынскага прызначэння будзе накіравана 1,9 мільярда рублёў, у тым ліку на 4 мільёны доз вакцын — 240 мільёнаў рублёў.

Дарэчы, у разліку на аднаго жыхара дзяржава штогод тратыць толькі на медыкаменты больш за 200 рублёў.

Далей старшыня профільнай камісіі Савета Рэспублікі звяртае ўвагу на клопат дзяржавы ў адносінах дэмаграфічнай бяспекі. На не так даўно заканадаўча замацаваную магчымасць правядзення адной бясплатнай працэдурі ЭКА прадугледжана з бюджэту амаль 11 мільё-

наў рублёў (рост у два разы), на другую і наступныя працэдурі ЭКА ёсць магчымасць атрымання льготных крэдытаў.

Паводле яе слоў, не менш будзе выдаткавана сёлетна і на адукацыю — 8,6 мільярда рублёў.

— Тут і рост заробкаў настаўнікаў, і ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы ўстаноў адукацыі, — кажа Таццяна Рунец. — Мяркую, нават гэтых лічбаў цалкам дастаткова, каб наглядна прадэманстравалі намаганні, якія робяцца на ўзроўні дзяржавы па захаванні сваіх асноўных прынцыпаў сацыяльнай арыентаванасці і справядлівасці.

Менавіта таму яна лічыць важным замацаванне ў Канстытуцыі правоў на бясплатную адукацыю, медыцынскае абслугоўванне, пенсійнае забеспячэнне, садзейнічанне развіццю асобы, маладзёжную палітыку і іншыя не менш важныя напрамкі развіцця і функцыянавання дзяржавы.

Сенатар пераканана: новы Асноўны Закон не проста адпавядае духу часу — ён агляджае яго.

— Змены і дапаўненні Канстытуцыі адпавядаюць спраўдным прынцыпам народаўладдзя і пашыраюць магчымасці кожнага грамадзяніна краіны прымаць удзел у жыцці нашай Радзімы, — адзначае суразмоўніца. — Таму так важна разуменне кожным удзельнікам выбарчага працэсу таго пастулата, што будучыня нашай дзяржавы знаходзіцца ў нашых руках і залежыць толькі ад нас. Заклікаю кожнага скарыстацца сваім правам і прыйсці 27 лютага на выбарчыя ўчасткі, каб аддаць свой голас за нашу з вамі будучыню, за прыгожую і любімую Беларусь!

Вольга АНУФРЫЕВА.

«ГОНАР ЗА ЛЮДЗЕЙ, ЯКІЯ МАЮЦЬ СВАЮ ПАЗІЦЫЮ І ЦВЁРДАСЦЬ У ПАДТРЫМЦЫ ТАГО, ШТО РОБІЦА ў КРАІНЕ»

БЛІЗКАЯ ўЛАДА

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Віктар ЛІСКОВІЧ правёў прыём грамадзян па асаблівых пытаннях.

Да старшыні профільнай камісіі завіталі на прыём 10 чалавек. У кожнага з іх — сваё набалелае пытанне, па дапамозе ў вырашэнні якога яны завіталі ў Савет Рэспублікі. Шматдзетную маці хвалюваў механізм налічэння ёй дапамогі, узнімаўся і пытанні пенсійнага забеспячэння. Адзін са зваротаў быў звязаны з незадаволенасцю дзеяннямі суседа, і такія ўзаемаадносіны перараслі ў сапраўдную спрэчку. Адна з заяўніц агучыла зварот, звязаны з налічэннем пенсіі сужэнцу, які працаваў пры ліквідацыі наступстваў на Чарнобыльскай атамнай станцыі.

У цэлым, як нагадаў Віктар Лісковіч у гутарцы з журналістамі, прыёмы грамадзян у Савеце Рэспублікі праводзяцца на рэгулярнай аснове. Толькі праз профільную камісію летась прайшло больш за 900 зваротаў.

— Гэта звароты, якія былі адрасаваны непасрэдна старшыні камісіі, так і членам нашай профільнай камісіі, — раскажаў ён. — Пытанні вельмі розныя, датычацца не толькі профілю камісіі, але і ў цэлым жыццядзейнасці нашых людзей. У прыватнасці, розных выплатаў, пенсійнага забеспячэння, адукацыйнага працэсу, аховы здароўя і іншага — таго, што сёння хвалюе.

Ён адзначыў, што да сенатараў, якія працуюць у рэгіёнах, адрасуюцца таксама звароты, звязаныя з вызначэннем межаў зямельных участкаў, якасцю пітной вады, будаўніцтвам, жыллёва-камунальнай гаспадаркі і гэтак далей.

— Ніводны зварот не застаецца без увагі, — падкрэсліў Віктар Лісковіч. — Мы ўважліва разглядаем іх і ў залежнасці ад профілю звароту накіроўваем у тое ведамства, у чыёй кампетэнцыі ён знаходзіцца. Самыя значныя застаюцца на кантролі Савета Рэспублікі.

На бягучым прыёме сенатар вылучыў адзін са зваротаў, паколькі адрозніваўся ад усіх астатніх. Мінчанін Алег Аркадзевіч калекцыянер музычных інструментаў і старыя кнігі. Трохпакаўка мужчыны ўжо пачала нагадваць музей, таму ён вырашыў перадаць на адказнае захаванне свае экспанаты ў Нацыянальны гістарычны музей з магчымасцю іх экспанавання на бясплатнай аснове.

Дарэчы, у найбліжэйшы час павінна адкрыцца выстава ў адным з яго філіялаў — музеі гісторыі тэатральнай і музычнай культуры Беларусі. Калекцыянер прасіў старшыню профільнай камісіі пасадыячычаць у тым, каб яе мага больш маладых

людзей — школьнікаў, навучэнцаў і студэнтаў музычных спецыяльнасцяў — маглі пазнаёміцца з гэтай калекцыяй, якая складаецца з больш чым 80 музычных інструментаў, сярод якіх ёсць рэдкія і ўнікальныя экзэмпляры. Канешне ж, абсалютна бясплатна.

— Дзеям трэба знаёміцца з такімі рэчамі, — перакананы Віктар Лісковіч. — Мы падтрымліваем такіх людзей — мецэнатаў, якія даюць магчымасць убачыць іх экспанаты ўсім ахвотным. Гэта наша гісторыя і выхаванне нашай моладзі. Вядома ж, такія праекты мы будзем падтрымліваць.

Сенатар падкрэслівае: сёння самае галоўнае — выхоўваць сапраўднага грамадзяніна і патрыёта сваёй краіны на тым, чым валодаем самі, а ў прыватных руках гэты знаходзіцца ці ў дзяржаўных фондах, напэўна, пытанне другаснае.

— Самае галоўнае, каб гэта работа прыносіла карысць, — акцэнтуюе ўвагу старшыня профільнай камісіі. — Сёння мы шмат робім для таго, каб у краіне быў мір і парадак, і я магу смела сказаць: штодзённая ёсць званкі ад неаб'яваўчых грамадзян, якія суперажываць таму, што адбываецца ў нашай краіне, рытухуцца да рэферэндуму, гатовы прыйсці на яго і падтрымліваюць палітыку дзяржавы, пазіцыю нашага Прэзідэнта ў адносінах да захавання міру і стабільнасці ў Беларусі.

Ён адзначае, што на сустрэчах у працоўных калектывах, іншых мерапрыемствах з насельніцтвам такія словы гучаць пастаянна.

— І гэта выклікае гонар за нашых людзей, у якіх ёсць свая пазіцыя, упэўненасць у заўтрашнім дні і цвёрдасць у падтрымцы таго, што адбываецца і робіцца ў нашай краіне, — рэзюмаваў Віктар Лісковіч.

Вольга АНУФРЫЕВА, фота аўтара.

ЗВЯЗДА

ГЛЯДЗЕЦЬ, СЛУХАЦЬ І ПЕРАЧЫТВАЦЬ

Па традыцыі 21 лютага ва ўсім свеце адзначаецца Дзень роднай мовы. Тэлеканал «Беларусь 3» з гэтай нагоды зладзіць паказ спектакляў па творах беларускіх класікаў.

У ранішнім эфіры ўбачым пастаноўку Тэатра-студыі кінаакцёра «Хто смяецца апошнім».

Асновай яе стала п'еса Кандрата Крапівы з аднайменнай назвай. Думаю, яшчэ са школьных урокаў беларускай літаратуры мы памятаем: твор распавядае гісторыю людзей, якія працуюць у навука-даследчым інстытуце. І праз прызму іх узаемаадносін мы можам прасачыць адметныя характары людзей, учынкi ды іх наступствы для саміх герояў і тых, хто побач з імі.

А ў выніку разам са стваральнікамі спектакля задацца вечнымі пытаннямі: чаго варты поспех і чым мы гатовыя паступіцца дзеля яго дасягнення.

Яшчэ на «Беларусь 3» запланаваны паказ спектакля Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа «Леаніды не вернуцца да Зямлі» па рамане Уладзіміра Караткевіча «Нельга забыцца».

Дарэчы, асобным кніжным выданнем раман выйшаў у 1982 годзе.

А прэм'ера спектакля на сцэне вышэйзгаданага тэатра адбылася ў сакавіку 2012 года.

Абавязкова паглядзіце тэлеверсію пастаноўкі, дзе час і лёсы людзей пераплаліся ў кранальны аповед пра каханне і выбар сваёй дарогі ў няпростых жыццёвых абставінах.

Таксама 21 лютага на сацыякультурным канале адзначаць 75-ы дзень нараджэння дырыжора, народнага артыста Беларусі Міхаіла Фінберга. Згадаць мастра зможам за праглядам праграмы «Майстры і куміры» (2017 г.).

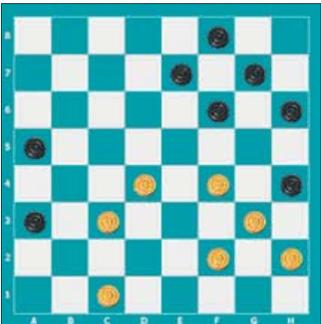
А пасля адбудзецца трансляцыя канцэртнай праграмы «Прывячэнне Маэстра» (БТРК, 2022 г.).

Алена ДРАПКО.

ШАШКІ («Звязда»)

Выпуск № 159

У апошні тыдзень студзеня адбыліся чэмпіянаты Беларусі па шашках-64 сярод мужчын і жанчын. Перамаглі міжнародныя гросмайстры Вера Хвашчынская і Ігар Міхальчанка. Для абодвух гэта дзевяты нацыянальны тытул. Абнавіў свой рэкорд і міжнародны гросмайстар Аркадзь Плякхін, для яго гэта ўжо 58-ы чэмпіянат.

№ 18

№ 18 В. Марцінкевіч (г. Глубокае Віцебскай вобласці)

Белыя простыя: c1, f2, h2, c3, g3, d4, f4 (7)

Чорныя простыя: a3, h4, a5, f6, h6, e7, g7, f8 (8)

Наступныя кампазіцыі складзеныя вядучым аддзела.

№ 19

Белыя простыя: b2, h2, c3, e3, g3, b4 (6).

Чорныя простыя: a5, g5, f6, c7, e7, g7, d8, h8 (8)

№ 20

Белыя простыя: c1, d2, e3, g3, e5 (5).

Чорныя простыя: a5, g5, d6, h6, c7, e7 (6)

№ 21

Белыя простыя: e1, g1, d2, e3, e5 (5).

Чорныя простыя: g3, a5, g5, d6, h6, c7, e7 (7)

У шашкі-100 кампазіцыі даслаў Яўген Капылюў (г. Белград, Расія).

№ 22

Белыя простыя шашкі: 49, 50, 34, 29, 30, 23, 24, 19, 13 (9)

Чорныя простыя шашкі: 31, 32, 35, 22, 17, 15, 9, 10, 4 (9)

№ 23

Белыя простыя шашкі: 42, 43, 37, 38, 35, 29, 21, 17, 19 (9)

Чорныя простыя шашкі: 45, 33, 28, 30, 22, 24, 20, 13, 6, 8, 9, 10 (12)

№ 24

Белыя простыя шашкі: 49, 40, 29, 21, 23, 17, 11, 12, 7, белыя дамки: 26, 19, (11)

Чорныя простыя шашкі: 42, 43, 44, 36, 37, 38, 39, 32, 35, 27, 28, 18, 9, 1, чорныя дамки: 16 (15)

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць. Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні:

Выпуск № 158 ад 04.02.22.

№ 13 1. c5-d6 e5:c7 2. c3-d4 c7-d6 3. d4-c5 d6-b4 4. a3:c5 b6:d4 5. h2-g3 h4:f2 6. g1:c5 a7-b6 7. c5:a7 a5-b4 8. a7-b8 b4-c3 9. b8-f4 c3-b2 10. f4-e5 b2-c1 11. e5-f4 c1:g5 12. h6:f4 +

№ 14 1. d2-c3 d8:f6 2. d4-e5 f6:b2 3. c5-d6 a3:e7 4. e1-d2 a7:c5 5. d2-e3 f4:d2 6. h2:f4 b8-a7 7. f4-c7 x

№ 15 1. f4-e5 d6:f4 2. e3-d4 c3:e5 3. d2-c3 b2:d4 4. b4-c5 d4:b6 5. f2-g3 h4:f2 6. e1:g3 f4:h2 7. h6:f8 +

№ 16 1. 31-27 22:42 2. 21-17 11:22 3. 41-37 42:31 4. 36:09 35:24 5. 09:04 02:07 6. 12:01 38-42 7. 04-10 28-33 8. 10:48 33:44 9. 48-39 44:33 10. 01-29 24-30 11. 29:38 30:39 12. 38-49 +

№ 17 1. 28-22 17:28 2. 23:41 36:47 3. 13-09 47:49 4. 09-04 49:14 5. 04:38 35:24 6. 38:09 03:14 7. 48-43 +

З лістоў чытачоў: «Дзякуем аўтарам і вядучаму за падрыхтоўку цікавага гульнявога матэрыялу», — пішуча Ф. Карпей і Л. Жыхар.

Першымі правільныя адказы даслалі: С. Рашэцін (Ашмянны), С. Бурко (Орша), В. Таўкачоў (в. Уздзевічы, Клімавіцкі р-н, Магілёўская вобл.), У. В. Дударэвіч (Брэсцкая вобл., Баранавіцкі р-н, в. Новая Мыш), А. Галаванаў, П. і В. Шульгі (усе — Мінск), Ф. Карпей, Л. Жыхар (абодва — Мадзель), У. Панько (Каменец), І. Ананіч (Гродна), В. Ваўчоў (Маладзечна).

Пішыце на адрас: газета «Звязда», г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru

Віталій ВАРУШЫЛА,
майстар спорту.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

Паўтараць пройдзенае, каб больш не памыліцца

На наступным тыдні ў вячэрнім эфіры тэлеканала АНТ пакажуць два дакументальныя фільмы пра гісторыю і сучаснасць Беларусі і тыя сцэнарыі развіцця падзей, якія маглі б стаць рэальнасцю, але былі разгаданы.

З 21 да 23 лютага ўвазе глядачоў прадставяць трохсерыйны фільм «Адна крымінальная справа». Ён з'явіўся ў выніку супрацоўніцтва тэлеканала са Следчым камітэтам і калегамі з «СБ. Беларусь сегодня». У фільме стваральнікі ў чарговы раз звяртаюцца да падзей 2020 года, каб больш дэтальна пагаварыць пра іх і разабрацца ў асновах і наступствах.

— Наша галоўная думка ў тым, каб распавесці пра людзей, якія ў той перыяд на тэрыторыі Беларусі і за яе межамі былі гатовыя ісці на крымінальныя дзеянні, падаўшыся сцэнарны рэжысёраў звонку, — дзеліцца палітычны аглядальнік АНТ Ігар ТУР. — Аднак, выконваючы чужыя загады, многія часта нават не разумелі, для чаго тое здзяйсняюць, але крымінальную ці адміністрацыйную адказнасць давялося

панесці кожнаму. У адрозненне ад кіраўнікоў усіх мяцяжоў, якія былі грамадзянамі іншых краін і ў Беларусі, можа, ніколі і не жылі, што засталіся без пакарання. Таму вельмі важна, каб людзі сёння і ў будучым думалі і не паддаваліся на заклікі здзяйснення злчынства, бо ніхто не пазбегне адказнасці за садзейнае.

Нагодай для роздумаў і высноў стане таксама і паказ дакументальнага фільма «Паралель Германія», які на АНТ пакажуць у пятніцу 25 лютага. Яго супрацоўнікі тэлеканала зрабілі ў выніку супрацоўніцтва з Генеральнай пракуратурай Рэспублікі Беларусь. ...Восенню мінулага года на тэлеканале выйшаў спецрэпартаж Ігара Тура «Паралель Польшча», дзе даследавалі зверствы польскіх салдат Краёвай арміі на тэрыторыі Беларусі падчас і пасля Вялікай Айчыннай вайны. Аповеды сведкаў і нашчадкаў тых, каго закрулілі згаданыя падзеі, мелі шырокі водгук у глядацкай аўдыторыі. І цяпер, можна лічыць, нас чакае працяг развага на важную і надзённую тэму — генацыд беларускага народа. Дакументальны фільм «Паралель Германія»

наглядна прадэманструе, як паводзілі сябе ў адносінах да беларусаў фашысцкія акупанты і ў чым іх дзеянні вельмі падобныя на тыя, што мы маглі назіраць зусім нядаўна.

— У нашым фільме можна знайсці вельмі-вельмі шмат аналогій паміж тым, як паводзілі сябе фашысты ў 1941—1945 гадах і якія адгалоскі маюць у сучасных рэаліях, — тлумачыць журналіст. — Напрыклад, на акупаваных землях фашысты стваралі ілюзію, быццам беларусы ўдзельнічаюць у кіраванні сваёй дзяржавай. Тое ж прапагандысцкія апаненты ў 2020 годзе, калі гучна гаварылі пра сцэнарый, дзе ўсе мы будзем кіраваць краінай, хоць насамрэч такога і блізка не здарылася б. Як падчас вайны вобраз акупанта прадстаўлялі, нібы гэта нейкі дабрадзей, так і зусім нядаўна ў тэлеграм-каналах нашага ўянага ворага пазіцыянавалі быццам ён нас уратае і жыццё стане адразу лепшым. Такія паралельныя сюжэтныя лініі ў чарговы раз паказваюць нам, што гісторыя развіваецца цыклічна, і хоць мяняюцца тэхналогіі, пасылы і прычыны застаюцца ранейшымі.

Алена ДРАПКО.

Чытайце ў лютаўскай «Алесі»

маладым дырэктарам у гісторыі Нацыянальнай школы прыгажосці, кіраўніцай уласнага мадэльнага агенцтва Бажэнай Ярэміч.

«Пачынаю гульні, каб выйграваць»

Студэнтка факультэта міжнародных адносін БДУ Яна Якубовіч не толькі цудоўна вучыцца, яна яшчэ рэгулярна атрымлівае перамогі на спартыўных турнірах. У свае 20 гадоў міжнародны гросмайстар па шашках Яна Якубовіч заваявала ўжо больш за 100 медалёў, кубкаў і дыпламаў.

— Раней я адчувала страх перад моцным сапернікам, — прызнаецца Яна Якубовіч. — Сёння ўжо не звяртаю ўвагі, хто перадае мною. Хоць да кожнай гульні, безумоўна, прадумваю стратэгію.

Напрыкладні паядынку стараюся добра выспацца, звычайна за паўтары-дзе гадзіны не ем. У час турніру не займаюся нічым, акрамя шашак. Лічыцца, што жанчыны-шашкісты, як правіла, гуляюць на нічыю. Я заўсёды гуляю на перамогу, імкнуса абвастрыць сітуацыю на дошцы. У мяне хутчэй мужчынскі, агрэсіўны стыль гульні. Імкнуса «адключыць» эмоцыі і цалкам сканцэнтравана на прасторы шашачнай дошкі, — дзеліцца ў размове з журналістам «Алесі» дзяўчына.

Як айсберг у акіяне

Здаецца, што гэта аксіёма — любоў да свайго дзіцяці, закладзеная ў кожнай з жанчын самой прыродай. Аднак ў рэальным жыцці часам сустракаеш такіх дэмаў, якія сваімі паводзінамі абвргаюць гэта, і гісторыя ведае дастаткова прыкладаў халодных жанчын... Чаму ў некаторых маціў так і не прачынаюцца мацярынскія пачуцці? Разабрацца ў гэтым дапаможа псіхолаг Таццяна Шаранда.

Рэнесанс фасолі

Здаўна ў нашых краях фасолі не толькі сілкуюцца, але і ўжываюць яе ў якасці лекаў. Розныя часткі расліны маюць супрацьзапаленчы, бактэрыцыдны, сасударасшыральны, абязбольвальны, мачагонны і спрыяльны для абмену рэчываў эфект. Як з гэтага таннага прадукту, што расце амаль у кожным вясковым агародзе, прыгатаваць смачныя стравы, якіх з гэта дапамогай пазбявіцца ад хвароб, а таксама зрабіць чарышчыю маску прыгажосці — катывіце на старонках нашага часопіса.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 1.05 Зона X (16+).
9.10 Галоўны эфір.
10.40, 12.10, 18.30, 19.20 Драма «Маскоўскі раман» (16+).
13.05, 15.25 **Серыял «Аднакласнікі смерці»** (12+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларускі час.
21.00 Панарама.
21.45 Сразумелая палітыка.
22.00 **Серыял «След»** (16+).
0.45 Арэна.
1.25 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 10.55, 21.05 Тэлебарометр.
9.05, 19.50 «Сразумець. Дараваць» (16+).
10.10 «На тыдзень» (16+).
11.30 Анімацыйны серыял «Стыч!» (6+)
12.35 **Камедыя «Эдзі «Арол»** (16+).
14.20 «Усёй сям'ёй» (6+).
15.05 **Баявік «Драпежнікі»** (16+).
17.00 «Тры першыя спатканні» (16+).
17.50 «Арол і рэшка. Цуды свету-3» (16+).
18.50 «На кручку» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.15 **Серыял «Жаночы доктар-5»** (16+).
22.20 Хачу ў тэлевізар!
22.25 **Серыял «Такая работа»** (16+).
0.15 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35, 12.10 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 15.50, 20.30, 23.55 Навіны культуры.
8.15 «Нацыянальны хіт-парад».
9.10 «Хто смеяцца апошнім». Спектакль.
11.30, 18.00 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
12.40 «Суразмоўцы».
12.55 «Наперад у мінулае».
13.20, 21.40 «Маргарыта Назарава». **Серыял** (16+) [СЦ].

15.10, 21.05 «Легенды кіно» (12+) [СЦ].
16.00 «Навукаманія» (6+).
16.25 «Леваніды не вернуцца на зямлю». Спектакль [СЦ].
18.30 «Майстры і куміры».
19.25 Канцэрт «Прысвятчанне Маастра».
20.40 «Кальханка» (0+).
23.30 «Кафедра».

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.15 Зімовыя Алімпійскія гульні. Пекін-2022. Вынікі дня.
7.35 Гандбол. Кубак ЕГФ. СКА-Мінск (Беларусь) — «Шэўдэ» (Швецыя).
9.10 Зімовыя Алімпійскія гульні. Пекін-2022.
12.00 Зімовыя Алімпійскія гульні. Пекін-2022. Урачыстая цырымонія закрыцця.
14.00, 20.55 Тэніс. WTA.
18.00 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Алтэд.
18.55 Міні-футбол. Чэмпіятат Беларусі. ВітЭн (Орша) — ВРЗ (Гомель).
23.55 VeloLove з Яўгенам Гутаровічам.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 0.55 Нашы навіны.
9.10 Контурсы.
10.10 «Жыць выдатна!» (16+)
11.15 «Модны прыговор» (6+).
12.20 «Асабліваці нацыянальнай работы» (12+).
13.15, 23.10 **Серыял «Тата для Сафіі»** (12+).
15.05 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «Насамрэч» (16+).
18.50 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.15 Дакументальны фільм (16+).
21.45 «Прапаганда» (16+).
22.05 **Трылер «Сярэбраны воук»** (16+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ].
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».

8.40 «Тыдзень».
10.40, 23.55 «Загадкі чалавечтва з Алегам Шышкіным» (16+).
11.30 «Як уладкаваны свет» (16+).
18.30 «Майстры і куміры».
12.20, 20.40 «Самыя шакавальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.10 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
16.10, 16.50 «Кансультант». **Серыял** (16+).
18.30 «Па сутнасці».
20.10, 23.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Міншчына».
22.00 «Скардзіцца дазваляецца».
0.45 «Самая карысная праграма» (16+).
1.40 «Мінтранс» (16+).

МІР МІР

5.00, 10.20 **Серыял «Жоўтае вока тыгра»** (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 18.00 Навіны (багучы радок).
10.10 «Беларускі стандарт» (12+).
13.15, 18.05 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
14.10, 16.15, 3.40 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 4.20 «Справы судовыя. Новая гісторыя» (16+).
17.10 «Міравое пагадненне» (16+).
19.25, 20.10 «Гульня ў кіно» (12+).
20.55, 21.55 «Слабае звязно» (12+).
22.55 Шоу «Назад у будучыню» (16+).
23.50 **Серыял «Свае»** (16+).
2.00 Маст. фільм «Заўтра была вайна» (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР— Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Тайны Беларусі» (16+).
12.45 «У людзях».
13.35 «Плюс-мінус».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «60 хвілін» (12+).
15.55, 17.15 **Фільм «Другое дыханне»** (16+).
18.30 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.05 **Серыял «Калі скончыцца люты»** (12+).

23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10 «Здароўе» (12+).
7.00 «Маршрут пабудаваны» (12+).
7.30, 8.25 **Баявік «Забіць прытворшчыка»** (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.25, 10.25 Драма «Мяне завуць Арлекіна» (16+).
20.10, 23.05 «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
13.25 Надзвычайнае здарэнне.
13.50 «За гранню» (16+).
14.50 «ДНК» (16+).
16.40, 19.50, 22.05, 23.30 Сёння. Галоўнае.
16.45 **Дэтэктыў «Пёс»** (16+).
20.05, 22.30 **Серыял «Золата»** (16+).
22.10 «НЗ.by».
23.45 **Камедыя «Выкрасці Бельмандо»** (12+).

8 канал

7.00, 14.40, 16.40, 21.10, 1.50 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 Мультипарад. «Качыныя гісторыі» (0+).
8.15, 14.45 «Прыколы 13-й школы» (6+).
8.20 **Камедыя «Старскі і Хатч»** (16+).
17.10 «Міравое пагадненне» (16+).
10.00 **Серыял «В'етнам»**.
10.55 **Драма «Барсаліна і кампанія»** (12+).
12.40 **Серыял «Полдарк»** (16+).
14.50 Мультипарад (0+).
15.50 **Серыял «Крамлёўскія таямніцы»** (16+).
16.45 **Драма «Дуэлянт»** (16+).
18.30 **Серыял «Пластыкавае мора»** (16+).
16.40 «Вечарніца» (0+).
21.15 **Драма Лукіна Вісконці «Гібель багоў»** (18+).
23.55 **Трылер «Змова ў Бірме»** (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Раніца з гумарам» (16+).
8.05 «Дурні і дарогі» (16+).
9.00 М/ф «Пацяшоба» (0+).
9.20 М/ф «Тры каты» (0+).
9.50 М/ф «Царэўны» (6+).
10.20 Анімацыйны фільм «Таямніца крамы цацак» (6+).
12.10 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
13.15 «Каледж» (16+).
14.30 «Эксперыменты» (12+).
15.00, 2.40 «Проста кухня» (16+).
15.35 **Серыял «Кухня»** (16+).
18.00 **Камедыя «Кухня. Апошняя бітва»** (12+).
20.10 **Серыял «Гатэль Элеон»** (16+).
22.35 «Наш рамонт» (16+).
23.05 «Велабайкі» (16+).
23.40 «Кіно ў дэталях» (16+).
0.30 «Уральскія пельмені» (16+).
2.15 «Эксперыменты» (12+).
3.05 **Серыял «Татавы дочки»** (12+).
4.35 «Даеш моладзь» (16+).
5.25 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Энцыклапедыя загадак». **Серыял**.
7.05 «Храбрае аленяня». М/ф
7.30 «Старая, старая казка». Маст. фільм.
9.00 «Звычайны канцэрт з Эдуардам Эфіравічам».
9.30 «Мы — грамадзі!»
10.10 «Партрэт жонкі мастака». Маст. фільм.
11.35, 1.40 Дыялогі аб жыццях.
12.20 Неўсі каўчэг.
12.45 «Архіважна». **Серыял**.
13.15 «Гульня ў бісер».
13.55 «Апавяданні з рускай гісторыі. XVIII стагоддзе».
15.20 Любіць.
17.10 «Пешшу...»
17.40 Лінія жыцця.

18.35 «Рамантыка раманса».
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Чыстае неба». Маст. фільм.
22.00 Гала-канцэрт у гонар 350-годдзя Парыжскай нацыянальнай оперы.
0.15 «Ганна на шыі». Маст. фільм.
2.20 «Праметэй», «Жыллі-былі...», «Цудоўны Гоша». М/ф для дарослых.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Да і пасля...» (16+)
7.00, 8.45, 9.40, 11.40, 1.10, 2.40, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20 Маст. фільм «Інспектар крмінальнага вышуку» (16+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінуты часу» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.00, 17.20 «Блеф-клуб» (16+).
12.00 Маст. фільм «Шумі гарадок» (12+).
13.15 «Рок-н-рол ТБ» (16+).
14.00 «Музычная гавань Элеаноры Філінай» (16+).
15.00 «Быў час» (16+).
16.00 Мастацкі фільм «Двое і адна» (18+).
18.00, 4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
19.05 «Дамісолька» — Алімпіяда нашага двара» (12+).
21.45 Мастацкі фільм «Дура» (18+).
0.00 «Яловая субмарына» (18+).
1.30 Маст. фільм «Забіць шакала» (18+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.30, 20.30 Навіны (16+).
1.35 Веласпорт. Тур ААЭ (16+).
2.30, 8.45 Веласпорт. Het Nieuwsblad. Мужчыны (16+).
3.30, 7.00 Скачкі на лыжах з трампліна. КМ. Каманды (16+).
5.00, 9.30, 21.15, 22.00 Шукер. European Masters (6+).
8.00 Веласпорт. Het Nieuwsblad. Жанчыны (16+).

10.30, 10.55, 13.45, 14.15, 15.30 Горныя лыжы. КМ. Мужчыны (16+).
12.00 Горныя лыжы. КМ. Жанчыны.
16.40, 17.15 Лыжнае дваябор'е. КМ. Мужчыны (16+).
17.55 Скачкі на лыжах з трампліна. КМ. Мужчыны.
19.45 Скачкі на лыжах з трампліна. КМ. Жанчыны (16+).
20.35 Веласпорт. «Кюрнез — Брусель — Кюрнез» (16+).

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

2.05 Прышэльцы ў Амерыцы (6+).
4.20 Шанхайскія рыцары (12+).
6.25 Дом з паранармальнымі з'явамі (16+).
7.55 Дом з паранармальнымі з'явамі-2 (18+).
9.30 Ілюзія падману (16+).
11.35 Ілюзія падману-2 (12+).

13.55 Кахаю цябе, чужак (16+).
15.50 Немаўля на прагулцы, або Паўзком ад гангстэраў (6+).
17.40 Васабі (16+).
19.30 Вельмі небяспечная штука (16+).
21.05 Гараскоп на ўдачу (12+).
22.55 Таўстун на рынгу.

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
8.30 Калекцыя «Беларусьфільма»: «Ваўчыная зграя» (12+).
10.15 «Глядзі сам» (16+).
1.20 Бой з ценем-2: рэванш (16+).
11.15 «Улегцы» (12+).
11.45 «Аб здароўі смехам і сур'ёзна».
12.20 «Псіхасаматка» (12+).
13.25 «Стальны гігант». Анімацыйны фільм (0+).
14.55 «Старац» (12+).

17.10 «Спячая» (16+).
19.25 «Дзёнік экстрасэнса» (16+).
20.30 «Урачы» (16+).
21.35 «Адночы ў Растове» (16+).
01.20 «Старая гвардыя» (16+).
04.30 «Знакі лёсу» (16+).

TV 1000 ТБ1000

5.00 Хуткі і мёртвы (16+).
6.45 Бандыткі (12+).
8.25 Хобіт: нечаканае падарожжа (12+).
11.35 Хобіт: пушта Смаўга (12+).
14.25 Хобіт: бітва пяці воінстваў (18+).
17.00 Беласнежка: помста гномаў (12+).
19.00 Беласнежка і палюцічы-2 (16+).
21.10 Беласнежка і палюцічы-2 (16+).
23.15 Джэк — заваёўнік волатаў (12+).
1.15 І прыйшоў павук (16+).
2.55 Улада страху (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.30 Дзесяць негрыянцят (12+).
7.40 Скрынка (12+).
9.30 Світанак (16+).
11.15 Напарнік (12+).

12.55 Безд мяне (16+).
14.35 Кома (16+).
16.40 Начныя вартавыя (12+).
18.25 Лёгкі на ўспамін (12+).
20.00 Пракляты чыноўнік (16+).
21.35 Стэндал пад прыкрыццём (16+).
23.30 Кахай іх усіх (18+).
1.20 Бой з ценем-2: рэванш (16+).
3.25 Бой з ценем-2: рэванш (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Як перамагаць ва ўсім (16+).
6.45 Зона будаўніцтва (16+).

7.15 Секунды да катастрофы (16+).
8.10, 9.00 Мегалісі (16+).
10.00 Мегалісім (16+).
10.55, 11.50 Дзікі тунец: Поўчан супраць Поўдня (16+).
12.45, 13.30, 14.25, 15.15 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.05 Зрабіць за адзін дзень (16+).
16.35 Інстынкт выжывання (16+).
17.25 «Апошні лёд» (16+).
18.50 Гарачыя межы: Ляцінскага Амерыка (16+).
19.15 Наркавойны (16+).
20.10, 21.00 Кантрабанда з Мар'янай ван Зэлера (16+).
21.50 «Адраджэнне Парадайса» (16+).
23.25 Сведкі катастроф (16+).
0.15 У пагоні за раўнадзэнствам (16+).
1.05 Стварэнне Райскага вострава (16+).
2.00, 2.45 Асушыць акіяна (16+).
3.30, 4.15 Найбуйнейшыя тэхнагенныя катастрофы (16+).
5.00 Навуковыя глупствы (16+).

Discovery Discovery

6.00, 5.35 Багажыня войны.
6.25, 6.50, 7.02, 7.45, 8.15, 8.40, 9.10, 9.35, 10.05, 10.30, 12.20, 18.20 Як гэта зроблена?
11.00 Небяспечнае падарожжа на вёслах.
12.50 Выжыванне без купюр. Маскіты.
14.40, 15.35, 16.30 Вялікае і Рычард Хаманд.
17.25, 17.50 Як гэта ўладкавана?
19.15 Смяротны ўлоў.
20.10 Аперацыя «Выраванне дома».
22.00, 22.55, 23.50, 0.45, 1.40 Круты цюнгі.
2.27, 3.14 Хуткія і гучныя.
4.01 Махінатары.

У праграме магчымы змяненні. Перадрукаваць праграмы забаронена. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытymi субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.15 Адзін дзень (12+). 6.55 Клуб рэдактараў (16+). 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00 Інфармацыйны канал.

13.30 «Я ведаю» (6+). 15.30 «3 чаго пачынаецца Радзіма» (12+). 16.30 Тямніцы следства (12+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Найлепшае за тыдзень» (12+). 8.00, 19.35 Тэлебарометр. 8.05 «Клон». Серыял (16+).

3 Беларусь 3

7.30 «Востраў памылак». М/ф (0+). 7.55 «Святыні Беларусі».

10.25 «Беларуская кухня». 10.55 «Нацыянальны хіт-парад». 11.50 «...А досвітку тут ціхія».

17.55 «Кадры жыцця». 18.50 «Бландзінка за вуглом». Маст. фільм (12+).

5 Беларусь 5

6.00, 11.10, 19.00 Тэніс. WTA. 8.00 Футбол. Чэмпіятат Англіі.

Н АНТ

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 16.00 [СЦ]. 18.00 [СЦ]. 22.50 Нашы навіны.

20.00 Контуры. 21.05 «БНБК: карпарацыя будучыні» (12+).

С СТБ

6.30, 1.40 «NEXT-3». Серыял (16+). 8.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».

МІР МІР

5.00 Маст. фільм «Кароль гаворыць» (16+). 6.35 Мультифільм.

БЕЛАРУСЬ РТР-Беларусь

7.05 Фільм «Загс» (12+). 10.25 «Ранішняя пошта з Мікалаем Баскавым».

НТБ-Беларусь

6.20 «Астрапрагноз». 6.25 «Погляд на Беларусь» (12+).

8 канал

7.00, 13.20, 20.00, 21.10, 1.55 «Надвор'е» + «Эрана».

БЕЛАРУСЬ РТР-Беларусь

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+). 7.00, 9.00 «Раніца з гумарам» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00, 9.00, 13.15, 13.50, 20.35 Веласпорт. Тур ААЭ (16+).

18.40 «Гісторыя Праабражэнскага палка, або Жалезная сцяна». Дак. фільм.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 Мастацкі фільм «Падынак» (12+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00, 9.00, 13.15, 13.50, 20.35 Веласпорт. Тур ААЭ (16+).

8.00 Веласпорт. «Тур Аларгарве» (16+).

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.30 Як выйсці замуж за мільярдэра (18+).

ТВБЗ ТВБЗ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 5.35 Навуковыя глупствы (16+).

0.10 «Закон і парадак» (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00, 5.35, 17.15, 18.05 Элементарна (16+).

ТВБЗ ТВБЗ

5.50 Перакладчык (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 5.35 Навуковыя глупствы (16+).

6.40 Космас: магчымыя светлы (16+). 7.30 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 Зона X (16+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.10 Тэлебарометр.
9.05 «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
10.10, 0.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.10 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 16.00, 20.30, 23.45 Навіны культуры.

12.40 «Сваімі словамі».
13.15, 21.55 «Маргарыта Назарава». Серыял (16+) [СЦ].

15.05, 21.05 «Эра танкаў». Дак. фільм (12+).
16.10 «Спявае Беларусь».
17.00 «Люблю і памятаю».
20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

7.00, 14.00, 21.10 Тэніс. WTA.
8.40 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Агляд.
9.40 Міні-футбол. Чэмпіятат Беларусі. ВітЭн (Орша) — ВРЗ (Гомель).

Н АНТ

6.00, 7.15, 8.15, 9.10 «Наша раница».
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 0.40 Нашы навіны.

Г СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».

10.40, 23.55 «Загадкі чалавечтва з Алегам Шышкіным» (16+).

11.30 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20, 20.40, 0.45 «Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.10 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).

МІР МІР

5.00, 10.10 Серыял «Адрыў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 18.05 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+).

1.35 Маст. фільм «Поп» (16+).
3.35 Маст. фільм «Жэня, Жанечка і «Каццоша» (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

6.05 «Новая раница».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Аб самым галоўным» (12+).

21.05 Серыял «Калі скончыцца люты» (12+).

23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10, 7.25, 8.20, 16.40, 19.50, 22.05, 23.30 Сёння. Галоўнае.
6.15, 23.45 Камедыя «Выкрасці Бельмандо» (12+).

8 канал

7.00, 14.45, 16.30, 21.05, 0.35 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 Мультипарад. «Качыныя гісторыі» (0+).

8.15, 20.45 «Прыколы 13-й школы» (6+).
8.20 Камедыя «Маёр Пэйн» (16+).

14.50 Мультипарад (0+).
15.00 Серыял «Крамлёўскія таямніцы» (16+).
16.35 Драма «Пойдем у неба» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Раніца з гумарам» (16+).
8.05 «Дурні і дарогі» (16+).
9.00 М/ф «Пацяшоба» (0+).

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Яловая субмарына» (18+).
7.10, 8.40, 9.40, 11.00, 13.00, 14.45, 15.40, 17.40, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Біблейскі сюжэт».
7.05 «Казка пра папа і работніка яго Балду», «Маладзільныя яблыкі», «Прыгоды Мюнхгаўзена».

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00, 20.15 Навіны (16+).
1.05, 3.20, 8.30 Веласпорт. Тур ААЭ (16+).

15.35 III Усерасійскі конкурс маладых музыкантаў «Сузор'е».

17.10 «Старая, старая казка». Маст. фільм.
18.40 «Тэхналогія шчасця». Дак. фільм.
19.25 «Энцыклапедыя загадак». Серыял.

КІНАКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.45 Гараскоп на ўдачу (12+).
3.20 Выдатная эпоха (18+).
5.25 Мужчына нарахсват (12+).

ТВБ ТВБ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
8.50 «Я не вярнуся» (16+).

7.00, 7.30 Скачкі на лыжах з трампліна. КМ. Жанчыны (16+).

5.00, 9.30, 21.00, 22.00 Снукер. European Masters (6+).

10.15 Тэлечасопіс «Залатыя Пекін-2022» (16+).

11.15, 14.15 Горныя лыжы. КМ. Мужчыны.
12.30 Горныя лыжы. КМ. Жанчыны.
15.30 Лыжныя гонкі. КМ.

TV 1000 ТВ1000

5.10, 2.30 Цятнік на Юму (16+).
7.20 Хуткі і мёртвы (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.00 Цены забытых прадкаў (16+).
8.10 Крывая лэдзі Батроў (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 6.30 Зона будаўніцтва (16+).
6.55 Секунды да катастрофы (16+).

12.20, 13.55 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).

14.50, 15.40 Сапраўдны суперкач (16+).
16.35 Магістры катастроф (16+).
17.25 Нацыянальныя паркі Амерыкі (16+).

Discovery Discovery

6.00, 5.35 Багажныя войны.
6.25, 6.50, 7.20, 7.45, 8.15, 8.40 Як гэта зроблена?

Discovery Discovery

9.10 Разбуральнікі аўтагенд.

Discovery Discovery

12.50 Металаломшчыкі.
13.45, 14.10, 14.40, 15.05, 15.35, 16.00, 16.30, 16.55, 17.25 Бтва за нерухомасць.

1 Беларусь 1

6.05 Драма «Важкае пачуццё» (12+).
7.55 Слова мітрапаліта Веняміна на дзень Свяціцеля Георгія, архіепіскапа Каніскага.
8.05 Існасць [СЦ].
8.30 Сэнс жыцця (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Добрай раніцы, Беларусь!» са Святанай Бароўскай» (12+).
9.55 Здароўе (12+) [СЦ].
10.45 Адзін дзень (12+).
11.25 Таямніцы следства (12+).
12.10 Дай пяць (6+).
12.30 Драма «Дочкі-маці» (16+).
13.30 «Я ведаю» (6+).
15.10 Краіна.
15.40 Гісторыі выратавання (12+).
16.10, 20.00 Драма «Чыстая псіхалогія» (16+).

19.00 «3 чаго пачынаецца Радзіма» (12+).
21.00 Панарама.
21.40 Відэафільм АТН (12+).
22.10 Драма «Ідучы за сэрцам» (16+).
1.30 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Найлепшае за тыдзень» (12+).
8.00, 17.35 Тэлебарометр.
8.05 «Клон». Серыял (16+).
9.55 «На тыдзень» (16+).
10.45 «Кніга жыцця» (12+).
12.20 «Уся сям'я» (6+).
13.05 «На нажах» (16+).
14.00 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
14.35 «Арол і рэшка. Цуды свету-3» (16+).
15.35 Прыгонднікі фільм-фэнтэзі «Хронікі Нарніі: заваёўнік Зары» (12+).
17.40 Драма «Прыбыццё» (12+).
19.40, 21.15 «Вяселле ўспляваю» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.30 Фільм «Марсіянін» (12+).

3 Беларусь 3

7.30 «Пунсовая кветачка». М/ф (0+).
8.10 «Сіла веры».
8.35, 14.25 Навіны культуры.
8.45 «Салёны сабака». Маст. фільм (6+).
10.00 «Жывая спадчына».
10.25 «Беларуская кухня».
10.55 «Паляванне на Вервольфа». Маст. фільм (12+) [СЦ].
14.35 «Навукаманія» (6+).
15.00 «Прышэльцы ў Амерыцы». Маст. фільм (12+).
16.30 «Кадры жыцця».
17.20 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
17.35 «...А досвітку тут ціхія». Маст. фільм (12+) [СЦ].
20.25 «Сурмазоўкі».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Імправізацыя». Дак. фільм.
22.15 Канцэрт «Асоба і аркестр».

5 Беларусь 5

7.00 Авертайм.
7.30 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Саўтгэмптан» — «Норвіч».
9.35 Сняданак чэмпіёна.
10.05 Вялікі спорт.
10.50, 12.50 Лёгкае атлетыка. Чэмпіятат Беларусі ў памішканні.
12.40 Спорт-мікс.
15.05 Вось гэта спорт!
15.20 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Лідс» — «Тотэнхэм».
17.20 Гульня галавой.
18.05 Тэніс, WTA.
20.10 Спорт-цэнтр.
20.20 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Эвертан» — «Манчэстэр Сіці».
22.25 Спартыўныя бальныя танцы. Міжнародны турнір «Minsk open championship».

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ], 20.00 Навіны навіны.
7.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
8.00, 9.10 «Наша раніца ў суботу».
10.00 «Трывожная кнопка» (16+).
10.25 «Асабліваці нацыянальнай работы» (12+).
10.55 «Бачылі відэа?» (6+)
12.20 Серыял «Іншая сям'я» (16+).

16.20 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+)
17.45 «Кропля ў кроплю» (16+).
20.45 «Метэаід».
21.05 «Сёння вечарам» (16+).
22.40 Музычная прэмія «Спякота» (12+).
0.25 Серыял «Курт Сеіт і Аляксандра» (16+).

СТБ

6.35, 0.20 «NEXT-3». Серыял (16+).
8.10 «Анфас».
8.30 «Таямніцы Беларусі» (16+).
9.30 «Аб смачнай і здаровай ежы» (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.30 «Цэнтральны рэгіён».
11.00, 13.40, 16.40, 20.25 «Кансультант». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
20.15 «СТБ-спорт».
21.20 Дакументальны спецпраект (16+).
22.50 «Тэрыторыя памылак» (16+).
1.50 «Эліксір маладоці» (16+).

МІР

5.00, 6.15 Мультифільмы.
6.00 «Усё, як у людзей» (6+).
6.30 Маст. фільм «Асцярожна, бабуля!»
8.00 «Наша кіно. Неўвядальныя» (12+).
8.30 «Гістарычны дэтэктыў з Мікалаем Валуевым» (12+).
9.00 «Слабае звязно» (12+).
10.00 Надвор'е ў Міры.
10.10 Маст. фільм «На Дзерыбасайскай добрае надвор'е, або На Брайтан-Біч зноў ідуць дэджы» (16+).
12.10, 16.15, 19.15 Серыял «Братэрства дэсанта» (16+).
16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
4.35 Маст. фільм «Кароль гаворыць» (16+).

РТР—Беларусь

7.05 «Новая раніца».
9.25 «Тайны Беларусі» (16+).
10.30 «Мядовы месяц» (12+).
11.30 «Сто да аднаго» (16+).
12.20 «Доктар Мяснікоў» (12+).
13.30 «Гумар! Гумар! Гумар!!!» (16+).
14.45 Фільм «Шэрэнь» (12+).
16.30 Серыял «Пункт кіпення» (16+).

19.45 «Плюс-мінус».
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
22.40 Фільм «Загс» (12+).

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз».
6.20, 7.10 Сёння. Галоўнае.
6.25 «50 рэцэптаў першага» (12+).
7.25 «Маршрут пабудаваны» (12+).
8.00, 10.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by: час вынікаў».
8.50 Адзін дзень (12+).
9.25 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+).
10.25 «Галоўная дарога» (16+).
11.00 «ТолЛато».
11.30 Жывая ежа з Сяргеем Малазёмавым» (12+).
13.20 Кватэрнае пытанне (0+).
13.20 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.10 Драма «Чалавек з чорнай «Волгі» (12+).
16.00 Сёння.
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 «Сакрат на мільён» (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.15 «Ты не паверыш!» (16+).
21.05, 22.50 Фільм «Адстаўнік» (16+).

8 канал

7.00, 14.25, 18.55, 21.15, 1.35 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 Мультирад (0+).
8.00 Серыял «Месяц сустрэчы змяніць нельга» (12+).
10.10 Маст. фільм «Вартавыя Галактыкі» (12+).

16.30 Драма «Трэнер» (12+).
18.45 «Салам алейкум, Беларусь»
19.00 Камедыя «Дзень выбараў» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Фэшн іс ту прафэшн» (12+).
21.20 Трылер «Каардынаты «Скайфал» (16+).
23.45 Камедыя «Пасланнік цемры» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.00, 9.00 «Раніца з гумарам» (16+).
11.00, 22.40 «КВЗ. Панашаму» (16+).
12.00 «Пары на Канары» (16+).
12.45 «Дурні і дарогі» (16+).
13.05 Серыял «Апошні з Магіяна» (16+).
14.05, 18.30 Серыял «Філатаў» (16+).
15.35 «Уральскія пельмені» (16+).
16.35 «Стэндап андэрграўнд» (16+).
20.00 Серыял «#Сеня-Федзя» (16+).
21.00 Баявік «Паскарэнь» (16+).
0.00 Серыял «Каманда Б» (16+).
0.55 Серыял «Лонданград» (16+).
2.35 Серыял «Кадэцтва» (12+).
4.10 «Адна за ўсіх» (16+).
5.10 «6 крадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...»
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 1.00 «Францыя. Падарожжа ў часе». Дак. фільм.
8.35, 16.30, 23.40, 2.45 Колер часу.
8.50 «Чакайце «Джо на Графтана». Маст. фільм.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 0.10 ХХ стагоддзе.
12.00 Дзённік XV Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў у Сочы Юрыя Башмета.
12.30 «Ваня». Маст. фільм.
14.05 «Спазнаючы колер вайны». Дак. фільм.
15.05 Навіны. Падрэзана. Кнігі.
15.20 «Перадзвіжнікі. Аляксандр Барысаў».
15.50 «Саці. Нясмунная класіка...»

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.55, 20.30 Навіны (16+).
1.00, 2.00, 7.00, 12.00, 16.00 Тэлечасопіс «Зала славы: Пекін-2022» (16+).
0.55, 20.30 Навіны (16+).
1.00, 2.00, 7.00, 12.00, 16.00 Тэлечасопіс «Зала славы: Пекін-2022» (16+).
0.55, 20.30 Навіны (16+).
1.00, 2.00, 7.00, 12.00, 16.00 Тэлечасопіс «Зала славы: Пекін-2022» (16+).

16.40 «Бумбараш». Маст. фільм.
17.45, 1.55 Фестываль у Вербе.
18.40 «Гісторыя Сямёнаўскага палка, або Небылае бывае». Дак. фільм.
19.45 «Галоўная роля».
20.35 «Яўген Курапаткоў. Маналог аб часе і аб сабе». Дак. фільм.
22.15 «Балада аб салдаце». Маст. фільм.

Настальгія

6.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
7.00 Мастацкі фільм «Рабро Адама» (18+).
8.20, 23.20, 5.25 «Блеф-клуб» (16+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулае час» (12+).
9.40, 11.45, 13.00, 14.45, 15.40, 17.00, 19.15, 21.40, 23.00, 1.15 Музычная настальгія (12+).
10.00 Мастацкі фільм «Блюз ападаючага ліцця» (18+).
12.00 «СевАлогія» (18+).
13.20 Маст. фільм «Пастка для адзінокага мужчыны» (18+).
18.00 Мастацкі фільм «Паветраныя піраты» (18+).
19.25 Канцэрт гурта «Крузі» (16+).
0.00 Мастацкі фільм «Паядынка» (12+).
1.30 Фільм-канцэрт «Вяртанне на кругі свае» (16+).
3.00 «Быў час» (16+).
4.00 Мастацкі фільм «Я хацела убачыць анёлаў» (18+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...»
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 1.00 «Францыя. Падарожжа ў часе». Дак. фільм.
8.35, 16.30, 23.40, 2.45 Колер часу.
8.50 «Чакайце «Джо на Графтана». Маст. фільм.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 0.10 ХХ стагоддзе.
12.00 Дзённік XV Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў у Сочы Юрыя Башмета.
12.30 «Ваня». Маст. фільм.
14.05 «Спазнаючы колер вайны». Дак. фільм.
15.05 Навіны. Падрэзана. Кнігі.
15.20 «Перадзвіжнікі. Аляксандр Барысаў».
15.50 «Саці. Нясмунная класіка...»

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.55, 20.30 Навіны (16+).
1.00, 2.00, 7.00, 12.00, 16.00 Тэлечасопіс «Зала славы: Пекін-2022» (16+).
0.55, 20.30 Навіны (16+).
1.00, 2.00, 7.00, 12.00, 16.00 Тэлечасопіс «Зала славы: Пекін-2022» (16+).

3.30, 8.00 Веласпорт. «Тур Андалусіі» (16+).
4.15 Веласпорт. «Тур Алгарве» (16+).
5.00, 10.30, 17.00, 17.30, 21.30, 22.00 Снукер. European Masters (6+).
15.30 Веласпорт. Тэлечасопіс Cycling Show (16+).

Кінакамедыя

1.25 Целаахоўнік Тэс (12+).
3.00 Бландзіна ў эфіры (16+).
4.45 Ягуар (16+).
6.40 Круты і цыпачкі (12+).
8.30 Крывёйі потам: анаболік (16+).
10.55 Дом з паранармальнымі з'явамі-2 (18+).
12.30 Мужчына нарастае (12+).
14.25 Еўратур (16+).
16.00 Васабі (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.15 Пікавая дама: чорны абрад (16+).
7.45 Пікавая дама. Залюстроўе (16+).
9.10 Правадыр разнаскуры (16+).
10.55 Статус: вольны (16+).
12.40 Духless-2 (16+).
14.40 Пяць нявест (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «БеларусьФільма» (12+).
9.20 «Ваўчынае сонца» (16+).
10.20 «Улегцы» (12+).
10.50 «Вялікая маленькая хлусня». Серыял (12+).
12.20, 18.15 «Знакі лёсу» (16+).
12.55, 17.05 «Старац» (16+).
13.30, 18.55, 3.35 «Сляпая» (16+).
14.40, 20.05 «Варажбітка» (16+).
15.45 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
16.25 «Цуд» (12+).
21.15 «Навігатар» (16+).

22.35 «Аднойчы ў Растове» (16+).
23.35 «Дзённік экстрансенса» (16+).
0.40 «90-я» (16+).
1.30 «Прывід» (12+).
4.30 «Суд ідзе». Серыял (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00, 5.40, 17.20, 18.05 Элементарна (16+).
6.45 Імітатар (16+).
9.05 Улада страху (16+).
11.15 І прыйшоў павук (16+).
13.10, 1.30 Бойфрэнды з будучыні (16+).
15.30, 3.25 Жонка падарожніка ў часе (16+).
19.00 Місія: невыканальная (12+).
21.00 Місія: невыканальная-2 (12+).
23.15 Місія: невыканальная-3 (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

1.10, 1.55 Служба беспякі аэрапорта (16+).
2.40, 3.25 Ліхтуні за мяжой (16+).
5.00 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
5.40 Гульні розуму (16+).

Discovery Discovery

6.00, 5.35 Багажныя войны.
6.25, 11.55, 14.40, 20.10 Махінатары.
7.20, 7.45, 18.20, 18.45 Бтва за нерухомасць.
8.15, 8.40, 19.15, 19.40, 22.25, 4.25 Як гэта зроблена?
9.10, 17.25, 2.27 Хуткія і гучныя.
10.05 Разбуральнікі аўталегенд.
11.00 Паліўнічыя на старыну.
15.35 Круты цюнінг.
16.30 Іржавая імперыя.
21.05, 3.14 Небяспечнае падарожжа на вёсках.
22.55, 4.48 Ідрыс Эльба: без тармазоў.
23.50, 0.04, 1.40 Не спрабуйце паўтарыць.

National Geographic

6.00, 5.35 Навуковыя глупствы (16+).

6.30 Космас: магчымыя светлы (16+).
7.20 Суперзбудаванні Трэяга райха (16+).
8.05 Суперзбудаванні: цуды інжынеры (16+).
8.55, 9.50 Спраўдны суперкар (16+).
10.40 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).
11.35 Дзікі тунец (16+).
12.25, 16.45 Тайна гісторыі караблекрушэння (16+).
13.15, 14.10, 17.35 Аўта-СОS (16+).
15.00, 15.50 Закунутыя скарбы Егіпта (16+).
18.25, 18.55 Фабрыка ежы ў Амерыцы (16+).
19.15, 20.05 Расследаванні авіякатастроф (16+).
21.00, 4.10 Клатыльда (16+).
21.50 «Чырвоная лета» (16+).
23.25 Пачатак (16+).
0.25 У пагоні за НЛА (16+).

1.10, 1.55 Служба беспякі аэрапорта (16+).
2.40, 3.25 Ліхтуні за мяжой (16+).
5.00 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
5.40 Гульні розуму (16+).

Discovery Discovery

6.00, 5.35 Багажныя войны.
6.25, 11.55, 14.40, 20.10 Махінатары.
7.20, 7.45, 18.20, 18.45 Бтва за нерухомасць.
8.15, 8.40, 19.15, 19.40, 22.25, 4.25 Як гэта зроблена?
9.10, 17.25, 2.27 Хуткія і гучныя.
10.05 Разбуральнікі аўталегенд.
11.00 Паліўнічыя на старыну.
15.35 Круты цюнінг.
16.30 Іржавая імперыя.
21.05, 3.14 Небяспечнае падарожжа на вёсках.
22.55, 4.48 Ідрыс Эльба: без тармазоў.
23.50, 0.04, 1.40 Не спрабуйце паўтарыць.

6.00, 5.35 Багажныя войны.
6.25, 11.55, 14.40, 20.10 Махінатары.
7.20, 7.45, 18.20, 18.45 Бтва за нерухомасць.
8.15, 8.40, 19.15, 19.40, 22.25, 4.25 Як гэта зроблена?
9.10, 17.25, 2.27 Хуткія і гучныя.
10.05 Разбуральнікі аўталегенд.
11.00 Паліўнічыя на старыну.
15.35 Круты цюнінг.
16.30 Іржавая імперыя.
21.05, 3.14 Небяспечнае падарожжа на вёсках.
22.55, 4.48 Ідрыс Эльба: без тармазоў.
23.50, 0.04, 1.40 Не спрабуйце паўтарыць.

У праграме магчымыя змяненні. Перадрукі праграмы забаронены. [СЦ] — фільм трансляцыя са спецыяльным субітытрам.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.20 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05 Навіны эканомікі.
7.10, 18.15, 0.05 Зона X (16+).
8.05 Зразумелая палітыка.
9.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 0.40 «Скажыце маўчы».

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.10 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 15.50, 20.30, 0.00 Навіны культуры.
8.15, 19.00 «Загадана ўзяць жывым». Маст. фільм (12+).

9.40 «Кадры жыцця».
10.30, 17.30 «На вайне як на вайне». Маст. фільм (12+)[СЦ].
12.40 «Сваімі словамі».
13.20, 22.00 «Афіцэры». Маст. фільм (12+)[СЦ].
14.55, 21.05 «Эра танкаў». Дак. фільм (12+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+).
9.00, 18.10 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Спячая» (16+).

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. «Вільярэал» (Іспанія) — «Ювентус» (Італія).
9.15 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Маладзечна) — «Хімік» (Наваполацк).
11.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. «Чэлсі» (Англія) — «Ліль» (Францыя).
13.15 Спорт-кадр.
13.50 Спорт-мікс.
14.00, 16.00, 18.00 Тэніс. WTA.
20.00 Аўтаспорт. Экстрым-Е. Ві-дэааспіс.
20.35 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Віэз» (Польшча) — «Матор» (Украіна).
22.15 Між іншым.
22.35 Спорт-цэнтр.
22.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. «Атлетыка» (Іспанія) — «Манчэстэр Юнайтэд» (Англія).

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раніца».
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 1.30 Нашы навіны.

10.00 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.15 «Бесталковыя нататкі» (12+).
12.35 «Мар. Дзейнічай. Будзь» (12+).
13.15, 16.20 Фільм «Крэпасць Бадабер» (16+).
17.20, 18.20 Юбілейны канцэрт Мікалая Растаргуева і гурта «Любэ» (12+).
19.00 «Аб'ектыўна» (16+).
20.00 Час.
21.15 Дакументальны фільм (16+).
21.45 «Афіцэры» (6+).
23.30 Канцэрт да 50-годдзя фільма «Афіцэры» (12+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 23.55 «Загадкі чалавецтва з Алегам Шышкіным» (16+).
10.00 «Чалавек, які пакарыў неба». Дак. фільм.
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20, 20.55, 0.45 «Самыя шакальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.10 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.35, 21.40 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.30, 16.50 «Кансультант». Серыял (16+).
20.25, 23.05 «СТБ-спорт».
20.30 «Сталічныя падрабязнасці».
20.40 «Міншчына».

3 мой 8 канал

7.00, 14.25, 16.25, 21.10, 1.50 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 Мультипарод. «Качыныя гісторыі» (0+).
7.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.55 Камедыя «Жэня, Жэнечка і «Кацшоша» (12+).
9.15 Драма «У бой ідуць адны «старыя» (12+).
10.45 Драма «Зорка» (16+).
12.25 Серыял «Полдарк» (16+).
14.30 Мультипарод (0+).
14.45 Серыял «Крамлёўскія таямніцы» (16+).
16.30 Драма «Сястрычка» (6+).
18.00 Дэзэжыў «У жніўні 44-га» (16+).
19.45 Серыял «Пластыкавае мора» (16+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.15 Драма «Афіцэры» (6+).
22.50 Драма «Наркамаўскі абоз» (16+).

РТР-Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.20 «Гумар! Гумар! Гумар!!!» (16+).
12.35 «Кропкі над і» (16+).

13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.00 Фільм «Дабравольцы» (12+).
15.50, 17.00 Фільм «Маршруты каханья» (12+).
20.35 «P.S.»
21.05 Вялікі святочны канцэрт, прысвечаны Дню абаронцы Айчыны.
23.10 Фільм «Легенда № 17» (6+).

НТБ—Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10, 7.25, 8.20, 16.40, 19.50, 22.05, 23.30 Сёння. Галоўнае.
6.15 Камедыя «Выкрасці Бельманда» (12+).
7.10 Сфера інтарэсаў.
7.40 «Зламаць стэрэатыпы» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.30, 22.00 «НЗ.by».
8.50 Пракурорская праверка (16+).
10.20 Гісторыі выратавання (12+).
10.45 Баявік «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
14.00 «За гранню» (16+).
14.55 «ДНК» (16+).
16.25 «НЗ. Расследаванне» (16+).
16.50 Дэзэжыў «Пёс» (16+).
19.55, 22.20, 23.35 Фільм «Дзіна і Даберман» (12+).

3 мой 8 канал

7.00, 14.25, 16.25, 21.10, 1.50 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 Мультипарод. «Качыныя гісторыі» (0+).
7.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.55 Камедыя «Жэня, Жэнечка і «Кацшоша» (12+).
9.15 Драма «У бой ідуць адны «старыя» (12+).
10.45 Драма «Зорка» (16+).
12.25 Серыял «Полдарк» (16+).
14.30 Мультипарод (0+).
14.45 Серыял «Крамлёўскія таямніцы» (16+).
16.30 Драма «Сястрычка» (6+).
18.00 Дэзэжыў «У жніўні 44-га» (16+).
19.45 Серыял «Пластыкавае мора» (16+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.15 Драма «Афіцэры» (6+).
22.50 Драма «Наркамаўскі абоз» (16+).

ВТВ ВТБ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.00, 9.00 «Раніца з гумарам» (16+).
11.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
12.00 «Велабайкі» (16+).
12.30 «Дурні і дарогі» (16+).
13.05 Серыял «Апошні з Магіян» (16+).
14.05 Серыял «Філатаў» (16+).
15.35, 19.30, 2.05 «Уральскія пельмені» (16+).
16.35 «Гатуем як шэф» (16+).
17.05 «Галерэя прыгажосці» (16+).
18.00 «Суперліга» (16+).
2.1.0.0 С е р ы я л «#СеняФедзя» (16+).
23.00 «Не здрыганіся!» (16+).
0.00 Баявік «Ганна» (18+).
3.25 Серыял «Кадэцтва» (12+).
5.00 «6 кадраў» (16+).

Культура Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...»
7.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Душа Пецярбурга». Дак. фільм.
8.35, 17.45 «Забывае рамяство».
8.50 «Труфальдзіна з Бергама». Маст. фільм.
10.20 Шэдэўры старога кіно. «Любімая дзяўчына». Маст. фільм.
11.50 Адкрытая кніга.
12.15 «Чалавек-амфібія». Маст. фільм.
13.50 Раман у камені.
14.20 Улада факта.
15.05 Лісты з правінцыі.
15.35 «Энігма. Тэадор Курэнтзіс».
16.20 Колер часу.
16.35 «Мёртвы сезон». Маст. фільм.
18.00 «Квіток у Вялікі».
18.45 «Іншая гісторыя». Дак. фільм.
19.45 «Смеханастальгія».
20.15 Лінія жыцця.
21.15 «Калі дрэвы былі вялікімі». Маст. фільм.

22.45 «2 Вернік 2».
0.00 «Сын». Маст. фільм.
1.35 Фестываль у Вербі.
2.35 «Мартынкі», «Брэк!» М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 Мастацкі фільм «Нябесны ціхаход» (12+).
7.15 «Непагаднае святло» (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.40, 11.00, 13.10, 14.40, 15.40, 17.00, 19.00, 20.45, 21.40, 23.40, 1.15, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 21.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.20, 23.00, 5.20 «Блеф-клуб» (16+).
12.00 «Яловая субмарына» (18+).
13.30 Мастацкі фільм «Забіць шакала» (18+).
18.00 «Да і пасля...» (16+).
19.20 Маст. фільм «Інспектар крмінальнага вышуку» (16+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 Мастацкі фільм «Паветраныя піраты» (18+).
1.25 Канцэрт гурта «Круізі» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00, 20.45 Навіны (16+).
1.05, 3.30, 9.00, 13.00, 13.50 Веласпорт. Тур ААЭ (16+).
2.00, 18.45 Скачкі на лыжах з трампліна. КМ (16+).
2.45, 16.50 Скачкі на лыжах з трампліна. КМ. Жанчыны (16+).
5.00, 10.30, 15.30, 20.50, 22.00 Снукер. Eurorean Masters (6+).
7.00 Формула Е. е-Пры Мехіка (16+).
8.00 Ралі-рэйд. Extreme E (16+).
12.00 Тэлеаспіс «Залаславы: Пекін-2022» (16+).

Кінакамедыя

1.50 Круты і цыпачкі (12+).

4.00 Крывёно і потам: анаболкі (16+).
6.20 Прышэльцы ў Амерыцы (6+).
7.55 Еўратур (16+).
9.35 Мужчына нарахвата (12+).
11.30 Вельмі небяспечная штучка (16+).

13.05 Кахаю цябе, чувак (16+).
15.05 Чалавек эпохі Адраджэння (16+).
17.30 Практычная магія (16+).
19.30 Утаймаванне свавольнага (16+).
21.30 Таўстун на рынку (12+).
23.25 Ілюзія падману-2 (12+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
9.25 «Ваўчынае сонца» (16+).
10.25 «Паглядзім» (12+).
10.55 «Вялікая маленькая хлусня». Серыял (16+).
12.10, 3.10 «Знакі лёсу» (16+).
12.45, 18.00, 1.20 «Спячая» (16+).
13.50, 19.10, 2.15 «Варажбітка» (16+).
14.55 «Апакаліпсіс» (16+).
16.00 «Знахаркі» (16+).
17.00 «Ведзьмакі свету» (16+).
20.20 «Я — легенда» (16+).

22.10 «Зялёная міля» (16+).
3.40 «Апакаліпсіс» (16+).
4.30 «Суд ідзе». Серыял (16+).

TV 1000 ТВ1000 National Geographic

5.30, 6.05, 17.15, 18.05 Элементарна (16+).
6.50 Мумія: грабніца імператара драконаў (16+).
9.00 Цар скарпіёнаў (12+).
10.40 Успаміны аб будучыні (16+).
13.00 Дыхай дзеля нас (16+).
15.10 Веру ў каханне (12+).
19.00 Шанхайскія рыцары (12+).
21.05 Мушкетэры (12+).
23.05 Востраў галаварэз (16+).
1.15 Улада страху (16+).
3.10 Імітатар (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.50 Бой з цэнем (16+).
8.00 Бой з цэнем-2: рэванш (16+).
10.30 Бой з цэнем-3D: апошні раунд (16+).
12.45 Пікавая дама: чорны абрад (16+).
14.30 Пікавая дама: Залюстроўе (16+).

Discovery Discovery

6.00, 5.35 Багажныя войны.
6.25, 14.40, 20.10 Махінатары.
7.20, 7.45, 18.20, 18.45 Бітва за нерухомасць.
8.15, 8.40, 19.15, 19.40 Як гэта зроблена?
9.10, 17.25, 2.27 Хуткія і гучныя.
10.05, 11.00 Залатая ліхаманка.
11.55, 12.20, 12.50, 13.15, 13.45, 14.10 Склады: бітва ў Канадзе.
15.35 Круты цюнінг.
16.30 Іржавая імперыя.
21.05, 3.14 Смяротны ўлоў.
22.00, 4.01 Аперацыя «Выратаванне дома».
23.50, 0.45, 1.40 Вялікае і Рычард Хаманд.

У праграме маючыя змяненні. Перадрукі і праграмы забаронены. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.00, 7.30, 8.30 **Добрай раніцы**, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 **Навіны**.
7.20, 8.20 **Навіны эканомікі**.
7.25, 8.25, 18.15 **Зона X** (16+).
9.10, 23.15 **Драма «Да цешчы на бліны»** (12+).

10.55 «Скажыце маўчы».
11.50, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Серыял «Полымя пад попельам»** (12+).
14.00 «Здарава здаровым быць!» (6+) [СЦ].
14.45, 15.25 **Драма «Важкае пачуццё»** (12+).
15.10, 18.00 **Навіны рэгіёна**.
17.05 **Сэнс жыцця** (12+).
17.30 **Маршрут пабудаваны** (12+).
21.00 **Панарама**.
21.45 **Відэафільм АТН** (12+).
22.15 **Клуб рэдактараў** (16+).
1.25 **Дзень спорту**.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.10 **Тэлебарометр**.
9.05 **Серыял «Спялая»** (16+).
10.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05 **Серыял «Такая работа»** (16+).
12.50 «Сямейны гісторыі» (16+).
13.30 **Серыял «Жаночы доктар-5»** (16+).
14.25 «Ароп і рэшка. Суды свету-3» (16+).
15.25 **Анімацыйны серыял «Качыныя гісторыі»** (0+).
15.55 **Нічога сабе ньюс** (12+).
16.00 «ПІН_КОД» (12+).
16.55 «Вежа» (12+).
17.50 **М/с «Кузуркі»** (0+).
18.15 «На нажах» (16+).
19.10 «Клон». **Серыял** (16+).
20.05, 21.15 «Тата папаў» (16+).
21.10 **Спортлато 5 з 36, КЕНА**.
22.10 «Вяселле ўспялюю» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня».

8.05, 12.00, 15.55, 20.30, 23.50 **Навіны культуры**.
8.15, 19.05 «**Белыя росы**». **Маст. фільм** (12+) [СЦ].
9.40 «**Майстры і куміры**».
10.30, 17.40 «**Разарванае кола**». **Маст. фільм** (12+).
12.10 «**Сіла веры**».
12.40 «**Сваімі словамі**».
13.15, 22.00 «**Чырвоная каралева**». **Серыял** (16+) [СЦ].
15.05, 21.05 «**Эра танкаў**». Дак. фільм (12+).
16.05 «**Спявае Беларусь**».
17.00 «**Люблю і памятаю**».
20.40 «**Калыханка**» (0+).

5 Беларусь 5

7.00, 9.05 **Футбол**. Ліга Еўропы УЕФА. Плей-оф. Матч у адказ. 8.55 **Спорт-мікс**.
11.00, 16.30 **Лёгкая атлетыка**. Чэмпіянат Беларусі ў памяшканні.
12.50 **Хакей для ўсіх**.
13.20 **Вось гэта спорт!**
13.40 **Свет англійскай прэм'ер-лігі**. Відэачасопіс.
14.15 **Гандбол**. Ліга чэмпіёнаў. «Пік» (Венгрыя) — «Мяшкоў-Брэст» (Беларусь).
15.55 **Авертайм**.
19.10 **Спорт-цэнтр**.
19.20 **Баскетбол**. Кваліфікацыя да ЧС-2023. Мужчыны. Беларусь — Вялікабрытанія.
21.10 **Таніс**. WTA.
22.50 **Футбол**. Чэмпіянат Англіі. «Саўтгэмптан» — «Норвіч».

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «**Наша раница**».
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
13.30 **Серыял «Жаночы доктар-5»** (16+).
14.25 «Ароп і рэшка. Суды свету-3» (16+).
15.25 **Анімацыйны серыял «Качыныя гісторыі»** (0+).
15.55 **Нічога сабе ньюс** (12+).
16.00 «ПІН_КОД» (12+).
16.55 «**Вежа**» (12+).
17.50 **М/с «Кузуркі»** (0+).
18.15 «**На нажах**» (16+).
19.10 «**Клон**». **Серыял** (16+).
20.05, 21.15 «**Тата папаў**» (16+).
21.10 **Спортлато 5 з 36, КЕНА**.
22.10 «**Вяселле ўспялюю**» (16+).
18.50 «**Поле цудаў**» (16+).
20.00 **Час**.
21.15 **Дакументальны фільм** (16+).
21.45 **Серыял «Іншая сям'я»** (16+).

РТР— Беларусь

6.05 «**Новая раница**».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 **Весткі**.
11.30 «**Аб самым галоўным**» (12+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «**Раница ўста**».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 17.40, 16.30, 19.30, 22.30 **Навіны «24 гадзіны»**.
9.00, 0.00 «**Загадкі чалавецтва з Алегам Шышкіным**» (16+).
9.50 «**Глядзець усім!**» (16+).
10.40 «**Як уладкаваны свет**» (16+).
12.20, 0.45 «**Самыя шакавальныя гіпотэзы**» (16+).
13.45, 23.10 «**Таямніцы Чапман**» (16+).
14.40, 16.50 «**Пяць хвілін цішыні**». **Серыял** (16+).
20.10, 23.05 «**СТБ-спорт**».
20.15 «**Сталічныя падрабязнасці**».
20.25 «**Міншчына**».
20.35 «**Таямніцы Беларусі**» (16+).
21.35 «**Неверагодна цікавыя гісторыі**» (16+).

МІР МІР

5.00 **Серыял «Танкі гразі не баяцца»** (16+).
6.20, 10.20 **Серыял «Жыццё і прыгоды Мішкі Япончыка»** (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Навіны** (бягучы радок).
10.10 «**У гасцях у лічбы**» (12+).
13.15 «**Справы судовыя**. Грошы вярніце!» (16+).
14.10, 16.20 «**Справы судовыя**. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «**Справы судовыя**. Новая гісторыя!» (16+).
17.15 **Маст. фільм «Асцярожна, бабуля!»** (0+).
19.15 «**Слабае звязно**» (12+).
20.15 «**Гульня ў кіно**» (12+).
21.00 **Маст. фільм «На Дзержыбасаўскай добрае надвор'е, або На Брайтан-Біч зноў ідуць дажджы»** (16+).
22.50 **Маст. фільм «Дзеці паянцелька»** (12+).
23.00 **Маст. фільм «Кароль гаворыць»** (16+).
2.30 **Маст. фільм «Цырк»** (6+).
4.05 **Мультфільмы** (0+).

Ной 8 канал

7.00, 14.55, 19.25, 21.00, 1.20 «**Надвор'е**» + «Эрана».
7.05 **Мультпарад**. «Качыныя гісторыі» (0+).
8.15, 15.00 «**Прыколы 13-й школы**» (6+).
8.20 **Прыгодніцкі фільм «Рэмпейдж»** (16+).
10.10 **Серыял «Японія»**.
10.55 **Драма «Леў Яшын**. **Варатар май мары»** (6+).
12.50 **Серыял «Полдарк»** (16+).
15.05 **Мультпарад** (0+).
15.35 «**Гатуй як шэф**» (12+).
15.50 **Серыял «Крамлёўскія таямніцы»** (16+).
17.25 **Камедыя «Чалавек-мурашка і аса»** (12+).
19.30 **Серыял «Пластыкавае мора»** (16+).
20.50 «**Вечарніца**» (0+).
21.05 **Прыгодніцкі фільм «Першаму гульцу падрыхтавацца»** (12+).
23.25 **Дэтэктыў «Лінкальн для адваката»** (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР— Беларусь

6.05 «**Новая раница**».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 **Весткі**.
11.30 «**Аб самым галоўным**» (12+).

12.35 «**Кропкі над і**» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 **Навіны** — Беларусь.
14.30 «**60 хвілін**» (12+).
15.55, 17.15 **Фільм «Падмена ў адно імгненне»** (16+).
18.30 «**Андрэі Малахаў**. Прамы эфір» (16+).
20.45 «**Гумарына**» (16+).
23.10 **Фільм «Старэйшы сын»** (12+).

НТБ—Беларусь

5.50 «**Астрапрагноз**».
5.55, 7.25, 8.20, 16.40, 19.50, 22.05, 23.40 **Сёння**. Галоўнае.
6.00, 0.00 **Фільм «Кіроўца аўтобуса»** (12+).
7.10 **Сфера інтарэсаў**.
7.40 «**Зламаць стэрэатыпы**» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння**.
8.35, 22.15 «**НЗ.by**».
8.55 **Пракурорская праверка** (16+).
10.25 **Баявік «Марскія д'яблы**. **Смерч»** (16+).
13.25 **Надзвычайнае здарэнне**.
13.55 «**Новыя рускія сенсацыі**» (16+).
14.50 «**ДНК**» (16+).
16.45 «**Чакай мяне**» (12+).
17.45 **Дэтэктыў «Пёс»** (16+).
20.05, 22.45 **Серыял «Золата»** (16+).

Ной 8 канал

7.00, 14.55, 19.25, 21.00, 1.20 «**Надвор'е**» + «Эрана».
7.05 **Мультпарад**. «Качыныя гісторыі» (0+).
8.15, 15.00 «**Прыколы 13-й школы**» (6+).
8.20 **Прыгодніцкі фільм «Рэмпейдж»** (16+).
10.10 **Серыял «Японія»**.
10.55 **Драма «Леў Яшын**. **Варатар май мары»** (6+).
12.50 **Серыял «Полдарк»** (16+).
15.05 **Мультпарад** (0+).
15.35 «**Гатуй як шэф**» (12+).
15.50 **Серыял «Крамлёўскія таямніцы»** (16+).
17.25 **Камедыя «Чалавек-мурашка і аса»** (12+).
19.30 **Серыял «Пластыкавае мора»** (16+).
20.50 «**Вечарніца**» (0+).
21.05 **Прыгодніцкі фільм «Першаму гульцу падрыхтавацца»** (12+).
23.25 **Дэтэктыў «Лінкальн для адваката»** (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «**Лаві момант**» (16+).
7.00, 9.00 «**Раница з гумарам**» (16+).
11.00, 22.50 «**КВЗ**. Панахаму» (16+).
12.00 «**Наш рамонт**» (16+).
12.30 «**Дурні дарогі**» (16+).
13.05 **Серыял «Апошні Я. Ф. Святланава**» (16+).
14.05, 15.10, 16.35, 18.05 «**Уральскія пельмені**» (16+).
19.30 **Камедыя «Бацька»** (16+).
21.00 **Баявік «Кілеры»** (12+).

0.00 **Серыял «Каманда Б»** (16+).
0.55 **Серыял «Лонданград»** (16+).
2.35 **Серыял «Кадэцтва»** (12+).
4.10 «**Адна за ўсіх**» (16+).
5.10 «**6 кадраў**» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «**Прыгоды чароўнага глобуса, або Выхадкі ведзьмы**». М/ф.
7.50 «**Бумбараш**». **Маст. фільм**.
10.00 «**Звычайны канцэрт з Эдуардай Эфіравай**».
10.30 «**Балада аб салдаце**». **Маст. фільм**.
12.00 **Дзёнік XV Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў у Сочы Юрыя Башмета**.
12.30 «**Нармальныя героі заўсёды ідуць у абыход**». **Дак. фільм**.
13.10, 2.10 «**Як жывёлы размаўляюць**». **Дак. фільм**.
14.00 «**Труфальдзіна з Бергама**». **Маст. фільм**.
16.15 **Канцэрт Ансамбля песні і танца Расійскай Арміі імя А. У. Аляксандрава ў Вялікім тэатры Расіі**.
17.30 «**Праз міннае поле да прарокаў**». **Дак. фільм**.
18.30 «**Чалавек-амфібія**». **Маст. фільм**.
20.05 «**Рамантыка раманса**».
21.00 «**Мёртвы сезон**». **Маст. фільм**.
23.15 **Вераніка Джыёева**, **Васіль Ладзюк**, **Васіль Пятрэнка**, **ДАСА Расіі імя Я. Ф. Святланава**.
0.35 «**Усім — дзякуй!**» **Маст. фільм**.

13.70 «Праз міннае поле да прарокаў». Дак. фільм.

18.30 «**Чалавек-амфібія**». **Маст. фільм**.
20.05 «**Рамантыка раманса**».
21.00 «**Мёртвы сезон**». **Маст. фільм**.
23.15 **Вераніка Джыёева**, **Васіль Ладзюк**, **Васіль Пятрэнка**, **ДАСА Расіі імя Я. Ф. Святланава**.
0.35 «**Усім — дзякуй!**» **Маст. фільм**.

NOVAЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «**СевАлогія**» (18+).
7.00, 8.45, 9.40, 11.00, 13.15, 15.40, 17.00, 21.40, 23.00, 3.40, 5.45 **Музычная настальгія** (12+).
7.20 **Маст. фільм «Пастка для адзінокага мужчыны»** (18+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «**Мінулы час**» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 0.00 «**Народжаны ў СССР**» (12+).
12.00 **Мастацкі фільм «Паветраныя піраты»** (18+).
13.25 **Канцэрт гурта «Круіз»** (16+).
17.20, 23.20, 2.20 «**Блеф-клуб**» (18+).
18.00 **Мастацкі фільм «Нябесны ціхаход»** (12+).
19.15 «**Непагаснае святло**» (12+).
1.00 **Мастацкі фільм «Рабро Адама»** (18+).
4.00 **Мастацкі фільм «Блюз ападаючага лісця»** (18+).
6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма»** (12+).
9.45 «**Ваўчынае сонца**» (16+).
10.45 «**Перыскоп**» (16+).
11.05 «**Вялікая маленькая хлусня**». **Серыял** (16+).
12.15, 18.10 «**Знакі лёсу**» (16+).
12.55, 17.00 «**Старац**» (16+).
14.05, 18.50, 3.10 «**Спялая**» (16+).
15.15, 20.00, 4.05 «**Варажбітка**» (16+).
16.25 «**Цуд**» (12+).
21.10 «**Навігатар**» (16+).
22.20 «**Аднойчы ў Растове**» (16+).
23.20 «**Дзёнік экстрасэнса**» (16+).
0.20 «**Лінія абароны**» (16+).
5.00, 10.30, 16.30, 17.30, 21.30, 22.00 **Снукер**. **European Masters** (6+).
7.00, 12.00, 15.30 **Тэлечасопіс «Запа славы: Пекін-2022»** (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «**Прыгоды чароўнага глобуса, або Выхадкі ведзьмы**». М/ф.
7.50 «**Бумбараш**». **Маст. фільм**.
10.00 «**Звычайны канцэрт з Эдуардай Эфіравай**».
10.30 «**Балада аб салдаце**». **Маст. фільм**.
12.00 **Дзёнік XV Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў у Сочы Юрыя Башмета**.
12.30 «**Нармальныя героі заўсёды ідуць у абыход**». **Дак. фільм**.
13.10, 2.10 «**Як жывёлы размаўляюць**». **Дак. фільм**.
14.00 «**Труфальдзіна з Бергама**». **Маст. фільм**.
16.15 **Канцэрт Ансамбля песні і танца Расійскай Арміі імя А. У. Аляксандрава ў Вялікім тэатры Расіі**.
17.30 «**Праз міннае поле да прарокаў**». **Дак. фільм**.
18.30 «**Чалавек-амфібія**». **Маст. фільм**.
20.05 «**Рамантыка раманса**».
21.00 «**Мёртвы сезон**». **Маст. фільм**.
23.15 **Вераніка Джыёева**, **Васіль Ладзюк**, **Васіль Пятрэнка**, **ДАСА Расіі імя Я. Ф. Святланава**.
0.35 «**Усім — дзякуй!**» **Маст. фільм**.

8.00 Веласпорт. Tour of Alpes Maritimes and Var (16+).

1.15 **Кадэт Келі** (6+).
3.00 **Дом з паранармальнымі з'явамі** (16+).
4.20 **Браты з Грымсбі** (18+).
5.40 **Прышэльцы** (12+).

NOVAЛЬГІЯ Настальгія

7.40 **Голая праўда** (16+).
9.25 **Кахаю цябе, чувак** (16+).
11.25 **Марлі і я** (12+).
13.35 **Жыццё, як яно ёсць** (12+).
15.45 **Вельмі небяспечная штучка** (16+).
17.25 **Ілюзія падману** (16+).
19.30 **Немаўля на прагульцы, або Паўзком ад гангстэраў** (6+).
21.20 **Прышэльцы ў Амерыцы** (6+).
22.55 **Сутэнёр** (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма»** (12+).
9.45 «**Ваўчынае сонца**» (16+).
10.45 «**Перыскоп**» (16+).
11.05 «**Вялікая маленькая хлусня**». **Серыял** (16+).
12.15, 18.10 «**Знакі лёсу**» (16+).
12.55, 17.00 «**Старац**» (16+).
14.05, 18.50, 3.10 «**Спялая**» (16+).
15.15, 20.00, 4.05 «**Варажбітка**» (16+).
16.25 «**Цуд**» (12+).
21.10 «**Навігатар**» (16+).
22.20 «**Аднойчы ў Растове**» (16+).
23.20 «**Дзёнік экстрасэнса**» (16+).
0.20 «**Лінія абароны**» (16+).
5.00, 10.30, 16.30, 17.30, 21.30, 22.00 **Снукер**. **European Masters** (6+).
7.00, 12.00, 15.30 **Тэлечасопіс «Запа славы: Пекін-2022»** (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.05 **Інтуіцыя** (12+).
6.30 **Эвалюцыя** (12+).
8.20 **Палаўнічыя на прывід** (12+).

10.15 **Палаўнічыя на прывід-2** (12+).
12.15 **Місія: невыканальная** (12+).
12.55 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня** (16+).
19.00 **Місія невыканальная: пратакол Фантом** (16+).
21.20 **Місія невыканальная: племя ізгоў** (16+).

23.50 **Місія невыканальная: наступствы** (16+).
2.25 **Інтэрстэлар** (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.30 **Зорка** (16+).
9.30 **Галасы вялікай краіны** (6+).
11.20 **Дзясцаты бываюць розныя** (16+).
13.00 **Давай развядзёмся!** (12+).
14.45 **Білет на Vegas** (16+).
16.20 **Прывід** (6+).
18.20 **Васьмёрка** (16+).
20.00 **Бой з ценем** (16+).

22.20 **Бой з ценем-2: рэванш** (16+).
0.45 **Бой з ценем-3D: апошні раунд** (16+).

2.50 Прайграннае месца (16+).
4.20 **Пра лубофф** (16+).

National Geographic

6.00, 6.35 **Навуковыя глупствы** (16+).
6.10, 5.25, 5.35 **Гульні розуму** (16+).
6.55, 7.50, 9.35, 10.25 **Інстынкт выжывання** (16+).
8.40 **Сапраўдны суперкар** (16+).
10.15 **Аўта-SOS** (16+).
12.05, 16.45 **Клатыльда** (16+).
13.00, 13.50, 14.45 **Аўта-SOS** (16+).
15.35, 17.40, 18.30, 21.00, 2.55 **Дзікі тунец: Поў**

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 **Добрай раніцы, Беларусь!**
 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
 7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
 7.10, 8.10, 18.15, 0.25 Зона X (16+).
 9.10, 22.15 **Серыял «След»** (16+).
 10.50, 1.00 «Скажынемаўчы».
 11.50, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Серыял «Полымя пад палемам»** (12+).
 14.00 «Здрава здаровым быць!» (6+) [СЦ].
 14.40, 15.25 **Драма «Рухавік унутранага згарання»** (16+).

15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
 17.05 **Беларускі час**.
 21.00 Панарама.
 21.45 Адзін дзень (12+).
 0.10 Сфера інтарэсаў.
 0.45 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
 9.00, 18.10 Тэлебарометр.
 9.05, 20.05 **Серыял «Спяная»** (16+).
 10.05, 0.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
 11.05, 22.20 **Серыял «Такая работа»** (16+).
 12.45 «Сямейныя гісторыі» (16+).
 13.20, 21.20 **Серыял «Жаночы доктар-5»** (16+).
 14.15, 18.15 «Ароп і рэшка. Цуды свету-3» (16+).
 15.10 Анімацыйныя серыял «Качыныя гісторыі» (0+).
 15.55 Нічога сабе нюз (12+).
 16.00 «ПІН_КОД» (12+).
 17.00 «Вежа» (12+).
 17.50 М/с «Кузуркі» (0+).
 19.10 «Клон». **Серыял (16+)**.
 21.10 Спортлато б з 49, КЕНА.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
 7.35, 12.10 «Беларуская кухня».

8.05, 12.00, 16.00, 20.30, 23.55 Навіны культуры.
 8.15, 19.10 «Штармавое папярэджанне». Маст. фільм (12+) [СЦ].
 9.30 «Кадры жыцця»
 10.30, 17.40 «Сумка інкасатара». Маст. фільм (12+) [СЦ].

12.40 «Сваімі словамі».
 13.15, 22.00 «Чырвоная каралева». **Серыял (16+) [СЦ]**.
 15.05, 21.05 «Эра танкаў». Дак. фільм (12+).
 16.10 «Спявае Беларусь».
 17.00 «Любімо і памятаю».
 20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
 7.15, 15.30 Тэніс. WTA.
 9.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. «Бенфіка» (Партугалія) — «Аякс» (Нідэрланды).
 10.55 Між іншым.
 11.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. «Атлетыка» (Іспанія) — «Манчэстэр Юнайтэд» (Англія).
 13.15 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Вівэз» (Польшча) — «Матор» (Украіна).
 14.55 Хакей для ўсіх.
 18.05 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Металург» (Жлобін) — «Юнацтва-Мінск».
 20.35, 22.50 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Плей-оф. Матч у адказ.
 22.35 Вось гэта спорт!

АНТ

6.00, 7.15, 8.15 «Наша раніца».
 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
 20.30, 0.50 Нашы навіны.
 7.10, 8.10 «Трывожная кнопка» (16+).
 9.10 «Аб'ектыўна» (16+).
 10.10 «Жыць здорава!» (16+)
 11.15 «Модны прыгавор» (6+).
 12.15 «Бесталковыя нататкі» (12+).
 12.35 «Мар. Дзейнічай. Будзь» (12+).
 13.15, 23.00 **Фільм «Чацвёрты пажыццё»** (16+).
 15.05 «Давай пажэнімся!» (16+)

16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
 17.20, 18.20 «Насамрэч» (16+).
 18.50 «Няхай гавораць» (16+).
 20.00 Час.
 21.15 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
 21.55 **Трылер «Сярэбраны воўк»** (16+).

СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
 6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ].
 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
 9.00, 23.55 «Загадкі чалавецтва з Алегам Шышкіным» (16+).
 9.50 «Глядзець усім!» (16+)
 10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
 12.20, 20.45, 0.45 «Самыя шакальныя гісторыі» (16+).
 13.45, 23.10 «Таямніцы Чапман».
 14.40, 16.50 «Пяць хвілін цішыні». **Серыял (16+)**.
 20.20, 23.05 «СТБ-спорт».
 20.25 «Сталічныя падрабязнасці».
 20.35 «Міншчына».
 21.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).

МІР

5.00 **Серыял «Бітва за Севастопаль»** (16+).
 6.30, 10.10 **Серыял «Жыццё і прыгоды Мішкі Япончыка»** (16+).
 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
 13.15, 18.05 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
 14.10, 16.15 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
 15.05 «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).
 17.10 «Міравое пагадненне» (16+).
 19.25, 20.10 «Гульня ў кіно» (12+).
 20.55, 21.55 «Слабае звязно» (12+).
 22.55 Шоу «Назад у будучыню» (16+).
 23.50 **Серыял «Свае»** (16+).
 2.00 Маст. фільм «Дзяўчына спаляецца на спатканне» (12+).
 3.00 **Серыял «Танкі гразі не баяцца»** (16+).

БЕЛАРУСЬ МТР

6.05 «Новая раніца».
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.30 «Аб самым галоўным» (12+).
 12.35 «Кропкі над і» (16+).
 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
 14.30 «60 хвілін» (12+).
 15.55, 17.15 **Фільм «Падмена ў адно імгненне»**. 1-я серыя (16+).
 18.30 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
 21.05 **Серыял «Калі скончыцца люты»** (12+).
 23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўевым» (12+).

НТБ—Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
 5.55, 7.25, 8.20, 16.40, 19.50, 22.05, 23.40 Сёння. Галоўнае.
 6.00, 23.55 **Фільм «Кіроўца аўтобуса»** (12+).
 7.10 Сфера інтарэсаў.
 7.40 «Зламаць стэрэатыпы» (12+).
 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
 8.35, 22.15 «НЗ.бу».
 8.55 Пракурорская праверка (16+).
 10.25 **Баявік «Марскія д'яблі. Смерч»** (16+).
 13.25 Надзвычайнае здарэнне.
 13.50 «За гранню» (16+).
 14.50 «ДНК» (16+).
 16.45 **Дэтэктыў «Пёс»** (16+).
 20.05, 22.35 **Серыял «Золата»** (16+).

8 канал

7.00, 14.55, 17.55, 21.10, 1.30 «Надвор'е» + «Эрана».
 7.05 Мультипарад. «Качыныя гісторыі» (0+).
 8.15, 15.00 «Прыколы 13-й школы» (6+).
 8.20 **Прыгодніцкі фільм «Дзеці шпіёнаў»** (6+).
 9.45 **Серыял «Новая Гвінея»**.
 10.45 **Баявік «Прага хуткасці»** (12+).
 12.55 **Серыял «Полдарк»** (16+).
 15.05 Мультипарад (0+).
 16.20 **Серыял «Крамлёўскія таямніцы»** (16+).
 18.00 **Камедыя «Таксі»** (12+).
 19.35 **Серыял «Пластыкавае мора»** (16+).
 20.45 «Вечарніца» (0+).
 21.00 «Салам алейкум, Беларусь» (16+).
 21.15 **Трылер «Туман»** (16+).
 23.45 **Драма «ДухLess»** (18+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
 7.00, 9.00 «Раніца з гумарам» (16+).
 11.00, 23.05 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
 12.00 «Гатуем як шэф» (16+).
 12.30 «Дурні і дарогі» (16+).
 13.05 **Серыял «Апошні з Магіянаў»** (16+).
 14.05, 18.30 **Серыял «Філатаў»** (16+).
 15.35 «Уральскія пельмені» (16+).
 16.35 «Стэндап андэрграўнд» (16+).
 17.30 «Рускія не смяюцца» (16+).
 20.00 **Серыял «#Сеня-Федзя»** (16+).
 21.00 **Камедыя «Кухня. Апошняя бітва»** (12+).

0.00 **Серыял «Каманда Б»** (16+).
 0.55 **Серыял «Лонданград»** (16+).
 2.35 **Серыял «Кадэцтва»** (12+).
 4.10 «Адна за ўсіх» (16+).
 5.10 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
 6.35 «Пешшу...»
 7.05 «Правілы жыцця».
 7.35 «Неапаль. Жыццё на вулкане». Дак. фільм.
 8.35, 14.00 Колер часу.
 8.50 «Труфальдзіна з Бергама». Маст. фільм.
 10.15 «Назіральнік».
 11.10, 0.00 ХХ стагоддзе.
 12.00 Дзёнік XV Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў у Сочы Юрыя Башмета.
 12.25 «Усім — дзякуй!» Маст. фільм.
 14.15 Астравы.
 15.05 Навіны. Падрабяз-

на. Тэатр.
 15.20 Пярнікавы домік.
 15.50 «2 Вернік 2».
 16.35 «Мёртвы сезон». Маст. фільм.
 17.45, 1.40 Фестываль у Вербі.
 18.35 Лінія жыцця.
 19.45 «Галоўная роля».
 20.05 Адкрытая кніга.
 20.35 «Наш, толькі наш». Дак. фільм.
 21.20 «Энігма. Тэадор Курэнтэс».
 22.05 «Парад планет». Маст. фільм.
 0.45 «Неапаль. Жыццё на вулкане». Дак. фільм.
 2.25 Раман у камені

6.00 **Мастацкі фільм «Павестрачныя піраты»** (18+).
 7.15, 9.40, 11.00, 15.40, 17.00, 19.10, 20.40, 21.40, 23.00, 1.00, 2.45, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
 7.25 Канцэрт гурта «Круізі» (16+).
 9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
 10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
 11.20, 17.20 «Блеф-клуб» (18+).
 12.00 **Мастацкі фільм «Нябесны ціхаход»** (12+).
 13.15 «Непагаснае святло» (12+).
 18.00 «Ялова субмарына» (18+).
 19.30 **Мастацкі фільм «Забіць шакала»** (18+).
 0.00 «Севалогія» (18+).
 1.20 Маст. фільм «Пастка для адзінокага мужчыны» (18+).

КУЛЬТУРА

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
 6.35 «Пешшу...»
 7.05 «Правілы жыцця».
 7.35 «Неапаль. Жыццё на вулкане». Дак. фільм.
 8.35, 14.00 Колер часу.
 8.50 «Труфальдзіна з Бергама». Маст. фільм.
 10.15 «Назіральнік».
 11.10, 0.00 ХХ стагоддзе.
 12.00 Дзёнік XV Зімовага міжнароднага фестывалю мастацтваў у Сочы Юрыя Башмета.
 12.25 «Усім — дзякуй!» Маст. фільм.
 14.15 Астравы.
 15.05 Навіны. Падрабяз-

КИНОКОМЕДИЯ

0.35 **Браты з Грымсбі** (18+).
 2.05 **Дом з паранармальнымі з'явамі-2** (18+).
 3.30 **Жыццё, як яно ёсць** (12+).
 5.40 **Прышэльцы-2: калідор часу** (12+).
 7.55 **Цёрнер і Хуч** (16+).
 9.45 **Кадэт Келі** (6+).

11.40 **Васабі** (16+).
 13.25 **Касцялом** (16+).
 15.20 **Немаўля на прагульцы, або Паўзком ад гангстэраў** (6+).
 17.10 **Люзія падману-2** (12+).
 19.30 **Чалавек эпохі Адраджэння** (16+).
 21.55 **Гараскоп на удачу** (12+).
 23.45 **Люзія падману** (16+).

ТВ3

6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма»** (12+).
 9.45 «Ваўчынае сонца» (16+).
 10.45 «Улегцы» (12+).
 11.15 «Вялікая маленькая хлусня». **Серыял** (16+).
 12.25, 18.10 «Знакі лёсу» (16+).
 13.00, 17.00 «Старца» (16+).
 14.05, 18.45, 2.40 «Спяная» (16+).
 15.10, 19.55, 3.35 «Варажбітка» (16+).
 16.20 «Цуд» (12+).
 21.05 «Навігатар» (16+).
 22.15 «Адночы ў Растэве» (16+).
 23.15 «Дзёнік экстрасэнса» (16+).
 0.15 «10 самых» (16+).
 0.50 «Вобласць цемры» (16+).
 4.30 «Суд ідзе». **Серыял** (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.20, 5.55, 17.20, 18.05 **Элементарна** (16+).
 6.45 **Хобіт: нечаканае падарожжа** (16+).
 10.00 **Хобіт: пусташ Смаўга** (12+).
 12.55 **Хобіт: бітва пляці войнаў** (18+).

15.30 **Эвалюцыя** (12+).
 19.00 **Успаміны пра будучыню** (16+).
 21.20 **Дыхай дзея нас** (16+).
 23.35 **Веру ў каханне** (12+).
 1.35 **Мумія** (12+).
 3.25 **Мумія вяртаецца** (12+).

ТВ1000 Руская кіно

6.10 **Галасы вялікай краіны** (6+).
 7.45, 23.20 **Світанак** (16+).
 9.30 **Правяднік** (16+).

National Geographic

6.00, 6.35 **Навуковыя глупствы** (16+).
 6.55 **Суперзбудаванні Трэцяга рэйха** (16+).
 7.45 **Суперзбудаванні: цуды інжынерыі** (16+).
 8.40, 9.30 **Сапраўдны суперкар** (16+).
 10.20, 12.05, 16.35 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня** (16+).
 11.15 **Дзікі тунец** (16+).
 13.05, 14.00, 17.35 **Аўтасос** (16+).
 14.50, 15.40 **Закінутыя скарбы Егіпта** (16+).
 18.25, 18.55 **Фабрыка ежы ў Амерыцы** (16+).
 19.15, 20.05, 21.00, 3.30 **Расследаванне авіякатастрофы** (16+).
 21.50, 0.30, 1.10 **Служба бяспекі аэрапорта** (16+).
 22.40 **Пачатак** (16+).
 23.35 **Тайная гісторыя** (16+).
 2.00, 2.50 **Ліхтугі за мяжой** (16+).
 4.20 **Найцяжэйшы ў свеце рамонт** (16+).
 5.10, 5.35 **Гульні розуму** (16+).

Discovery

6.00, 5.35 **Багажныя войны**.
 6.25, 14.40, 20.10 **Махінатары**.
 7.20, 7.45, 18.20, 18.45 **Бітва за нерухомаасць**.
 8.15, 8.40, 19.15, 19.40 **Як гэта зроблена?**
 9.10, 17.25, 2.27 **Хуткія і гучныя**.
 10.05 **Вывязанне без кулеру**. Маскіты.
 11.00 **Школа акул**.
 11.55, 12.20, 12.50, 13.15, 13.45, 14.10 **Як гэта зроблена?**
 15.35 **Круты цюнінг**.
 16.30 **Іржавая імперыя**.
 21.05, 22.00, 22.55, 3.14, 4.01, 4.48 **Залатая ліхаманка**.
 23.50, 0.15, 0.45, 1.10, 1.40, 2.04 **Склады: бітва ў Канадзе**.

КАРЫСНЫ ДАСВЕД

ПА ЗАКОНАХ ДОБРАСУСЕДСТВА

Карэспандэнт «МС» даведалася ў жыхароў слаўгарадскага трохпавярховіка, як стварыць аўру ў пад'ездзе

Для жыхароў шматкватэрных дамоў вельмі часта асабістая тэрыторыя пачынаецца з парога сваёй кватэры, хоць усе мы без выключэння марым пра ўтульнае параднае. Толькі адны перакананы, што пра гэта павінны клапаціцца камунальнікі (ну як жа, мы ж ім плацім за прыборку!), а іншыя бяруцца за справу самі. Менавіта такія дзівакі і жывуць у слаўгарадскім трохпавярховіку. Яны камунальнікам такі адказы ўчэстак свайго дома не давяраюць. Кажуць: «Не жадаем парушаць аўру».

Пад'езд дома № 27а па вуліцы Калініна лічыцца адным з узорных у Слаўгарадзе на працягу як мінімум 10 гадоў. З тых часоў, як у раёне сталі праводзіцца спаборніцтвы сярод органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання на найлепшы дом і пад'езд. Карэспандэнт «МС» спецыяльна пабывала там, каб даведацца пра ўсе сакрэты.

Трэці пад'езд трохпавярховіка ні з якім іншым не пераблытаеш: на яго дзвярах вісіць шыльда, што менавіта ён у доме носіць ганаровае званне «высокай санітарнай культуры». Дзверы адчыняе старшая па пад'ездзе — Ларыса Мінькова. Але яна ўжо папярэдзіла пра візіт карэспандэнта, і калі іншых кватэр таксама назіраецца рух. З першых хвілін пачынаеш адчуваць тую самую аўру, якую тут так аберагаюць. На першым паверсе вісіць шэраг дыпламаў пераможцаў у спаборніцтвах сярод органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. Яны — візітоўка дома.

Сціпла, але ж паўсюль адчуваецца гаспадарская рука. На ўваходзе — крэатыўны дыванок з пластыкавых бутэлечных накрывак. «Гэта мы купілі за нашу прэмію, вельмі спадабаўся, а галоўнае — практычны», — усміхаецца старшая. На пляцоўцы першага паверха яшчэ тры дыванкі. Не адрознаваць іх адзін ад другога, што яны з пакецікаў 3-пад малочных прадуктаў.

«Гэтую прыгажосць з другіх ахдохаў робіць наша Тамара Уладзіміраўна», — знаёміць старшая па пад'ездзе з суседкай. Майстрыха з ахвотай дзеліцца падрабязнасцямі пра сваё захапленне.

— Апошняя гадоў пяць пакеці зусім не выкідаю, — кажа яна. І кліча да сябе ў кватэру, каб паказаць іншыя вырабы. Яна, аказваецца, яшчэ і знатная вышывальшчыца. Што датычыцца дыванкоў, то іх робіць не толькі з малочных пакецікаў, а і з рыззя. Я ў захапленні. Вось дык гаспадыня, нічога ў гаспадарцы не прападае!

— Я ў школе дзецям выкладала дамаводства, — усміхаецца аўтарка. Сама яна, дарэчы, па адукацыі настаўніца рускай і беларускай моў. Зараз на пенсіі.

На дыванок ідзе як мінімум 160 пакеці. Уважліва вывучаю шэдэўр. Вось гэты радок з пакецікаў з пад кефіру, гэты — з пад маляка, вунь той — з пад смятаны, а вунь той, падказвае аўтарка, з пад пральнага парашка.

Старшая па пад'ездзе кліча далучыцца да нас яшчэ і Кацюшку, якая якраз выйшла, каб кветкі паліць. Падымаемся па лесвіцы наверх, і адчуванне, што ты не ў доме, дзе жыве дзевець сем'я, а ў чымсьці катэджы. Суседкі

з дзяцінства, разам працавалі на цаліне, потым паклікала радзіма. У іх кватэры заўсёды пануюць мір ды ласка. Але ў гэтым пад'ездзе не толькі сем'я, але і суседзі па такіх правілах жывуць.

На сценах з першага да трэцяга паверхаў — карціны і вышыўкі, ледзь не на кожнай прыступцы стаяць вазоны з раслінамі, ды не абы-якія: фікус, манстэра — экзоты не з танных, на вокнах — фіранкі, можна смела садзіцца каля батарэі і піць каву. Жыхаркі кажуць, што раней у іх кветкі нават над парэнчамі віселі. Тамара Герасімовіч спецыяльна для іх кашпо звязала. Але з таго часу, як на трэцім паверсе пачалі рабіць рамонт, кветкі пакуль вырашылі зняць, каб не пыліліся.

— Года два таму рамонт у пад'ездзе рабілі, — расказвае Ларыса Мінькова. — Плітку за свой кошт мянялі. Дому наогул больш чым 40 гадоў, у снежні 1977 года засяляліся.

Першапачаткова дом будаваўся для медыкаў, але, калі кватэры прыватызавалі, кантынгент, як той казаў, памяняўся. Пасля аварыі на Чарнобыльскай АЭС шмат хто з'ехаў.

— У нас у пад'ездзе заўсёды былі чысціня і парадак, а калі раённыя ўлады сталі спаборніцтвы праводзіць паміж дамамі і пад'ездамі, згуртаваліся, — кажуць жыхаркі дома. А ахвяравала тое, што кожны хацеў, каб была прыгажосць. Вясной шмат кветак саджаем у двары. Ёсць нават маленькія агародзікі. Мы людзі, якія прывыклі да працы.

— За тое, што мы ўпрыгожвалі свой дворык, жылкамгас паста-

віў нам бясплатна дзверы ў пад'езд і падвал — адным з першых у горадзе, — з гонарам адзначае Ларыса Мінькова.

— У доме парадак і прыгажосць, калі ёсць гаспадар, таму мы гэтую работу нікому іншаму не давяраем, — дадае Тамара Герасімовіч. — Калі гаспадар пастаяны, тады будуць і ўтульнасць, і атмосфера дамашняя.

Пакуль мы жаночым складам размаўлялі ў пад'ездзе, Геннадзь Фёдаравіч апрануўся па-спартыўнаму і пабег з рыдлёўкай чысціць снег.

— Пенсіянер, а вунь як добра выглядае, — звярнула ўвагу Ларыса Міхайлаўна. — А ўсё таму, што працай займаецца фізічнай, а не на канане ляжыць.

Ларыса Мінькова не скардзіцца, што даводзіцца грамадскай працай займацца. «Ну якія тут могуць быць абавязкі, — разводзіць яна рукамі. — Усё тое, што я раблю, мне падабаецца. Што тут асаблівага, калі трэба пазваніць,

каб лампачку прыехалі памянялі або яшчэ нешта зрабілі, што самі мы не ў сілах».

Грошы, якія пад'езд атрымлівае за перамогі ў спаборніцтвах сярод органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, ідуць выключна на гаспадарчыя справы. То венік трэба купіць, то фарбу для рамонта, то іншыя будматэрыялы.

Пакуль адны мяне знаёмілі з асаблівасцямі ўпрыгожвання пад'езда, Кацярына Аляксандраўна Бакурына паспела бліньцы згатаваць і гарбату заварыць. Гасціннасць, як той казаў, перш за ўсё. Суразмоўцы кажуць, што раней часцей сабе святы рабілі, цярпець каранавірус перашкаджае. Але пасядзелкі ніхто не адмяняў. Сумесна чапяціць — добрая нагода пагутарыць пра агульныя справы.

Міжволі ўспомнілася добрая прыпча, у якой стары дзецям на прыкладзе паказаў, што разам яны — сіла. Даў венік і папрасіў зламаць. А калі ў іх не атрымалася, працягнуў галінкі. Яны іх без праблем пераламалі. Так і ў жыцці, сказаў мудры дзед: калі будзеце па адным, вас хутка зломаць.

Вось і жыхаркі дома кажуць, што чыста і дагледжана ў пад'ездзе будзе толькі там, дзе кожны асобны чалавек гэтага хоча. І тут ужо не мае значэння, колькі ў доме паверхаў. Галоўнае — быць разам. Ну і, вядома, стымул.

— Калі нас заўважылі гарадскія ўлады, мы яшчэ больш сталі старацца, бо абудзіўся дух сапартыўнага, бо абудзіўся дух сапартыўнага, — заўважыла Ларыса Мінькова. — Летас маё фота нават на Дошчы гонару вісела ў райвыканкаме, а на ўваходзе ў наш пад'езд шыльду павесілі з подпісам, што ён лічыцца пад'ездам высокай санітарнай культуры. Гэта вельмі прыемна.

Святлана ЯЗЕРСКАЯ, старшыня Слаўгарадскага райсавета:

— Мне падабаецца, што гэтыя людзі робяць сваё жыццё прыгожым. У іх шмат грамаці, яны не першы год найлепшыя. Хутка, 19 лютага, будзем падводзіць вынікі спаборніцтваў сярод органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання на найлепшы дом і пад'езд. Зараз вывучаем іх стан. І ведаем, у пад'ездзе дома на Калініна зноў адчулі на сабе яго аўру. Яна там сапраўды асабліва.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

г. Слаўгарад.

перагукаюцца паміж сабой са сваіх паверхаў як члены аднаго сямейства. Нават зайздраць бяраць.

На сцяне — правілы дома: «Галоднага — накормі, сумнага — абдымі, бруднае — памый, засохлае — палі, замёрзлага — абгарэй». Гэтыя правілы як нельга адпавядаюць памкненням жыхароў дома. А ахвяравала іх для агульнай прыгажосці і падняцця настрою Тамара Герасімовіч. Жартаўліваю вішаванку падарылі ёй з мужам на юбілей іх сумеснага жыцця. Пра іх з Геннадзем Фёдаравічам саюз наогул можна раман пісаць. Сябравалі

ЛЯЛКА ЯК БРЭНД І «НАСТАЎНІК» ГІСТОРЫІ

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

— Людзей з розных раёнаў можна было адрозніць па гарнітуры. Напрыклад, было два варыянты чачэрскага касцюма — гэта краснапольскі, чачэрскі строй XIX стагоддзя — святочны і штодзённы. Яны мелі свае адрозненні. Святочны — больш яркі, меў арнаменты, вышыўкі, дэкаратыўны каўнерык. Штодзённы прасцей. Прадугледжваліся і варыяцыі галаўных убораў. Для юнай дзяўчыны — вянок або абодок. Жанчыны насілі наміткі ці хусткі, што было прыкметай замужжа. Таксама вобраз складалі вышытая кашуля ці кашуля, спадніца і камізэлька, — тлумачыць Святлана Латуціна.

ЗВЯЗДА

Кожны атрыбут, арнамент меў значэнне. Свая роля адводзілася фартуху.

— Ён быў з вышыўкай або вытканы ўзорамі. Сем'я аб'ядноўвалі не адно пакаленне жанчын. І ўсе займаліся касцюмамі, абшывалі сябе і мужчын. Вядома ж, дзяўчынак з ранняга ўзросту прывучалі да рамяства. І ў 13-14 гадоў малая стварала свой першы выбаб — фартух. Па тым, як ён атрымваецца, ацэньвалася, наколькі ўмелая яна будзе надалей, — падкрэслівае захавальніца традыцый.

Між тым, канцэпцыя «Музея беларускай лялькі» чачэрскай майстрыхі бачаць куды шырэі, чым проста адлюст-

раванне рэальнай жыцця папярэдніх пакаленняў жыхароў раёна і Беларусі ў цэлым.

— Мы імкнёмся расказаць моладзі аб традыцыях, растлумачыць глыбінныя сэнсы ўзораў, арнаменту, асобных убораў народнага строю. Ставім для сябе задачу навучыць нашу моладзь рабіць лялькі ў народных строях, цікавіцца гісторыяй іх стварэння. Сёння ўпершыню, дзякуючы музею лялькі, мы арганізавалі ў раёне заняты для школьнікаў. Дзеці могуць навучыцца рабіць ляльку, самастойна выткаць для яе народны ўбор, — адзначыла дырэктар цэнтра Юлія Фенік.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

17

МЕРКАВАННЕ

ТЛУМАЧЫМ НЮАНСЫ

У КОЖНАГА З НАС — САПРАЎДЫ ВЫРАШАЛЬНЫ ГОЛАС

У гэтым перакананая начальнік сакратарыята Савета Рэспублікі Таццяна ШАДКО.

— Абавязак кожнага беларуса — не забываць аб гістарычнай памяці. Гэта абавязак перад нашымі продкамі, — упэўнена суразмоўніца. — І гэты год нездарма абвешчаны Годом гістарычнай памяці.

Яна пераканана: велізарная колькасць праблем Еўропы адбываецца ад забыцця памяці продкаў.

— Дайшло да таго, што перамогу над фашызмам сёй-той гатовы забраць тых, хто сапраўды зламаў хрыбет карычневому монстру. А гэта былі Савецкая Армія, савецкі народ, — нагадвае начальнік сакратарыята Савета Рэспублікі.

Таццяна Шадко задаецца пытаннем: калі 15 гадоў таму, у 2007-м, у Таліне быў перанесены манумент савецкаму салдату-вызваліцелю з цэнтра горада на аддаленыя могілкі, ці не стала гэта апляхунай вэтэранам Другой сусветнай — брытанцам, французам, амерыканцам, канадцам?

Суразмоўніца падкрэслівае: гэта былі толькі першыя ластаўкі.

— Сёння мы перажываем асаблівы перыяд нашай гісторыі. Яе хочучы ў нас фактычна забраць. А сёння як ніколі актуальная праблема захавання нацыянальнай ідэнтычнасці. Бо слабасць народнага духу — не што іншае, як слабасць дзяржавы. А хто выйграе ад гэтага? Гэта слабасць для ўсіх нас, беларусаў. Ці можам мы дапусціць такое? — адрасуе рытарычнае пытанне начальнік сакратарыята да кожнага грамадзяніна Беларусі.

Яна ўпэўненая: абавязак кожнага з нас перад будучымі пакаленнямі, перад уласнымі дзецьмі, унукамі і праўнікамі — захоўваць сваю гісторыю.

— Гісторыю ў апошнія дзесяцігоддзі не спрабаваў перапісаць толькі лянiвы. Але

за спробамі энтузіястаў ясна праглядаюцца пэўныя сілы — тых, хто сапраўды зацкаўлены ў страце гістарычнай памяці народаў Цэнтральнай і Усходняй Еўропы, — кажа Таццяна Шадко.

Яна звяртае ўвагу, што ў абноўленай Канстытуцыі ў якасці аднаго з асноўных прынцыпаў замацавана захаванне нацыянальнай самабытнасці і суверэнітэту, культурных і духоўных традыцый.

— Надшыла пара сумленна адказаць на пытанне: ці гатовы мы растварыцца ў бездані глабалізацыі і безаблічнасці? Ці ўсё ж такі будзем «людзьмі звацца», як шмат гадоў таму пісаў класік нашай літаратуры? — пытаецца суразмоўніца.

Паводле яе меркавання, асабліва важнае ў сувязі з гэтым умацаванне адзінства нацыі.

— Раскол, а за ім заклік выйсці на барыкады — вось што менш за ўсё трэба нам, беларусам. Мы павінны захаваць адзінства, што б там ні было, — упэўнена кіраўнік сакратарыята верхняй палаты парламента.

Яна нагадвае аб адным факце: калісьці Уінстан Чэрчыль

драмы сагнаных на рабскую працу — хіба гэта можа стаць толькі проста аналамі гісторыі? — працягвае прыводзіць факты ваеннай гісторыі Таццяна Шадко. — І мы абавязаны захаваць праўду аб вайне. Як дапусціць, каб хтосьці здзеліва перагарнуў старонку і з усмешкай заявіў: «Ды ўсё было зусім не так!», як можна нават увяць падобнае блюзнерства?

Яна падкрэслівае, што нездарма абноўлена Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь замацоўвае палажэнне аб тым, што патрыятызм, захаванне гістарычнай памяці аб гераічным мінулым беларускага народа з'яўляецца абавязкам кожнага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь.

— І далёка не выпадкова Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь 5 студзеня 2022 года падпісаў закон, які нарэшце называе рэчы сваімі імёнамі: у перыяд Другой сусветнай вайны ажыццяўляўся сапраўдны генацыд беларускага народа.

Прайшоўшы праз падобныя выпрабаванні, мы, беларусы, не гатовыя забыць мінулае. Мы — не манкурты. Мы ведаем. Мы памятаем, — акцэнтуюе ўвагу суразмоўніца.

Разам з тым яна адзначае: не толькі памяццю аб трагедыях і болю жывы беларускі народ. Ён выкармлены на старажытных традыцыйных дзядоў і прададаў. Менавіта ў іх ён чэрпае жыццёвыя сілы.

— Сёлетня нямаю юбілеяў у нашай гісторыі, — кажа яна і нагадвае, — ад 1160-годдзя Полацка — калыскі беларускай дзяржаўнасці — да 100-годдзя СССР, створанага чатырма рэспублікамі, уключаючы БССР. Ад 210-годдзя перамогі над Напалеонам і яго пераправы праз Бярэзіну да 80-годдзя з дня стварэння Цэнтральнага штаба партызанскага руху.

Начальнік сакратарыята Савета Рэспублікі перакананая: нам ёсць чым ганарыцца, мы гэта ведаем і памятаем. У гэтым і ёсць сутнасць гістарычнай памяці беларускага народа.

— Сёння перад намі стаіць сур'ёзная задача — прагаласавалі на рэфэрэндуме. У кожнага з нас — сапраўды вырашальны голас. Дык давайце ж вырашым будучыню нашай краіны пры дапамозе гэтага голасу. Прайдзем на ўчасткі для галасавання. І аддадзім нашы голасы за будучыню. За нас гэта не зробіць ніхто. Будучыня — у нашых руках, — рэзюмуе Таццяна Шадко.

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, намеснік дырэктара па развіцці, старшыня агульнага сходу ўдзельнікаў СГАА «Контэ-Спа» Валянцін БАЙКО аб рэспубліканскім рэфэрэндуме, правядзенне якога запланавана 27 лютага.

— Асновай функцыянавання большасці сучасных дзяржаў з'яўляюцца канстытуцыі. Гэта адмысловага роду законы, якія замацоўваюць самыя галоўныя, фундаментальныя для дзяржавы нормы, — нагадвае сенатар і адзначае, што некаторыя дзяржавы маюць так званыя няпісаныя канстытуцыі, калі канстытуцыйныя нормы сканцэнтраваны ў некалькіх прававых актах. Але ў сусветнай практыцы пераважае варыянт, рэалізаваны ў Беларусі.

— Наша Канстытуцыя ў той ці іншай ступені датычыцца найважнейшых сфер як сацыяльнага жыцця, так і дзяржаўнага будаўніцтва. Яна цэментуе ўсю сістэму заканадаўства, з'яўляецца галоўным крытэрыем правільнасці (законнасці) іншых відаў нарматыўных прававых актаў, — тлумачыць суразмоўнік.

Ён нагадвае: гісторыя беларускай Канстытуцыі налічвае менш за трыццаць гадоў. І хай гэта зусім невялікі тэрмін па мерках спелых канстытуцыйных рэспублік, але ён вельмі значны для нашай дзяржавы, якая сама крыху старэйшая за Канстытуцыю.

— Наслеп час для змены Асноўнага Закона Беларусі? — задаецца пытаннем сенатар і адрасуе яго ўсім. — Гэтае пытанне мае права і павінна задаваць сабе кожны грамадзянін краіны і знаходзіць уласны адказ. Але відавочна адно: змены як унутры беларускага грамадства, так і ў навакольным нам свеце адбываюцца з такой хуткасцю, што падцягванне да іх старых правілаў і старых падыходаў становіцца ўсё больш складаным.

Валянцін Байко звяртае ўвагу: менавіта таму так дынамічна змяняецца беларускае заканадаўства ў цэлым.

— Усе законатворчыя органы працуюць у вялікім напружанні і маюць перад сабой складаныя і маштабныя задачы. Але Канстытуцыя — гэта аснова і самай дзяржавы, і ўсёй сістэмы заканадаўства! — перакананы ён. — Калі мы рэалізуем значныя змены заканадаўства, чакаем асучасніванне ўсяго механізму дзяржавы, то, можа, наспеў час для карэкціроўкі Асноўнага Закона?

Сенатар адзначае, што рэфэрэндум — гэта квінтэсэнцыя ўзаемадзеяння грамадства і дзяржавы.

— Механізм правага волевыяўлення дазваляе кожнаму чалавеку, кожнаму суб'екту грамадскіх адно-

сінуплываць на фарміраванне нарматыўнай базы функцыянавання дзяржавы, — тлумачыць Валянцін Байко. — На рэфэрэндуме грамадзяне могуць не праз дэпутатаў і Прэзідэнта, а самі непасрэдна прагаласаваць за правілы, якія воляй большасці стануць законам.

Ён акцэнтуюе: удзел у канстытуцыйным рэфэрэндуме — магчымасць і выказаць меркаванне, і ўнесці ўклад у фарміраванне сістэмы каштоўнасцяў беларускага грамадства.

— Канстытуцыйны рэфэрэндум — час прыняцця рашэння і рашэння не на тэрмін дэпутацкіх ці прэзідэнцкіх паўнамоцтваў, а, магчыма, назаўжды ці вельмі доўга. Ці можа разумны чалавек ставіцца аб'явава да таго, што хтосьці невядомы вырашыць за яго, на якіх фундаментальных падставах будзе будавана дзяржава і якія возьме на сябе абавязальнасць у дачыненні да грамадства? — задае рытарычнае пытанне сенатар.

Паводле яго меркавання, дзеючая Канстытуцыя, роўна я і прапанаваныя змены ў яе, напісана прастай і даступнай мовай.

— Яе тэкст паслядоўны, лагічны і зразумелы. Яна чытаецца не як юрыдычная грамата, а свесасаблівы апавед пра тое, якія абавязальнасці дзяржавы перад беларускім грамадствам, які будуюцца органы дзяржавы, якая іх кампэтэнцыя, — кажа Валянцін Байко.

Таксама ён звяртае ўвагу на вельмі важную асаблівасць Канстытуцыі — яна з'яўляецца актам правага дзеяння.

— Гэта значыць, што яе нормы можна непасрэдна выкарыстоўваць на практыцы (у судовых спрэчках, падчас прыняцця рашэнняў упавнаважанымі органамі), на іх можна спасылкацца ў складаных сітуацыях, імі можна абгрунтаваць свае дзеянні, — тлумачыць суразмоўнік.

Таму, перакананы ён, удзел у рэфэрэндуме — абавязак кожнага грамадзяніна.

— Але не абавязак перад дзяржавай або грамадствам. Гэта абавязак перад сабой, перад папярэднімі пакаленнямі беларусаў, многія з якіх аддалі жыццё за існаванне краіны, перад будучымі пакаленнямі, якія хочучы жыць у міры, спакоі і дабрабыце, — рэзюмуе Валянцін Байко.

Воўлга АЛЯКСАНДРАВА.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ АЛЯКСАНДР МІКАЛАЕВІЧ.

Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804. Нумар падпісаны ў 19.30
17 лютага 2022 года.

УЦЁКІ І ФАНТОМНЫ БОЛЬ

Прыстанак мастака Міхаіла Савіцкага

Цэнтр Мінска, Верхні горад — шпацыраваць па гэтых вулках можна доўга, асабліва калі ведаць, куды зайсці. Напрыклад, на плошчы Свабоды ёсць прыгожы дом з гісторыяй, тут месціцца галерэя Міхаіла Савіцкага. Гэта адна з тых пляцовак, дзе адметныя, рэзанансныя выставачныя практыкі змяняюць адзін аднаго — але яны ў гасцяк. А ёсць нязменная, што заўсёды дома, што замацавана іменем, з якім існуе галерэя. Сам Міхаіл Савіцкі, чалавек простага сялянскага паходжання, прыглядзеў калісьці вольны гэта сядзібны будынак XVIII стагоддзя, утульны і прасторны: тут цяпер жыве памяць пра яго.

У форме радавога СССР, 1946 г.

Усё пачалося з падарунка. У 2010 годзе Міхаіл Андрэевіч ахвяраваў гораду Мінску 10 жывапісных работ. А ўжо ў 2012 годзе адбылося ўрачыстае адкрыццё мастацкай галерэі імя Савіцкага. Цяпер яна з'яўляецца структурным падраздзяленнем Музея гісторыі горада Мінска.

Гэты чалавек і сам быў гісторыяй: ганаровы грамадзянін Мінска, народны мастак СССР, народны мастак БССР, Герой Беларусі, кавалер ордэнаў Францыска Скарыны і Андрэя Першазваннага... Музей меў на мэце не толькі папулярнага аўтара яго спадчыны, але і памнажыць фонды: сюды паступалі (і працягваюць паступаць) прадметы, якія складаюць аснову мемарыяльнай калекцыі. Яна разнастайная, прадстаўлена не толькі жывапіснымі творами, малюнкамі, эскізамі, накідамі, але і асабістымі рэчамі мастака, у тым ліку пэндзлямі, палітрай, фарбамі, — усім чым ён карыстаўся ў працы. Гэта тое, што не ўбачыш больш нідзе. А напярэдадні 100-гадовага юбілею мемарыяльную калекцыю галерэі папоўнілі новыя набыткі.

На працягу пяці гадоў пасля смерці мастака яго рэчы працягвалі перадаваць у музей. Правым нашчадкам быў сын Андрэй, ён перадаў асабістыя дакументы і фотаздымкі, у тым ліку ваенных гадоў.

Знакі Міжнароднай прэміі Фонда Андрэя Першазваннага.

У 2015 годзе сям'я перадала на часовае захоўванне з правам экспанавання 72 жывапісныя творы і частку дзяржаўных узнагарод. Паступова сталі перадаваць архіў, бібліятэку, што знаходзілася ў асабняку Савіцкага на Беламорскай. Уравае вялікая калекцыя кніг і альбомаў, якія ён збіраў на працягу жыцця: 3369 адзінак захоўвання. Вялікая колькасць кніг на мастацтве,

часопісы на замежных мовах, запрашалынікі. Персанальны каталог — ён цікавіўся іншымі мастакамі. Адсочваў творчасць сваіх вучняў — захоўваў выразкі з газет, рабіў паметкі. Цяпер дзякуючы газетным публікацыям можна больш даведацца пра яго самога — з інтэр'ю, якія даваў не толькі творца, але і жывы сведка трагічных падзей, удзельнік вайны і вязень канцлагераў. Неяк у адным інтэр'ю пры-

на сённяшні дзень мемарыяльная калекцыя налічвае 1214 адзінак захоўвання. Гэта салідны, якасны фонд. Усё вывучаецца і праходзіць атрыбуцыю. Напрыклад, на некаторых фотаздымках ёсць асобы, імёны якіх невядомыя. Але калі побач з імі выяўлены Міхаіл Андрэевіч, то трэба высвятляць, хто гэтыя людзі, каб лепш разумець яго.

— Аднойчы пляменніца Маргарыты Захараўны

«Ураджай», 1966 г.

знаўся: «...Я даў сабе слова: калі стану мастаком, распавяду пра гэтых мужных людзей...»

У архіве шмат лістоў і тэлеграм. Міхаілу Савіцкаму пісалі людзі, якія шукалі сваіх сям'ю ці сваёго: ці не сустрэкаў дзе-небудзь? Ліставаўся з Рыгорам Іванавічам Карнілавым, з якім рашыўся бегчы з лагера ў Дзюсельдорфе. Такіх спроб было некалькі, аднойчы іх было тры: «мама», «баця» і «сыноч». Рыгор Іванавіч піша ў лісце: «З прыветам, твой «баця». Міхаіл Андрэевіч на ўсе лісты адказваў, чым мог, дапамагаў...»

— Для нас вельмі важна, што не спыняюцца кантакты са сваякамі, якія ўступілі ў правы спадчыны пасля смерці Андрэя, сына Міхаіла Савіцкага. Гэта дзве жанчыны: пляменніца Маргарыты Захараўны, жонкі мастака, і Людміла Аляксееўна, стрыечная сястра Андрэя Савіцкага, яна ўжо ва ўзросце, жыве ў Хабарскаму, — адзначае Вольга Багамолава, загадчыца аддзела навукова-фондавай работы Музея гісторыі горада Мінска.

прынесла шмат матэрыялаў. Быў позні вечар, ясе сышлі, а я пачала разбіраць стос — музейшчыкі ж прагавітыя, за ўсё хапаюцца. Напрыклад, там быў эскізы накід адной работы. А калі я ўзяла ў рукі фотаздымак, зроблены падчас афіцыйнага мерапрыемства ў Трацякоўскай галерэі ў Маскве, то постаць адной жанчыны мне падала вельмі знаёмай — ці не Раіса Максімаўна Гарбачова? Тут мы ставім пакуль шматкрогё — пастараемся здзіўляць далей...

Фота — асобная катэгорыя памятных рэчаў. Ёсць фота Савіцкага, якія былі растыражаваныя. Але ёсць здымкі, вядомыя хіба што сваякам ды супрацоўнікам музея, фотаздымкі ваенных гадоў, дзе ён зусім малады. На некаторых з адваротнага боку яго подпіс. Цяжка пазнаць юнака, які пайшоў на фронт у 20 гадоў. Здымак з подпісам: «Дарагім бацькам» — гэта ўжо 1946 год, калі ён толькі вярнуўся пасля канцлагера. Можна параўнаць з фотаздымкамі мастака ў сталым узросце — ён любіў прыроду, з задалавальным фатаграфаваннем у розныя поры года. Але шмат кур'юў — нездарма такіх фота мноства, яны пазнавальныя. Чорна-белыя фотаздымкі на сённяшні дзень унікальныя. Таму што шмат каляровых — з Музея Вялікай Айчыннай вайны, з Трацякоўскай галерэі. Марчыма, былі паездкі ў Германію, Францыю: сведчанні супярэчлівыя. Калі прадставілі серыю «Лічбы на сэрцы», ён шмат размаўляў з наведвальнікамі, наогул быў вельмі актыўным ча-

лавекам, са сваёй пазіцыяй і асабістымі поглядамі на жыццё.

Гэта было адзначана на дзяржаўным узроўні. Усе ўрадавыя ўзнагароды мастака знаходзяцца ў музеі Мінска. А сёлета былі падпісаныя дамоўленасці з нашчадкамі аб перадачы галерэі Савіцкага камплектаў узнагарод «Ордэн Святога апостала Андрэя Першазваннага», якім мастака адзначылі ў 2010 годзе. У юбілейнай экспазіцыі прадставленыя гэтыя ўзнагароды, упрыгожаныя каштоўнымі камянямі. Міхаіл

родны мастак СССР». І кішнны гадзіннік (падарунак КДБ Беларусі). Гэтыя знакі сведчаць пра тое, чым жыў чалавек, асабісты век якога быў знігаваны з векам краіны, якая перамагла фашызм, і далейшы шлях разглядала як барацьбу за лепшую будучыню. Рэчаіснасць выхоўвала рэалістаў — Савіцкі ўвабраў усю сутнасць эпохі, адлюстравалі яе ў сваіх творах. У 1950-ыя гісторыі горада Мінска цяпер захоўваюцца 100 работ Міхаіла Савіцкага.

Распавед пра мастака цяпер ідзе ў некалькіх музеях

У майстэрні. Мінск, 2000-я гг.

Андрэевіч адзіны ўраджэнец Беларусі, які быў удастоены гэтай узнагароды — шыкоўны набытак музея! Таксама можна ўбачыць медаль «На-

адначасова, дзе ў калекцыях знаходзяцца яго творы. Да юбілею беларускага музея аб'яднаны намаганні. Некаторыя творы са збору Нацыянальнага мастацкага музея прыехалі ў галерэю Савіцкага і наадварот. У Палац са сталічнай галерэі паехала работа «Пахаванне Ефрасіні Полацкай». У той жа час Брэсцкі абласны краязнаўчы музей прадставіў галерэю работ «Ураджай»: на ёй тыпажы, знаёмыя мастаку з дзяцінства, калі ён рос у вёсцы Звянчэй Талачынскага раёна. Спакойныя працавітыя людзі, шырокае поле, светлыя колеры — свет дышае жыццём...

— У нас можна ўбачыць не такія маштабныя творы, якія звычайна асаціруюцца з яго іменем, — гаворыць Галіна ЛАДЗІСАВА, дырэктар Музея гісторыі горада Мінска, падраздзяленнем якога з'яўляецца галерэя М. Савіцкага. — Ёсць малюнкi, калі ён вучыўся ў Мінскім мастацкім вучылішчы, вучэбныя работы з Маскоўскага мастацкага інстытута імя Сурыкава, эцюды, зробленыя ў розных кутках Беларусі падчас канікулаў — ён прыязджаў дадому, падарожнічаў па розных кутках Беларусі і шмат маляваў для душы. У гэтыя дні мы ў мемарыяльнай экспазіцыі стараліся прадставіць малавядомыя старонкі жыцця і творчасці мастака.

Ларыса ЦІМОШЫК.

ЮБІЛЕЙНАЕ:

• **Нацыянальны мастацкі музей Беларусі. Выставачны праект «Міхаіл Савіцкі. Да 100-годдзя з дня нараджэння».**

Рэтраспектыўная выстаўка з акцэнтам на асобныя творы, якія раскрываюць асноўныя этапы і тэмы творчасці аўтара: ад работ 1950-х гадоў, напісаных выпускніком «Сурыкаўкі», твораў ваеннай тэматыкі, якая стала для яго галоўнай, да работ, якія засталіся няскончанымі. Тут і ўспаміны пра будні і радасці даваеннага вясковага жыцця. «Партызанская мадонна Мінская» з пастаяннай экспазіцыі музея, атрыманая адмыслова для выстаўкі работа «Галгофа» з цыкла «Лічбы на сэрцы», праз які аўтар хацеў паказаць сусветную катастрофу і моц чалавечага духу. Тут і боль за радзіму, якая пацярпела ад Чарнобыля...

• **Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Часовая экспазіцыя «Лічбы на сэрцы».**

Выстаўка складзена з жывапісных палотнаў цыкла «Лічбы на сэрцы», над якім М. Савіцкі працаваў у 70-х гадах мінулага стагоддзя. Але для музея Савіцкі не толькі мастак, патрыёт, але ішча і сведка, удзельнік вайны, які быў вязнем Бухенвальда пад нумарам 32815, вызваленне яго засяла ў лагерах Дахау. Разам з творами ідзе распавед пра гісторыю стварэння цыкла, пра шлях мастака і жахі, якія ён перажыў. Наведвальнікі змогуць убачыць гістарычныя кадры, як прынялі цыкл першыя гледачы на выстаўках у Мінску і Маскве.

• **Мастацкая галерэя Міхаіла Савіцкага. Выстаўка «Міхаіл Савіцкі. Спадчына».**

Абноўленая мемарыяльная экспазіцыя мастака. Асаблівы акцэнт зроблены на яго педагогічнай дзейнасці, якой М. Савіцкі прывыццяў больш за 30 гадоў. Пра той перыяд нагадаюць работы вядомых беларускіх твораў, сярод якіх Віктар Альшэўскі, Ігар Бархаткоў, Аляксандр Грышкевіч, Аляксандр Суша, Аляксандр Ксяндзоў, Уладзімір Ганчарук, Фелікс і Валер'ян Янушкевічы, Сяргей Гумілеўскі, Юрый Крупанкоў, Дзмітрый і Сяргей Аганавы ды іншыя.

• **Нацыянальны цэнтр сучасных мастацтваў Рэспублікі Беларусь. Выстаўка «Майстэрні часу: Міхаіл Савіцкі і яго вучні».**

Раней тут, на вуліцы Някрасава, месціліся Творчыя акадэмічныя майстэрні жывапісу, графікі і скульптуры. Ініцыятарам іх стварэння быў Міхаіл Андрэевіч Савіцкі. За час існавання майстэрняў навучанне ў іх прайшло больш за 70 маладых мастакоў. Творы дзевяці вучняў Савіцкага дэманструюцца на выстаўцы: Аляксандра Сушы, Рамана Заслонова, Аляксандра Ксяндзова, Віктара Альшэўскага, Ігара Бархаткова, Сяргея Шэмета, Уладзіміра Кожуха, Уладзіміра Ганчарука, Аляксандра Фралюкава. Таксама прадстаўлена карціна Міхаіла Савіцкага «Зніклыя без вестаў» (1990).

• **Саюз мастакоў Беларусі задумаў шэраг практыў, прысвечаных М. Савіцкаму, у тым ліку паездкі яго вучняў па мастацкіх школах.**

• **Праект «Мастак і горад» сёлета будзе прысвечаны Міхаілу Савіцкаму.**

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 420/С-4537 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад № 3 спецødeжда и стройматериалов), общей площадью 429,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Дзержинского, 73.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 44130000011000280, площадью 2.5117 га (назначение – для обслуживания производственной территории), находящемся по адресу: г. Лида, ул. Дзержинского, 73. Земельный участок является неделимым, и на данном земельном участке расположены иные объекты, не подлежащие продаже. Оформление земельного участка будет производиться после приобретения объекта в порядке, предусмотренном законодательством Республики Беларусь.

Начальная цена продажи лота – 126 900 руб. (сто двадцать шесть тысяч девятьсот рублей) с учетом НДС.

Сумма задатка – 12 690 руб. (двенадцать тысяч шестьсот девяносто рублей)

ЛОТ 2: капитальное строение, инв. № 420/С-4533 (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – душевая), общей площадью 46,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Дзержинского, 73.

Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый № 44130000011000280, площадью 2.5117 га (назначение – для обслуживания производственной территории), находящемся по адресу: г. Лида, ул. Дзержинского, 73. Земельный участок является неделимым, и на данном земельном участке расположены иные объекты, не подлежащие продаже. Оформление земельного участка будет производиться после приобретения объекта в порядке, предусмотренном законодательством Республики Беларусь.

Начальная цена продажи лота – 10 000 руб. (десять тысяч рублей) с учетом НДС.

Сумма задатка – 1 000 руб. (одна тысяча рублей)

Продавец – ОАО «Лида-агротехсервис», 231000, г. Лида, ул. Фурманова, 17, тел. 8-0154-61-14-39

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 208, тел. 55-87-71

Условия аукциона – без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB301205008332 25001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 14 марта 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://grino.by/auction/>

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 10 марта 2022 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». Дополнительная информация <http://grino.by/>

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «УНИВЕРСАМ ФРУНЗЕНСКИЙ»

сообщает о проведении годового общего собрания участников, которое состоится 25 марта 2022 в 13.30 по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, 50, кабинет директора

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О результатах работы Общества за 2021 год и основных направлениях деятельности Общества в 2022 г.
2. Отчет наблюдательного совета о проделанной работе в 2021 г.
3. Утверждение заключения ревизионной комиссии о результатах проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 г.

Рассмотрение результатов аудиторской проверки за 2021 г.

4. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках Общества за 2021 г.
5. О распределении чистой прибыли (покрытия убытков) за 2021 г. и направлениях использования чистой прибыли в 2022 г.
6. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

С проектом решения собрания участники могут ознакомиться по месту нахождения Общества в рабочие дни с 16 марта 2022 г. с 10.00 до 15.00.

Регистрация участников собрания будет проводиться с 13.00 до 13.15 по предъявлению документа, удостоверяющего личность; а представителям участников – и доверенности.

Наблюдательный совет ОАО «Универсам Фрунзенский»

30.03.2022 г. в 12.00 состоится годовое общее собрание акционеров ОАО «Полесьежилстрой».

Повестка дня:

1. Итоги финансово-хозяйственной деятельности общества за 2021 год и основные направления деятельности общества в 2022 г.
2. Отчет наблюдательного совета общества.
3. Утверждение годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности общества за 2021 г.
4. Утверждение распределения прибыли общества за 2021 г., о выплате дивидендов за 2021 г.
5. Утверждение основных направлений использования прибыли в 2022 году и первом квартале 2023 г.
6. О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.
7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.
8. О локальных правовых актах.

Местонахождение ОАО «Полесьежилстрой»: г. Брест, ул. Кижэватова, 60. Место проведения собрания: г. Брест, ул. Кижэватова, 60. Время регистрации в день проведения собрания – с 11.30 до 12.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность). Дата сбора реестра – 01.03.2022 г.

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни начиная с 01.03.2022 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества.

Наблюдательный совет.

Утеранный страховой полис «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезней за границей» в количестве 1 штуки серии БЛБ № 2305445 в представительстве Белгосстраха по Минскому району считать **недействительным.**

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY.

Продавец: ОАО «Буда-Кошелевский КБО» (УНП 400035136), 247355, Гомельская обл., г. Буда-Кошелево, ул. Головачева, 10, тел./факс: +375 232 31 59-72 / 25-26-63, тел. +375 29 135-78-72.

Посторонние публичные торги в электронной форме будут проводиться: 15 марта 2022 г. 09.00–17.00 на электронной торговой площадке BELTORGLBY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Установка для чистки подшукер «САНАС-3С», Р/С, инв. № 00362, 2013 г. в.	142,00
2	Оборудование (3 ед.): швейная машина 22 кл, инв. № б/н, 1989 г. в., швейная машина 22 кл, инв. № б/н, 1976 г. в., швейная машина 22 кл, инв. № б/н, 1979 г. в.	3,80
3	Ксерокс (мультифункци. устройство IR2016 Canon), инв. № б/н, 2008 г. в.	16,00
4	Стол утюжильно-раскладной 1111-1962 РБ, инв. № 541, 2010 г. в.	106,00

Местонахождение: п. 1 – г. Жлобин, ул. Петровского, 27, п. 2 – г. Буда-Кошелево, ул. Головачева, 10. Телефон для ознакомления и осмотра +375 29 135-78-72.

Для участия в торгах необходимо в срок с 19.02.2022 г. 09.00 по 14.03.2022 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и оплатить аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 21.12.2021 г.

УВЕДОМЛЕНИЕ

Наблюдательный совет ОАО «УНИВЕРСАМ РИГА» сообщает о проведении очередного общего собрания акционеров, которое состоится **25 марта 2022 года в 13.00** по следующей повестке дня:

1. Об итогах работы Общества в 2021 году и основных направлениях деятельности Общества на 2022 год.
2. Отчет Наблюдательного совета и ревизионной комиссии о проделанной работе в 2021 году. Рассмотрение результатов аудиторской проверки финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2021 год.
3. Утверждение годового баланса, отчета о прибылях и убытках за 2021 год.
4. Утверждение порядка распределения чистой прибыли, остающейся в распоряжении предприятия, размера и даты выплаты дивидендов за 2021 год.
5. Утверждение плана распределения прибыли, остающейся в распоряжении предприятия на 2022 год.
6. Избрание членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Собрание состоится по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, 50, торговый центр «РИГА».

Регистрация акционеров (их представителей) будет проводиться в день собрания с 12.30 до 13.00.

При регистрации акционеры обязаны предъявить документ, удостоверяющий личность, представителя акционера – доверенность и документ, удостоверяющий личность.

Наблюдательный совет ОАО «УНИВЕРСАМ РИГА»

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества Автотранспортного унитарного предприятия «Забудова-Автотранс»

Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена с учетом НДС 20%, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Полуприцеп Konekone (бортовой тентовый), 1996 года выпуска, шасси WKESD24000T71164, регистрационный знак О175 OM	Минская обл., Молодеченский р-н, Чистинский с/с, Чисть, ул. Заводская, 4	3 132,00	313,20	156,60

В отношении лота № 1 проводятся первые повторные торги. Стоимость снижена на 10%. Ранее объявление размещалось в газете «Звезда» № 229 (29598) от 26.11.2021, стр. 20

2 марта 2022 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и оплаты задатка С 10.00 18 февраля 2022 года до 16.00 28 февраля 2022 года

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA30122215570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: задаток для участия в торгах по Лоту __, УП «Забудова-Автотранс», проводимым __.2022.
2. Заявления на участие и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах, копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта; копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления вестей (22413, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления являются дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). Контактные лица по вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе – Аняида (+375 29 308 28 97), Алена (+375 29 305 86 50).
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанных им извещении о проведении торгов срок заявления с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наименьшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явилось только один участник, при согласии этого участника

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY.

Продавец: ОАО «Брагинский КБО» (УНП 400032430), 247632, Гомельская область, г.п. Брагин, ул. Советская, 31, тел./факс: +375 232 31 59-72 / 25-26-63, тел. +375 29 135-78-72.

Посторонние публичные торги в электронной форме будут проводиться: 15 марта 2022 г. 09.00–17.00 на электронной торговой площадке BELTORGLBY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС (20%)
1	Гладильный станок Primus, 2010 г. в., инв. № 136	84,00
2	Комплект оборудования для организации рабочего места по оказанию парикмахерских услуг, 2010 г. в., инв. № 413	36,50
3	Комплект оборудования для организации рабочего места по оказанию парикмахерских услуг, 2010 г. в., инв. № 300033	36,50
4	Сущуар, 2008 г. в., инв. № б/н	8,00
5	Кресло детское, 2010 г. в., инв. № б/н	3,50
6	Комплект оборудования для мытья волос, 2010 г. в., инв. № 186	59,00

Местонахождение – Гомельская обл., г.п. Брагин, ул. Советская, 31. Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 09.00 19.02.2022 г. по 17.00 14.03.2022 г.: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, уплатить аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – не позднее рабочих 10 дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 21.12.2021 г.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

(Продавец, Организатор аукциона) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды сроком на пять лет помещений, находящихся в изолированном помещении с инв. № 500/D-708150733, расположенном по адресу: г. Минск, ул. Притыцкого, 34-2:

Лот № 1, состав: 1. кабинет № 2–36 (33,9 м²); 2. кабинет № 2–35 (16,6 м²). Начальная цена с НДС – 213,37 руб.

Лот № 2, состав: 1. кабинет № 2–18 (15,8 м²); 2. кабинет № 2–19 (16,7 м²). Начальная цена с НДС – 137,32 руб.

Аукцион состоится 04.03.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

Информация о продавце Автотранспортное унитарное предприятие «Забудова-Автотранс» в лице ликвидатора – ООО «ФИБЛ» (Минская обл., Молодеченский р-н, п. Чисть, ул. Заводская, 4, УНП 600468334)

Организатор аукциона ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт <https://orgtorg.by> • telegram <https://t.me/orgtorg>

Мама загадвае: «Нясі наш спірт». А што яго несіці — пераставіла з падаконніка на стол і ўсе...

Тата тады доўга на мяне глядзеў, а потым сказаў: «Напусціла туману ў вочы. І снедаў, і вячэраў з думкай пра чарачку, а пад носам цэлая бутэлка стаяла!...»

Во як было. І мо нават ёсць? **Іван Букоўскі,**
Глыбоцкі раён.

Неасабісты суб'ектыў

Чорныя плямы душы

Мы думаем, што ў нас шмат часу. А яго можа зусім не быць

НА Стрэчанне ўвечары забегла ў кіёск ад манастыра ў падземным пераходзе — купіць грамадзянскія свечкі. Яны, кажучы, найлепшы абярг ад маланкі. Так яно ці не — не ведаю, але, калі моцная навальніца заспеў у вясковай хаце, абавязкова гэту свечку запальваеш, як калісьці мама ці бабка рабілі. Што ад гэтага маленькага цяпелыца спакойнай становіцца — дык дакладна... Пра тое, пэўна, не я адна ведаю, бо ў цесным кіёску нават чарга ўтварылася. Дый тая не рухалася — затрымліваў усіх прыстойна апрапануты дзяцюк на добрым падпітку, які, размазваючы па шчоках слёзы, дапытваў у жанчынкі, якая ён ад гэтага не пазбавіцца, што ні малітва, ні раскаянне тут не дапамогуць. А яшчэ пра тое, што ўсяго гэтага ціхага жаху, у тым ліку і публічнай п'янай слабасці ў яго жыцці, не здарылася б, калі б ён проста набраў нумар ці пазваніў ад дзверы і сказаў: «Мама, прабач...» У яго быў на гэта час, пакуль не стала незваротна позна.

Дома, абнесшы запаленай свечкай куты ў кватэры, пакінуўшы яе дагарэць перад абразамі, я доўга глядзела на трапяткі невялікі агеньчык і думала, увесь час думала пра таго зусім невядомага мне мужчыну. Пра тое, што зараз робіцца ў яго на душы. Пра тое, якая там распача і безвыходнасць. Пра тое, што гэта цяпер з ім на ўсё астатняе жыццё, што ён ад гэтага не пазбавіцца, што ні малітва, ні раскаянне тут не дапамогуць. А яшчэ пра тое, што ўсяго гэтага ціхага жаху, у тым ліку і публічнай п'янай слабасці ў яго жыцці, не здарылася б, калі б ён проста набраў нумар ці пазваніў ад дзверы і сказаў: «Мама, прабач...» У яго быў на гэта час, пакуль не стала незваротна позна.

КАМУСЬЦІ падасца, што я разважаю аб самых банальных і ўсім зразумелых рэчах. Але камусьці я ўпаўняная, што большасць тых, хто чытае гэтыя радкі, у сваім жыцці, у сваёй душы мае падобную чорную пляму. І гэта незваротна-адчайнае позна, калі не сказаць дарогаму чалавеку такіх патрэбных слоў, і гэта пацучце віны за ўласнае зробленае ці не зробленае, якое ўжо ніяк не выправіш... Яно прытупляецца, хаваецца дзесьці ў закутках сьвядомасці, але ў самы нечаканы момант ускр'яж вылучаецца адтуль без тваёй на то волі і пачынае стукца ў сэрнях, засціпаючы слязімі вочы...

У маім жыцці адным з такіх кашмараў на ўсё жыццё стаў бабулін агрэст. Я ў тое лета была на сваіх першых студэнцкіх канікулах, і бабка ўсяляк старалася мяне пацешыць. Аднойчы з самай раніцы яна нарэвала прыгаршы ўжо саспелых ягад і прынесла мне іх ледзь не ў ложка. Не каб падзякаваць і сказаць, што з'ем твая ягады пасля, — я прыкрасцю гыркнула, каб яна не лезла да мяне са сваім агрэстам... Такой крыўды ў я баблінных вахах не бачыла ніколі ў жыцці. Маленькая, сівая, бы лунь, яна неяк бездапаможна стаяла перад мной, нязграбна трымаючы ў спрацаваных вялікіх руках твая ягады. Я так і не папрасіла тады ў яе прабачэння, проста моўчкі выйшла ў іншы пакой. Праз тры гады бабулі не стала. І змяніць штосьці стала назаўсёды позна...

ВОСЬ вы ніколі не задумваліся, чаму нам так цяжка прасіць прабачэння? Асабліва ў блізкіх людзей. Здавалася б, што варта — сказаць некалькі слоў. Нават калі ведаеш (або лічыш), што рацыю больш маеш ты. Некалькі слоў — і няма непаразумення, адчуваннясі, не будзе пасля таго самага страшнага пацучыя віны... Дык чаму ж так цяжка гэтыя некалькі слоў вымавіць, асабліва ў адносінках з бацькамі? Баімся, што не знойдзем паразумення, не пачнем у адказ тое, што хацелі пацучы? Ці ўсё-такі справа больш ва ўласнай ганарлівасці і самалюбстве: а чаму я павінен выбачацца?..

А яшчэ мы думаем, што ў нас наперадзе шмат часу. І праз тыдзень-месяц-год яно само супакоіцца, вырашыцца, выправіцца — свае людзі, які-ніякі, «нешта будзе». А потым прыходзіць пандэмія — і маці, ужо немаладая, але яшчэ даволі явавая, якая два тыдні назад выкапала на участку ўсю бульбу, ужо жыццё пад жоўтым пяском і пад жоўтымі бярозамі, а ты распачна спрабуеш зразумець, як яно так выйшла. А адказаў няма, і чорная пляма ў душы расце, не дае спаць па начах, не дае спакоі і праз паўгоду. І ты кожны дзень пракручываеш у памяці апошняе размову, калі яна, як звычайна, пачала нешта клалатліва раіць, а ты, такі самастойны, такі дарослы, як заўсёды, з прыкрасцю адмахнуўся: маўляў, сам разбярэся... Не ведаў, канешне, не ведаў, што размова тая выдалася апошня. Але гэта якая тры ты года, калі няведанне не вызваляе ад адказнасці...

ПАНДЭМІЯ шмат змяніла ў гэтым свеце, які, як модна сёння казаць, ужо ніколі не будзе ранейшым. А можа, яна і адна зданвалася там, на версе, дзеля таго, каб у больш жорсткай і катэгарычнай форме нагадаць — каб уручыць зразумелі, — якое крокава і імгненнае чалавечае існаванне, які важна не адкладваць на пасля такія простыя, але насамрэч найважнейшыя рэчы... Зрэшты, гэты ўрок мы, здаецца, засвойваем з найбольшай цяжкасцю.

Пішу, а перад вачыма і цяпер стаіць той незнаёмы малады чалавек, які са сваёй распачу пайшоў у лютуюскую настальную цэму. Такі самотны. І так падобны ў сваёй бядзе на многіх з нас, хоць сам пра гэта, напэўна, і не ведае. Праўда, наўрад ці яму ад гэтага ведання стала б лягчэй.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ДЫПЛАМАТЫ

У той дзень я, студэнт-завочнік, цягнком вяртаўся з чарговай сесіі. Разам са мной у купе, як потым даведаўся, аказаліся прафесійны дыпламаты (ехаў на работу ў Вену), каржакаваты іспанец гадоў шасцідзесяці, які арганізоўваў аздараўленне нашых дзцяці ў сваёй краіне, і маладая дзёўка-перакладчыца.

Часы былі яшчэ не «смартфонныя», таму ў якасці дысплея ўсім магло паслужыць альбо акно цягніка, альбо твары спадарожнікаў, альбо газеты-часопісы.

Але ж гэта потым. А пакуль цягнік круціўся, і з суседніх купе пачуўся шоргат пакетаў і пакецікаў, панесліся адпаведныя пахі — народ збіраўся вячэраць. Хацелася гэтага і мне (нават «пляч кропель» з сабою было), але ж ёсці-піць аднаму...

З іспанцам, падумаў, кашы не зварыш, таму я падміргнуў дыпламату: маўляў, як вы наконт выпіць-закусіць? І тут жа «асадызі назад», бо хлопзец (выліты «інтэлігент») Валерка з «Няўлоўных мсціўцаў!» патлумачыў, што людзі яго кола не кантактуюць з абы-кім, а ўжо каб вячэраць...

Ад пачутыя мне трэба было прайсці праз скаржы, але я не паспеў, бо ў той самы момант перакладчыца агучыла пытанне іспанца: ці не хацеш бы я павячэраць з ім? Аб сур'ёзнасці яго намераў сведчыла выстаўленая на стол гарэлка і закуска, нам заставалася нешта парэзаць ды наліць.

Пазнаёмліліся. Спідар Хуан, зразумеўшы, што я беларус, ахвотна загаварыў пра нашых дзцяці. Маўляў, яны ў нас і прыгожыя, і разумныя, але ж часам досыць распушчаныя: пачынаюць патрабаваць то аднаго, то другога... Такіх, як расказваў новы знаёмец, даводзілася нават раней чусь адпраўляць дамоў, да бацькоў, якія (гэта іспанец гаварыў ці не пра ўсіх беларусаў) залішне трасуца над сваімі нашчадкамі, не прывучаючы іх працаваць і разлічваць на сябе, «зубамі трымацца» за справу...

У прыклад спідар Хуан прывёў мне брата-фермера, які ў той час жыў, здаецца, у Гранадзе, там, дзе шыкоўны клімат, заўсёды шмат сонца, але мала ўрадлівай зямлі. І таму яго брат на камантніцы схілах гор заўсёды вышукваў невялікія пляцоўкі і ў адмысловых кошыках на сваёй спіне насіў туды глебу, рабіў градкі — высаджваў розныя культуры. Ураджай збіраў двойчы, а то і тройчы на год, прадукцыю прадаваў на рынку. Грошы ўкладваў у развіццё сваёй справы. І так усё жыццё!

А што ж у нас? Урадлівай зямлі, можна сказаць, не мерана! З дапамогай тэхнікі ўсё ўзростаецца, засяваецца, убаіраецца. Чалавек толькі прысутнічае — з вясны да восені, а далей адначынае, набіраецца сіл...

Так, клімат у нас іншы, два-тры ўраджай не зборэш, а калі б яны вырасталі, як у таго фермера? Мы вытрымалі б дзве «бітвы за ўраджай»? Наўрад ці.

...За такімі вострымі размовамі — пра дзцяці, людзей, работу, жыццё — мы з іспанцам прабавілі вечар і добрую палову ночы. Што, можа, цікава, увесь гэты час малады дыпламат сядзеў з намі: слухаў, калі-ніколі нешта казаў, дапамагаў есці сала з каўбасой... Што праўда — гарэлкі ў рот не ўзяў.

Мы ж з Хуанам дзве пляшкі выпілі, прычым, як выглядала, на карысць. Прынамсі, дзюўчына атрымала магчымае папярэжжывае ў перакладчыцу, я шмат чаго даведаўся (у тым ліку як Хуану брат зарабляе свае «песеты»), а малады дыпламат убачыў, як без спецыяльнай падрыхтоўкі, за некалькі гадзін наладзіць

добрая адносіны з прадстаўнікамі іншых краін і нават колаў.

Іван Гаральчук,
г. Мінск.

НЕЧАКАНАЯ ХОВАНКА

...Нашай суседцы за 90 было, калі дзедзі да сябе забралі. Казала, што ў іх у горадзе і цёпла, і добра, а дамоў усё роўна хочацца, бо «ў роднай хатцы і сцены спяваюць».

Вось і мне так: няма на гэтым свеце ні бацькоў маіх, ні многіх суседзяў, а поклін сцен застаецца. Часта бываю ў роднай хаце — адпачываю душой, што-нішто часам чую. Найчасцей — па аўторках і пятніцах, калі ў вёску прыязджае аўтакрама. Пакупнікі тады (жанчыны залатога ўзросту ды некалькі мужчын) збіраюцца загадзя: абмяркоўваюць навіны, усламяняюць пражытыя гады.

— Я перад святамі хату чысціла, — расказвала нядаўна адна з кабет, — старызу ў мяшкі паскідала. А вечарам гляджу — усё на падлозе валяецца. Муж мой вывернуў. Пытаюся: «Што ты шукаў?» — «Грошы», — адказвае. — «Якія? Хто іх туды паклаў?» А ён толькі смяецца...

Мы ж, калі паханіліся, разам з яго бацькамі жылі, працавалі ў калгасе. Я — цялятніцай, ён — трактарыстам. Заробкі нядрэжныя былі. І гаспадарку трымалі. Кожную капейку бералі, каб адасобіцца, каб дом свой паставіць.

Зарплату ў той час аддавалі ў асноўным жонкам. Хіба шафёры ды трактарысты маглі самі ў кантору пад'ехаць... Атрымаць, нешта прапіць, назаўтра пахмяліцца.

Баялася, каб мой не ўцягнуўся, каб дзцяці не сароміў (у сям'і ўжо двое было)... А ён мне ў адказ: «Хто цяпер не п'е? Нават у фільмах... Ты свай любімы ўспомні — пра Маскву, што слязам не верыць. Там жа і слесары, і прафесары — усе па чарцы бяруць...»

Ну, што тут будзе казаць? Нічога. Стала замест гэтага яго заначкі шукаць: кожную кішэньку, кожную шчылінку правярыла — нідзе нічога не знайшла. Так і жыццё пражылі: хату пабудавалі, дзцяці паднялі, а ўчора, гляджу, ён з той старызны шалку сваю дастае. Пытаю: «Навошта табе старая, мы ж новую купілі?» А ён і расказвае, што некалі ў гэтай шапцы падкладваў падпароў, што пад ёй заначку хаваў...

Выходзіць, я гадамі яе на вешалцы бачыла, сто разоў у руках трымала... Не, нездарма людзі кажучы: «Не вер вачам сваім, вазьмі ды памацай!»

— І ў нашай хаце некалі прыгоды былі, — падхапіла гутарку іншая жанчына. — Мне ў дзясатым класе бацькі фотаапарат падарылі — «Вілію». Во дзе шчасце было! Заставалася за свае грошы (у час канікул у калгасе зарабіла) дакупіць усё падтрэбае ды фоткі рабіць!

...Нейк, помню, растворы свае ў калдуцы паставіла. А бацька шафёрам працаваў. Некаму нешта прывязе, разлік вядомы — бутэлька. Чарговую прынес і ў калдуцы паставіў — побач з маімі. У нядзелю перад сніданкам схадзіў сабе сто грамаў наліць. Ну і плохуў не гарэзкі, а майго растваральніка...

Сварыўся потым, сказаў, што хімікаты падлісваць трэба...

А тым часам восень, халод... Я прастыла, мама аднекуль спірту прынесла — на кампрэс. Пытаецца: «Дзе ж астаты схаваш, каб бацька не знайшоў?» А ў мяне гатовая «ідэя»: пішу на лістку слова «праўдзяльнік», наклеіваю на бутэлку і стаўлю на падаконнік.

Спірт там доўга стаяў, можа, з месяц. А тут неяк госці ў хату — бацькаў брат з сям'ёй. Крама зачынена.

ШУКАЙ ВЕТРУ Ў ПОЛІ... ЦІ Ў ГАЛАВЕ?

Праўда кажучы, што гарбатага хіба труна паправіць. Як і ўпартыга...

Узяць хоць бы таго Цярэшку. Мужык як мужык: чатыры класы адукацыі, а форсу — яшчэ да вайны на ўсе дзясці было. А ўжо пасля яе, калі жывым-здоровым вярнуўся дамоў, калі старынёй сельсавета стаў, дык і наогул — без фігі не да носы...

Праўда, не спраўляўся ён са сваёй работай, не цягнуў. Вось і «папрасілі» вызваліць гэтае крэсла: хай не адроз, прапанавалі іншае, трохі ніжэйшае, — брыгадзірам паставілі.

Пасада як быццам новая, а кіраўнік застаўся ранейшы. Толькі і ведаў, што гораў драць — крычаць на людзей. Маўляў, і тое зрабілі не так, і гэта... Смялейшыя пыталі: «А як жа трэба было?» Ён шырока адказваў: «Не ведаю. Але не так!»

Стаміліся людзі, у іншыя брыгады сыходзілі, у жонкі яго пыталіся, які яна з ім жыла. Тая, бедная, хіба ўздыхала, казала: «Бабачкі, блага з благім, а без нікага...»

Жанчыны, а найперш удовы з дзясці, усё разумелі. І многія, відаць, таксама згадзіліся б зносіць многае. А вось усё ці не усё — пытанне...

Вяскоўцы тады на балоце сушылі сена, прычым для сваіх каровак: зграблілі ў валкі, у кучы, звозілі ў гумны, адзін аднаму дапамагалі... Толькі да Цярэшкі ніхто не спяшаўся. Жонка яго складала стог, ён завяжваўся — падаваў. Пачынала цямяцца. «Быў бы чалавекам, — нас стрывала Цярэшчына, — дык і да нас нехта падышоў бы, дапамог крыху. А так... Воўк ваўком!»

Крыўдныя словы, і муж іх, вядома ж, не драваў бы: замагнуўся б, а то і агрэў бы жонку грабальным ці вілкім, аднак... Сам быў на зямлі, яна — высокая на стозе.

Прытпалата там апошнія пласты, вылажыла верхавіну, каб вецер не знёс, акуратна паклала на яе апоўніны (звязаныя паміж сабой маладыя бярозкі) ды стала чакаць, што зараз муж перакіне вярхоўку, па якой яна зможа спусціцца на зямлю. А той нават не падумаў: сабраў тая ж грабальны ды вілы і пайшоў сабе на дарогу. «Цярэшка, будзь чалавекам, — гарлапаніць жонка, — падай вярхоўку! Я ж без яе не лезу — скалечуся!»

Муж на гэтыя словы нават галавы не павярнуў!

Тым часам людзі з балота разышліся-раз'ехаліся, на дварэ зусім сцямянела. Цярэшчына адна, сірацінай, стаяла на стозе — спадзявалася яшчэ, што муж папалохае яе ды вернецца. А потым...

Ну што ёй было рабіць? На адзін бок стога скінула тая апоўніны, на другі — лядную кучу сена, каб мякчэй было прызямліцца, ды з'ехала ўніз — пашывава дадому.

...А дождж і праўда ідзе не тады, як прасяць, а тады, як косяць ды сена сушаць: зарадзіў назаўтра і на цэлы тыдзень! Праўда, з невялікімі перапынкамі, у час якіх непарушаныя, цэлыя стагі людзі пазвозілі дадому. А вось Цярэшчакі забурзаны аж да нізу прамок, сена сапсавалася.

...Казалі, што ў гэтым вінаваты вецер, і між іншым, праўду: ён можа нарабіць шкоды. А найбольш, калі гуляе ў пустых галавах.

Ніна Кандрашонак,
г. Петрыкаў.
Рубрыку вядзе
Валяціна ДОУНАР.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельоблстрой» (продавец) в лице антикризисного управляющего в деле о банкротстве Колеснёва Н.М. извещает о проведении 3 марта 2022 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 25 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

Полный и подробный перечень имущества (лоты №№ 1-16) опубликован на сайте www.bankrot.gov.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».
Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblekreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

Продавец: ОАО «Гомельоблстрой», г. Гомель, ул. Малайчука, 12. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел. 8 (029) 185-37-18 – управляющий в деле о банкротстве Колеснёв Николай Михайлович;** 8 (044) 769-19-61, 8 (0232) 53-27-62 – по недвижимости Яроцкая Людмила Николаевна. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «Гомельоблстрой»): р/с BY73 BLBB 3012 0400 0516 9300 1001, в Головной ф-л по Гомельской области ОАО «Белинвестбанк», БИК BLBBVY2X, УНП 400051693, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 18 февраля 2022 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Примем заявления для участия в аукционе **заканчиваются 1 марта 2022 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 5 (пять) дней до его проведения. **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником** (предтендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, **увеличенной на 5 (пять) %.** Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретенное имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента его подписания и возместить затраты и расходы на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» ст. 127–129.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 24.12.2021 г. № 249 (29618).
Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by раздел «Аукционы» или www.gomeloblekreklama.by.
Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

ОАО «АМКОДОР» – управляющая компания холдинга
220013, г. Минск, ул. П. Бровки, 8, комн. 201

Извещение о проведении годового общего собрания акционеров общества
Собрание состоится 30 марта 2022 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. П. Бровки, 8, актовый зал общества.

Орган, созывающий собрание акционеров, – Совет директоров ОАО «АМКОДОР» – управляющая компания холдинга.
Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 13.30 до 14.45.
Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, осуществляется при предъявлении ими документов, подтверждающих их личность и полномочия. При регистрации акционеры предъявляют документ, удостоверяющий личность; представители акционеров предъявляют документ, удостоверяющий личность, и подтверждают свои полномочия надлежащим образом оформленной доверенностью (договором) (подписатели юридических лиц – акционеры – документ, подтверждающий статус руководителя).

Повестка дня
1. Утверждение количественного и персонального состава счетной комиссии.
2. Отчет генерального директора об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2021 год. Утверждение ключевых показателей эффективности на 2022 год.
3. Заключение Ревизионной комиссии общества по результатам проведенной ревизии деятельности общества за 2021 год.
4. Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности общества за 2021 год.
5. Распределение прибыли и убытков по итогам работы общества за 2021 год.
6. Избрание членов Совета директоров общества.
7. Избрание Ревизионной комиссии общества.
8. Определение размера вознаграждения членам Совета директоров и Ревизионной комиссии общества.

Лица, имеющие право на участие в собрании, имеют право ознакомиться с информацией о деятельности общества за отчетный период начиная с 10 марта 2022 года, а с иной информацией (документами), подлежащими представлению при подготовке к проведению собрания, начиная с 23 марта 2022 года ежедневно (кроме субботы и воскресенья) в юридическом управлении ОАО «АМКОДОР» – управляющая компания холдинга» (220013, г. Минск, ул. П. Бровки, 8) с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания – по месту его проведения.
Совет директоров ОАО «АМКОДОР» – управляющая компания холдинга».

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельоблстрой» (продавец) в лице антикризисного управляющего в деле о банкротстве Колеснёва Н.М. извещает о проведении 4 марта 2022 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 10 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20%), бел. руб.	Шаг аукциона – 5%, бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20%), бел. руб.
--------	-------------------------------	--	------------------------------	---

Информация о земельном участке: лоты №№ 1–2 расположены на земельном участке с кадастровым номером 324550100001001409 общей площадью 1,2046 га (право постоянного пользования). Адрес: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Чапаева, 108. **Условие продажи (лоты №№ 1–2):** после проведения аукциона Продавец уполномочивает покупателя в установленном законодательством порядке обратиться за осуществлением необходимых действий, направленных на выделение и регистрацию земельных участков, необходимых для обслуживания предметов аукциона, а также проведение государственной регистрации договора купли-продажи. Покупатель осуществляет регистрационные действия по выделению земельного участка в границах, определенных специализированными службами, согласованными с продавцом. Расходы по проведению в надлежащей форме всей необходимой документации, оформлению земельного участка, государственной регистрации договора купли-продажи и перехода права собственности на предмет аукциона возлагаются на покупателя. В связи с обеспечением возможности для каждого из образованных в результате раздела (выделения, деления) земельных участков беспрепятственных подъездов (подходов) для организации доступа к ним с целью содержания и обслуживания покупателями приобретенных зданий и сооружений в соответствии со ст. 268 ГК Республики Беларусь, ст. ст. 19, 45 «Кодекса Республики Беларусь о земле», установить право ограниченного пользования чужим недвижимым имуществом (сервитут) на объекты недвижимости (земельные участки) через которые покупатели каждого из выделяемых на аукцион лотов после их приобретения имели бы доступ к ним с целью содержания и обслуживания приобретенных зданий и сооружений.

1	Капитальное строение с инв. № 340С-315934 общей площадью 1 447,9 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание АБК	96 300,00	4 815,00	9 630,00
2	Капитальное строение с инв. № 340С-315933 общей площадью 571,6 кв. м, назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – здание столовой	27 450,00	1 372,50	2 745,00
3	Капитальное строение с инв. № 340С-304011 общей площадью 638,9 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – мастерская ПМК-81. Информация о земельном участке: кадастровый номер 324550100001013051 общей площадью 0,0737 га (право постоянного пользования). Адрес: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Чапаева, 108/11	24 120,00	1 206,00	2 412,00
4	Капитальное строение с инв. № 340С-304012 общей площадью 352,8 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – растворо-бетонный узел. Капитальное строение с инв. № 340С-304009 общей площадью 541,7 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – склад цемента. Информация о земельном участке: кадастровый номер 324550100001013053 общей площадью 0,0649 га (право постоянного пользования). Адрес: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Чапаева, 108/3	21 870,00	1 093,50	2 187,00

Продавец: ОАО «Гомельоблстрой», г. Гомель, ул. Малайчука, 12. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел. 8 (029) 185-37-18 – управляющий в деле о банкротстве Колеснёв Николай Михайлович;** 8 (044) 769-19-61, 8 (0232) 53-27-62 – по недвижимости Яроцкая Людмила Николаевна. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «Гомельоблстрой»): р/с BY73 BLBB 3012 0400 0516 9300 1001, в Головной ф-л по Гомельской области ОАО «Белинвестбанк», БИК BLBBVY2X, УНП 400051693, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 18 февраля 2022 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Примем заявления для участия в аукционе **заканчиваются 2 марта 2022 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 5 (пять) дней до его проведения. **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником** (предтендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, **увеличенной на 5 (пять) %.** Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Не-

выявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретенное имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента его подписания и возместить затраты и расходы на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» ст. 127–129.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 18.01.2022 г. № 10 (29632).
Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by раздел «Аукционы» или www.gomeloblekreklama.by.
Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

Извещение о проведении 1 марта 2022 года повторных аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС»

Сведения о продаваемом имуществе		Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС	Размер задатка, бел. руб.
Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества			
Предмет торгов 1. Изолированное помещение* с инв. номером по бухгалтерскому учету 088554 общей площадью 169,2 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Станционная, 1-17, наименование – торговое помещение, назначение – торговое помещение		18 504,00	1 800,00
Предмет торгов 2. Капитальное строение с инв. номером 240С-45976 общей площадью 115,9 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Межевский с/с, ар. Заполье, ул. Станционная, 2, наименование – здание магазина № 61, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – электрические сети; капитальное строение* с инв. номером по бухгалтерскому учету 084792 общей площадью 22,0 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Межевский с/с, ар. Заполье, ул. Станционная, 2/1, наименование – здание склада. Сведения о земельном участке: площадь – 0,0370 га, кадастровый номер – 22368440001000005		1 826,89	180,00
Предмет торгов 3. Капитальное строение с инв. номером 240С-44733, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Шетинковская, 39А, общей площадью 1422,1 кв. м, наименование – здание склада с теплым навесом; назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; составные части и принадлежности – тепловая насосная станция, площадь, сведения о земельном участке: площадь – 0,4652 га, кадастровый номер – 223650100001016130		54 769,20	5 400,00
Предмет торгов 4. Капитальное строение с инв. номером 240С-44721, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Шетинковская, 39Б, общей площадью 494,6 кв. м; наименование – здание склада (картофелехранилища); назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; составные части и принадлежности – пристройка, забор, площадка, сведения о земельном участке: площадь – 0,2102 га, кадастровый номер – 223650100001016129		21 228,00	2 100,00

Недвижимое имущество выставлено на торги по фактическому состоянию, техническим характеристикам и комплектации, рекомендуется осмотр
* Согласно подпункту 9.1 пункта 9 Указа Президента Республики Беларусь от 31.12.2018 № 506 «О развитии Оршанского района Витебской области», отчуждение расположенных на территории Оршанского района объектов недвижимого имущества, находящихся в государственной собственности и собственности юридических лиц, более 50 процентов акций (долей в уставных фондах) которых находится в государственной собственности, либо входящих в состав холдингов с участием государства, может осуществляться без наличия технических паспортов, а также документов, удостоверяющих государственную регистрацию прав на данное имущество. По предмету торгов № 1 имеются ограничения (обременения): аренда до 30.09.2022 г.

Продавец имущества: ОАО «ДОРОРС», ул. Брестская, 77/1-2, 220099 г. Минск.
Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.
Условия торгов: победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 2 (двух) процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС», утвержденным организатором торгов.
К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток (задатки) и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копия свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копия устава (для юридических лиц); копия платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН»: № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБГУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBVY2X, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, **получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, на-**

значение платежа – задаток (задатки) для участия в аукционных торгах от 01.03.2022 по предмету торгов №...
Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В течение 5 (пяти) рабочих дней победитель должен уплатить свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном условиями торгов.
Торги проводятся 1 марта 2022 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциониста. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 21.02.2022 по 25.02.2022 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.
По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (017) 240-62-06.
Телефоны для справок: (017) 365-48-22, (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 240-62-06 (ОАО «ДОРОРС»).

Дополнительная информация размещена на сайте www.mgcn.by в разделе «Недвижимость в собственности».

